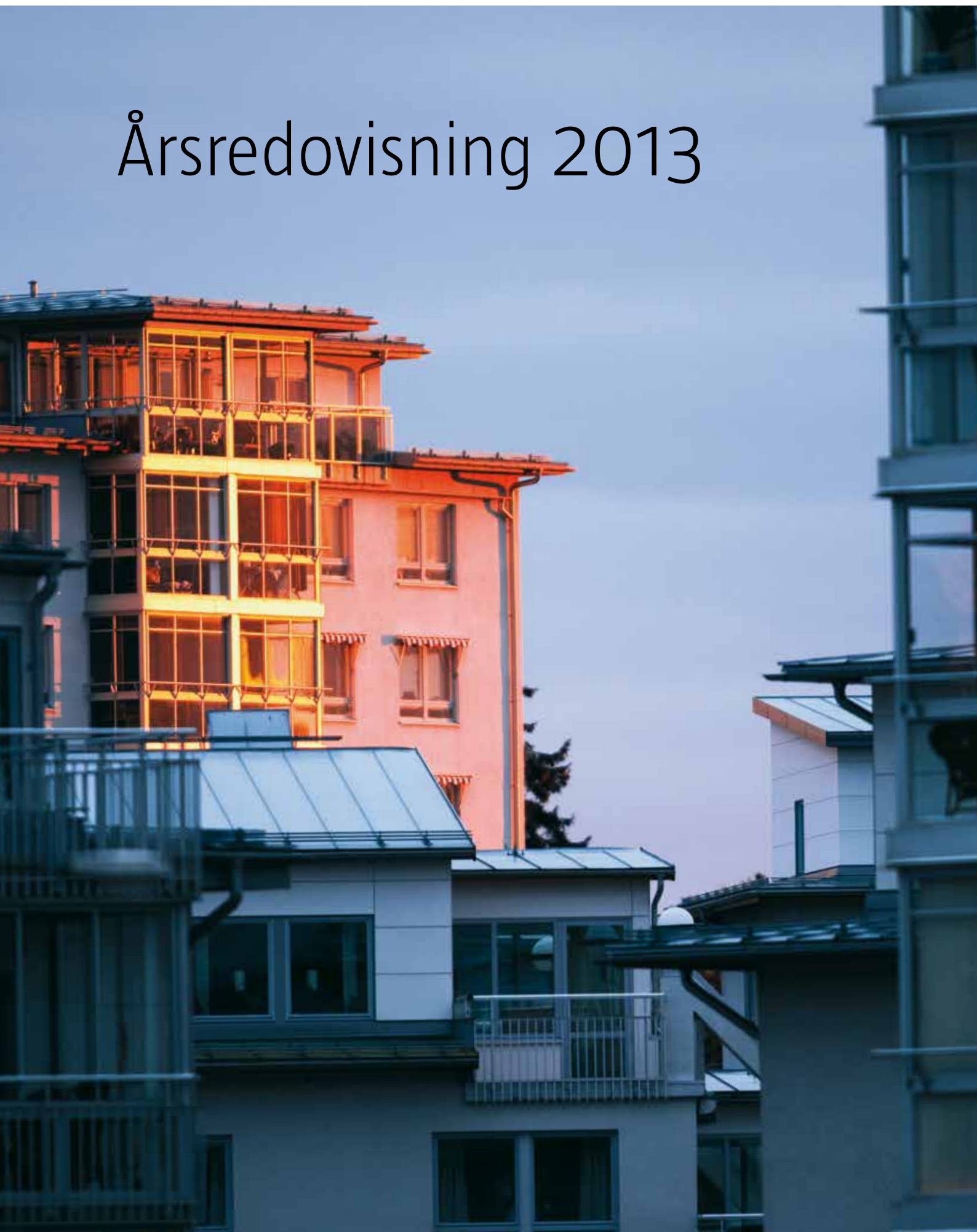

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Årsredovisning 2013

Årsredovisning 2013

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Utgivningsår: 2014

Publikationsnummer: MSB652 - februari 2014

ISBN: 978-91-7383-418-6

Produktion: Advant Produktionsbyrå

Foto: Johan Eklund, Istockphoto

Årsredovisning 2013

Innehållsförteckning

Förord	4
Ekonomi- och verksamhetsindelning.....	7
Förebygga	11
Sammanfattning av uppdraget.....	11
Genomförd verksamhet	11
Åtterrapporering enligt MSB:s regleringsbrev	17
Förebyggande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap	17
Förbereda.....	21
Sammanfattning av uppdraget.....	21
Genomförd verksamhet	21
Åtterrapporering enligt MSB:s regleringsbrev	30
Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap	30
Hantera.....	35
Sammanfattning av uppdraget.....	35
Genomförd verksamhet	35
Åtterrapporering enligt MSB:s regleringsbrev	40
Lära	43
Sammanfattning av uppdraget.....	43
Genomförd verksamhet	43
Särskild åtterrapporering.....	55
Kompetensförsörjning	55
Resultatindikatorer	56
Avgiftsbelagd verksamhet.....	58
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras.....	58
Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras	59
Finansiell redovisning.....	61
Resultaträkning	61
Balansräkning.....	62
Anslagsredovisning	64
Bemyndiganderedovisning	66
Finansieringsanalys.....	67
Noter till resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, bemyndiganderedovisning och finansieringsanalys.....	68
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	86
Intern styrning och kontroll	87
Bilaga 1	89

Förord

2013 var stormarnas år – både i Europa och i andra delar av världen. Stormarna Simone i oktober, Hilde i november, samt Sven och Ivar i december prövade samhällets förmåga att rusta sig inför och hantera samhällsstörningar. Privata och offentliga aktörer samverkade aktivt inför, under och efter stormarna. Erfarenheterna från tidigare års väderrelaterade händelser har haft en stor betydelse för utvecklingen av krisberedskapen i Sverige, både vad avser förmågan att hantera just denna typ av händelser och mer generellt.

Tyfonen Haiyan fick förödande konsekvenser i Filippinerna, MSB kunde med stöd av Försvarsmakten snabbt flyga ned utrustning så att det humanitära stödet kunde koordineras från basläger som Sverige bidragit till. Efter tre veckor övergick det akuta skedet i ett mer långsiktigt uppbyggnadsarbete där MSB deltar med expertstöd.

Under 2013 har MSB bedrivit flera större arbeten tillsammans med offentliga aktörer, aktörer i privat sektor och representanter för frivilligorganisationer, i syfte att utveckla förmågan att förebygga och hantera olyckor och kriser.

En stomme i dessa utvecklingsarbeten är en beskrivning av samhällskydd och beredskap som har tagits fram inom ramen för arbetet med en övergripande inriktning för området. Beskrivningens kärna är de värden som ska skyddas, med utgångspunkt i målen för Sveriges säkerhet och målen för samhällets krisberedskap. Förmågan att förebygga och hantera händelser som kan hota dessa värden är fokus för MSB:s arbete, tillsammans med andra berörda aktörer på alla nivåer.

I handlingsplanen för skydd av samhällsviktig verksamhet, som tagits fram under året, pekas elva samhällssektorer ut inom vilka merparten av samhällsviktiga verksamheter finns. Målet för handlingsplanen är att implementera ett systematiskt säkerhetsarbete i all samhällsviktig verksamhet senast 2020. Samhällsaktörernas förmåga att samverka och leda vid händelser är ett annat utvecklingsområde som MSB har arbetat särskilt med under året. Projektet

Ledning och samverkan har involverat mer än hundra personer från ett drygt 30-tal organisationer inom krisberedskapen i fem delprojekt. Syftet med projektet är bland annat att ta fram riktlinjer för samverkan och ledning vid olyckor och kriser.

Planeringen för höjd beredskap har legat i träda länge. Under året har arbetet återupptagits genom regeringens uppdrag till MSB att analysera hur arbetet inom samverkansområdena kan inkludera planering och förberedelser inför höjd beredskap, samt hur samverkan mellan de berörda myndigheterna och Försvarsmakten kan utvecklas ytterligare.

Under 2013 har ett antal förändringar skett, som skapar nya förutsättningar från och med årsskiftet 2014. Bland annat har EU beslutat om ny civilskyddslagstiftning som kommer att stärka möjligheterna för medlemsstaterna att samarbeta och stödja varandra i arbetet med att förebygga och hantera olyckor och kriser.

Att staten har tecknat en ny överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas krisberedskap gör att uppgifter och mål för kommande års arbete blir tydligare. Överenskommelsen har även lagt grunden för en fortsatt fruktbar dialog mellan staten och kommunerna om hur arbetet med samhällsskydd och beredskap bör utvecklas på lokal och regional nivå.

Internt har MSB genomfört organisationsförändringar i syfte att förbättra stödet till aktörernas beredskapsarbete. MSB har även förstärkt och organiserat om arbetet med informations- och cybersäkerhet.

Karlstad 20 februari 2014

Helena Lindberg
Generaldirektör

Ekonomi- och verksamhetsindelning

Myndighetens verksamhet är indelad i följande fyra huvudområden:

- Förebyggande verksamhet.
- Förberedande verksamhet.
- Hanterande verksamhet.
- Lärande verksamhet.

Den **förebyggande verksamheten** syftar till att minska riskerna för att olyckor, kriser och krig inträffar.

Den **förberedande verksamheten** syftar till att förbereda samhällets aktörer i att hantera olyckor, kriser och krig.

Den **hanterande verksamheten** syftar till att kunna genomföra insatser och stödja samordningen av andra myndigheters åtgärder och insatser vid olyckor, kriser och katastrofer i Sverige och utomlands.

Den **lärande verksamheten** syftar till att ta vara på erfarenheter och att öka kunskaper inom myndighetens verksamhetsområden samt utöva tillsyn och tillsynsvägledning.

På följande sidor redovisas en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet, myndighetens prestationer samt regleringsbrevets återrapporteringskrav. Redovisningen sker per huvudområde. I avsnittet Särskild återrapportering ingår övriga återrapporteringskrav i enlighet med regleringsbrev och förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Stor del av MSB:s verksamhet är av den karaktären att det är svårt att redovisa hur enskilda prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. MSB har därför valt att ge en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet för att därefter lyfta fram några specifika prestationer som går att jämföra mellan åren.

Kostnader och intäkter, inklusive myndighetsgemensamma kostnader och intäkter redovisas samlat i tabellform nedan. De myndighetsgemensamma kostnaderna har fördelats till respektive huvudområde i proportion till dess andel av de totala kostnaderna. Motsvarande gäller för de myndighetsgemensamma intäkterna. Transfereringar och uppbörd särredovisas.

Myndighetens verksamhet har under 2013 finansierats med anslag till ca 62 procent (69 procent 2012) och med avgiftsintäkter till ca 30 procent (30 procent 2012). De resterande åtta procenten avser tidigare finansiering med statskapital samt resultat i avgiftsfinansierad verksamhet.

(Belopp anges i tkr)		2013		2012		2011	
Område		Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Förebygga	Intäkter anslag	176 610		169 597		156 075	
	Intäkter uppdragsverksamhet	3 532		3 280		3 987	
	Övriga intäkter	3 322		6 219		4 789	
	Summa verksamhetsutfall	183 464	182 635	179 096	177 906	164 851	165 127
	Uppbörd	-	-	1 279	1 279	1 176	1 176
	Transfereringar	156 568	156 568	118 029	118 029	106 185	106 185
Förbereda	Intäkter anslag	535 280		719 604		689 213	
	Intäkter uppdragsverksamhet	404 021		356 951		311 528	
	Övriga intäkter	14 516		39 249		20 843	
	Summa verksamhetsutfall	953 817	1 099 676	1 115 804	1 099 373	1 021 584	1 067 482
	Uppbörd	-	-	7 927	7 927	-	-
	Transfereringar	811 185	811 185	824 213	802 919	886 361	907 654
Hantera	Intäkter anslag	314 312		310 550		349 591	
	Intäkter uppdragsverksamhet	126 113		155 021		235 205	
	Övriga intäkter	7 844		22 989		16 868	
	Summa verksamhetsutfall	448 269	457 826	488 560	540 586	601 664	677 867
	Uppbörd	-	-	2 852	2 852	-	-
	Transfereringar	-	-	-	-	-	-
Lära	Intäkter anslag	142 687		105 440		88 141	
	Intäkter uppdragsverksamhet	-		-		-	
	Övriga intäkter	2 446		1 949		1 246	
	Summa verksamhetsutfall	145 133	143 664	107 389	106 659	89 387	88 329
	Uppbörd	-	-	789	789	-	-
	Transfereringar	137 488	137 488	259 264	259 264	139 929	139 929
	Totala intäkter och kostnader	2 835 924	2 989 042	3 105 202	3 117 583	3 011 137	3 153 749

Någon motsvarighet till inleverans mot inkomstitel 2012 finns inte 2013, varvid uppbördsavsnittet är noll.

Minskningen av kostnader och intäkter för verksamheten hantera 2013 är hänförlig till uppdragsverksamheten internationella insatser. Skillnaden beror på att insatser inom civil konflikthantering, EU:s Gemensamma Säkerhets- och Förvarspolitik (GSFP-insatser) från och med 2013 finansieras med anslag istället för avgifter. Den avsättning som bokades upp 2012 med anledning av rättsprocessen kring otillåten direktupphandling, förklarar den marginella skillnaden mellan åren för intäkter av anslag.

Ökningen av transfereringar 2012 för lära är hänförligt till anslag 2:3:2 Ersättning för räddningstjänst mm. MSB fick utökad tilldelning under året och merparten av anslaget användes för att reglera ersättning till Tjörns kommun med anledning av det stora oljeutsläppet 2011.

st kan man identifiera livsviktiga funktioner som riktar uppaktörer i händelser som beror av vardagens funktionalitet som avgör hur robust ett helt samhälle är mot olika katastrofer

För ett säkrare samhälle en föränderlig värld

viktigaste aktörerna om ett samhälle drabbas av en katastrof, en skolbrand eller larm om en brand. Arbetet som ansvarar för att vardagen ska fungera trygghet och hällsnir MSP he

en handlar förstås om tioner. Arbetet som ansvarar för att vardagen ska fungera trygghet och hällsnir MSP he

och det handlar om trygghet och hällsnir MSP he

en handlar också om de

skapa förebygg

verka var o

en

Förebygga

Sammanfattning av uppdraget

Förebyggande arbete är ett brett område och omfattar allt från att förebygga olyckor i hemmet till att minska samhällets sårbarhet. MSB arbetar med att lämna råd och stöd, hantera remisser, upprätta regler och rutiner samt stödja samhället i att planera för säkerhet.

Prestationerna inom den förebyggande verksamheten avser normgivning, tillståndsgivning, ekonomiska bidrag, kommunikation, råd och stöd samt samverkan nationellt, inom EU och internationellt.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor.
- Farliga ämnen.
- Brandskydd.
- Informationssäkerhet och medieberedskap.
- Den enskildes säkerhet och beredskap.
- Förebyggande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap.

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den förebyggande verksamheten är:

- Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner).
- Genomförda översvämningskarteringar (antal vattendrag).

Åtterrappporteringskravet för MSB:s förebyggande verksamhet i myndighetens regleringsbrev avser en redovisning av hur medlen för anslag 1:10 Klimatanpassning använts. Åtterrappporteringen redovisas i slutet av detta avsnitt.

Genomförd verksamhet

Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor
Myndigheten har enligt sin instruktion i uppgift att i samverkan med myndigheter, kommuner,

landsting, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga. MSB ska också vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. Vidare ska myndigheten verka för att förebyggande åtgärder mot naturolyckor vidtas.

Inom området skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor handlar det huvudsakligen om att ge råd och stöd, remisshantering, normgivning, samverkan samt att ge ekonomiska bidrag till kommuner. Vi har valt att redovisa vad vi gör inom råd och stöd, samverkan och vilka ekonomiska bidrag vi ger.

Råd och stöd

Myndigheten har analyserat centrala myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser med syfte att utveckla arbetet med dessa. Slutsatserna har återkopplats till berörda myndigheter. Analysen visar att majoriteten av myndigheterna följer den disposition som anges i MSB:s föreskrifter. Det är dock svårt att jämföra redovisningarna då de varierar i såväl innehåll som omfattning. Myndigheterna bör i större omfattning tydliggöra och motivera de avgränsningar som görs. Ett större samarbete bör ske mellan myndigheter när det gäller identifiering och analys av samhällsviktig verksamhet och beroenden mellan dessa. MSB bör också vidareutveckla metoder och indikatorer för förmågebedömning samt metoder för analys och bedömning av hot, risker, sårbarheter och beroenden.

I samverkan med andra myndigheter, kommuner, landsting, länsstyrelser och näringslivet har MSB tagit fram en handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet. Den tar sin utgångspunkt i den strategi som myndigheten redovisade 2011. Handlingsplanen sträcker sig till år 2020 och är uppdelad i två delar: kunskapsutveckling samt aktiviteter för implementering av ett systematiskt säkerhetsarbete. Planen bygger

på att MSB, tillsammans med berörda aktörer, skapar de förutsättningar och det stöd som behövs för att ägare och verksamhetsutövare av samhällsviktig verksamhet ska implementera ett systematiskt säkerhetsarbete. För att stärka arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet och för att stödja arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser har *Vägledning för samhällsviktig verksamhet: att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden samt bedöma acceptabel avbrottsid* tagits fram. Vägledningen kommer att användas som en del i arbetet med handlingsplanen.

Samverkan

Myndigheten har i uppgift att vara kontaktpunkt och koordinera arbetet kring skydd av samhällsviktig verksamhet inom NATO och EU. Detta innebär att delta på olika EU- och NATO-möten. Exempel på frågor som diskuterats inom EU är utveckling av det framtida European Programme for Critical Infrastructure Protection (EPCIP). I NATO-samarbetet har MSB deltagit i diskussioner kring energiinfrastruktur samt informations- och cybersäkerhet.

Naturolyckor

Råd och stöd

I enlighet med förordningen (2009:956) om översvämningsrisker ska MSB utarbeta kartor över översvämningshotade områden. Hotkartor har tagits fram för 18 sedan tidigare identifierade områden med risk för betydande konsekvenser vid en översvämning. Kartorna finns tillgängliga på msb.se och har kommunicerats med berörda länsstyrelser och kommuner.

Samverkan

Inom skogsbrandsområdet har MSB deltagit i såväl internationella som nationella möten och utredningar. Myndigheten deltog bl.a. vid United Nations Office for Disaster Risk Reductions (UNISDR) Global Platform meeting i Geneve där MSB och Karlstads kommun fick motta utmärkelsen Sasakawa award för arbetet med att nå ut med kunskap och beslutsunderlag.

Inom ramen för Nationell plattform för arbete med naturolyckor har MSB lämnat stöd till kommuner som vill gå med i UNISDR:s kampanj Making Cities Resilient samt arrangerat seminarier och konferenser på nationell nivå.

I samverkan med Centrum för naturkatastroflära har MSB och Nationell plattform genomfört Forum för naturkatastrofer med deltagare från kommuner, länsstyrelser, myndigheter, näringsliv och organisationer. MSB har också haft utbyte med andra länder i frågor om riskbedömningar kring ras och skred samt besökts av Österrike, Serbien och Botswana, för diskussioner om arbete med nationell plattform.

Ekonomiska bidrag

MSB har möjlighet att stödja förebyggande åtgärder i kommuner genom att ge ekonomiska bidrag. Bidrag ges för anpassning till de effekter som följer av ett förändrat klimat samt för åtgärder som utförs, eller avses bli utförda, mot jordskred eller andra naturolyckor. Åtgärder avsedda att skydda samhällsviktig verksamhet har prioriterats. Under året fick 16 kommuner bidrag med knappt 22,5 mnkr för 19 olika objekt (se bilaga 1). Bidragen har använts av kommunerna för vallar, erosionsskydd, bergförstärkning, prognosystem, släntschaktning och fördjupade utredningar för miljödom.

För arbete enligt förordningen (2009:956) om översvämningsrisker har 2,9 mnkr fördelats till länsstyrelserna.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	38 450	42 046	38 495
Transfereringar	24 850	39 538	59 842

Tabell: Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor (belopp i tkr).

Farliga ämnen

Myndigheten ska enligt sin instruktion utveckla och stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår.

Arbetet består till stor del av föreskriftsarbete, både på nationell och internationell nivå, handläggning av ärenden om tillstånd t.ex. enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor samt rådgivning. I arbetet ingår också att sprida information och kunskap inom området. Myndigheten är även part i ansökningsmål enligt miljöbalken och remissinstans till länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Under 2013 inkom ca 1 500 ärenden vilket i princip är oförändrat jämfört med tidigare år (1 481 ärenden 2012). Vi har valt att redovisa vad vi gör inom normgivning samt råd och stöd.

Normgivning

Fem föreskrifter har meddelats. Föreskrifterna innebär ändringar i föreskrifterna om transport av farligt gods på väg och i terräng (MSBFS 2013:5), transport av farligt gods på järnväg (MSBFS 2013:6) samt ändringar i föreskrifterna om pyrotekniska artiklar (MSBFS 2013:2 och MSBFS 2013:4). Föreskrifterna innebär införande av vissa mindre ändringar i de internationella regelverken för transport av farligt gods samt ändringar av märkningskrav och innehåll i pyrotekniska artiklar. Vidare har föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor (MSBFS 2013:3) meddelats.

Råd och stöd

Genom att arrangera och delta vid konferenser samt utarbeta olika publikationer sprider MSB information och kunskap om hur man förebygger olyckor med farliga ämnen. Inom området storskalig kemikaliehantering genomfördes den årliga Sevesokonferensen på temat tillsyn och säkerhetskultur. Konferensen syftade till att ge dem som arbetar med Sevesolagstiftningen och farliga ämnen, information om vad som händer inom området, både internationellt och i Sverige samt ge inspiration och möjlighet till erfarenhetsutbyte.

Under året tog MSB fram tre handböcker och en vägledning. Handboken *Försäljning av fyrverkerier* innehåller praktiska råd och redogör för vilka krav som gäller för fyrverkeriartiklar, hur de får säljas och hur de ska förvaras. Handboken

Transport av farligt gods - Väg och järnväg 2013/2014 är i första hand avsedd som komplement till regelverket vid olika typer av utbildningar samt som mer lättillgänglig information inom området. *Handbok för tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor* ger vägledning hur de nya föreskrifterna inom området ska tolkas. Vidare har en vägledning vid tillståndsprövning av biogasanläggningar publicerats då dessa numera är tillståndspliktiga.

Myndigheten är tillsammans med Rikspolisstyrelsen (RPS) ansvarig för den nationella arbetsgruppen för sprängämnessäkerhet (NAG-ExpSec). Gruppen har till uppgift att verka för kunskaps- och informationsspridning inom området och har också lämnat lägesbedömningar till Regeringskansliet om den nationella implementeringen av EU:s handlingsplan för bättre sprängämnessäkerhet.

Under året har MSB fortsatt arbetet med att undersöka förutsättningarna att tillverka explosiva varor av konventionellt tillgängliga ämnen och produkter. Resultatet från detta kan användas i normgivningsarbete om sprängämnesprekursorer på såväl EU- som nationell nivå.

Försök har genomförts för att undersöka vilka skador olika typer av fyrverkeriartiklar kan leda till. Resultaten kommer att leda till förbud för allmänheten att använda raketer som innehåller mer än 75 g explosiv vara.

Fullskaliga försök kopplade till säkerheten vid förvaring av stora mängder fyrverkeriartiklar har genomförts tillsammans med Norge och Danmark. Försöken visar att befintliga regler om hur stor mängd fyrverkerier som får finnas i ett utrymme ger tillfredsställande skydd mot massexplosion.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	36 559	37 727	35 823
Transfereringar	-	212	-

Tabell: Farliga ämnen (belopp i tkr).

Brandskydd

Myndigheten ska enligt instruktionen vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder inom området brandskydd. I enlighet med de föreskrifter som gäller inom området skydd mot olyckor ska MSB också utveckla verksamheten när det gäller olycks- och skadeförebyggande åtgärder.

Arbetet består till stor del av arbete med föreskrifter och allmänna råd, deltagande i standardiseringsarbete samt råd och stöd till framför allt enskilda och kommuner. MSB är också remissinstans till länsstyrelserna i deras arbete med att handlägga överklagade tillsynsförelägganden om brandskyddsåtgärder. Vi har valt att redovisa vad vi gör inom råd och stöd.

Råd och stöd

För att öka privatpersoners kunskaper om brandrisker och motivera till ett fungerande brandskydd i hemmet har informationssatsningen *Aktiv mot brand* drivits. Informationssatsningen är en del i den nationella strategin för att stärka brandskyddet för den enskilde som MSB tog fram 2010. *Aktiv mot brand* drivs av en nationell samverkansgrupp för brandskyddsfrågor i bostäder. Intresset för att stödja *Aktiv mot brand* är stort. Under året har hundra nya organisationer anmält sig som vidareinformatorer och totalt är 175 organisationer anslutna. Exempel på anslutna organisationer är kommunala räddningstjänster och bostadsbolag, bostadsrättsföreningar, företag och olika frivilligorganisationer. Exempel på genomförda aktiviteter är Brandskyddsveckan där fokus var eldstadsrelaterade bränder, FN:s internationella dag för äldre den 1 oktober då brandrisk för äldre personer särskilt uppmärksammades samt den nordiska brandvarnardagen den 1 december då budskapet var att testa sin brandvarnare. För att arbetet med strategin ska ske i enlighet med uppsatta mål behövs mer kunskap. Utifrån detta har tre större forskningsprojekt beviljats medel för att undersöka hur individens förutsättningar respektive den fysiska miljön påverkar brandsäkerheten i bostaden.

Den återkommande Förebyggandekonferensen är ett exempel på hur MSB har skapat en arena för erfarenhetsutbyte för de som arbetar med brandförebyggande frågor i kommunerna. Årets konferens behandlade frågor om brandskydd i olika boendemiljöer, både för de som kan skydda sig själva och de som inte kan hantera en brand på egen hand. Konferensen samlade ca 380 deltagare, främst från kommunerna.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	13 305	12 964	10 493

Tabell: Brandskydd (belopp i tkr).

Informationssäkerhet och medieberedskap

Myndigheten ska enligt instruktionen stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området. Myndigheten ska också stödja medieföretagens beredskapsplanering.

I detta ingår att lämna råd och stöd om förebyggande arbete.

En god informationssäkerhet är en viktig förutsättning i arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet. Arbetet består till stor del av att lämna råd och stöd, samt normgivning och att samverka både nationellt och internationellt. Vi har valt att redovisa vad vi gör inom samverkan och råd och stöd.

Samverkan

Myndigheten och övriga som ingår i Samverkansgruppen för informationssäkerhet (SAMFI) har genomfört aktiviteter i den nationella handlingsplanen för informationssäkerhet som gäller t.o.m. 2015. I SAMFI ingår Försvarmakten (FM), Försvarets materielverk (FMV), Försvarets Radioanstalt (FRA), Post- och telestyrelsen (PTS), Rikskriminalpolisen (RKP) och Säkerhetspolisen (SÄPO). MSB har vidare arbetat med att omsätta strategier för informationssäkerhet i e-förvaltning respektive i vård och omsorg i handlingsplaner. Arbetet med handlingsplanen om

vård- och omsorg bedrivs i samverkan med Socialstyrelsen och Datainspektionen. Arbetet med informationssäkerhet i e-förvaltning har resulterat i att ett arbetsutskott under MSB:s ledning inrättats i E-delegationen.

Råd och stöd

För att sprida information och kunskap inom området informationssäkerhet har ett antal konferenser riktade till olika målgrupper genomförts. För offentlig sektor genomfördes, för fjärde året i rad, en informationssäkerhetskonferens i samverkan med de myndigheter som ingår i SAMFI. Konferensen samlade ca 500 personer. Inom området signalskydd genomfördes tre konferenser i samverkan med FM och FRA med ca 350 deltagande personer. Vid en regionturné fick representanter från kommuner, landsting och länsstyrelser information om MSB:s stöd inom informationssäkerhetsområdet. Turnén var en fortsättning på den som genomfördes 2012.

I syfte att öka robustheten och höja krisberedskapsförmågan har arbetet fortsatt med att öka användningen av säkerhetstillägg, s.k. DNSSEC, i kommunernas domäner på internet. Arbetet har skett i samverkan med PTS och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Under de senaste tre åren har 230 kommuner via länsstyrelserna sökt och fått medel för att genomföra detta.

Som stöd för det systematiska informations-säkerhetsarbetet i myndigheter, kommuner, landsting samt företag har MSB tagit fram två vägledningar. *Vägledning – informationssäkerhet i upphandling* ska stödja organisationer så att krav på informationssäkerhet integreras vid upphandling av it-relaterade tjänster som system, molntjänster och outsourcing. *Vägledning för fysisk informationssäkerhet i it-utrymmen* är inriktad på att ge råd för hur en organisation kan utforma och förvalta sina datorhallar och andra it-utrymmen för att förbättra informationssäkerheten. Vägledningen har tagits fram i samverkan med Riksarkivet. MSB har även på olika platser hållit seminarier kring vägledningen om upphandling.

Som ytterligare kanal för att sprida information har MSB två webbaserade utbildningar i informationssäkerhet, en för organisationer, företag och privat användare (DISA) och en för elever i grundskolan (ISA). MSB har även deltagit i olika skolforum och konferenser för att sprida information om ISA och informationssäkerhet som en del i skolverksamheten.

Under året ansvarade MSB, i samverkan med PTS, för det svenska deltagandet i den europeiska informationssäkerhetsmånaden. Sverige deltog för första gången i arrangemanget och de svenska aktiviteterna omfattade en webbaserad kampanj med tips till privatpersoner om hur de kan agera på ett säkert sätt på internet. MSB genomförde även en liknande webbaserad aktivitet riktad mot ledningsfunktioner i olika typer av organisationer.

Under året har MSB lämnat stöd till arbetet med informationssäkerhet inom området vård och omsorg bl.a. genom två nationella nätverk. MSB har också tillsammans med Västra Götalandsregionen genomfört ett större projekt kring kontinuitetshandling i vård och omsorg.

Myndigheten har fortsatt arbetat nationellt och internationellt med säkerhet i industriella informations- och styrsystem (SCADA) i samhällsviktig verksamhet. Privat-offentlig samverkan bedrivs dels genom nationella och internationella nätverk, dels via ett tekniskt samarbete mellan MSB och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) i Linköping. Verksamheten innefattar seminarier, utbildningar, tekniska demonstrationer och tekniska studier. MSB och FOI har även genomfört en bilateral workshop om säkerhet i industriella informations- och styrsystem med Department of Homeland Security (DHS) och Idaho National Lab (INL) i USA.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	68 013	59 397	48 239
Transfereringar	19 991	19 097	15 025

Tabell: Informationssäkerhet och medieberedskap (belopp i tkr).

Precis som under 2012 har det under 2013 fortsatt skett en satsning på informationssäkerhet och medieberedskap.

Ekonomiska bidrag

Bidrag har lämnats till vissa etermediafunktioner med 20 mnkr.

Den enskildes säkerhet och beredskap

Myndigheten ska enligt sin instruktion verka för att skapa en sammanhållen information om skydd mot olyckor, krisberedskap, totalförsvaret och säkerhetspolitik och samordna arbetet för barns och ungas säkerhet, när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador.

Inom området den enskildes säkerhet och beredskap består verksamheten huvudsakligen av att lämna råd och stöd och att ge ekonomiska bidrag.

Råd och stöd

Myndigheten använder sig av olika former av kommunikation och utnyttjar olika kanaler för att nå ut i samhället. En kanal är webbplatsen DinSäkerhet.se där antalet besök under 2013 uppgick till 216 361 (2012 registrerades 121 701 besök). Andra kanaler är Facebook, Twitter och Instagram. Film är ytterligare en kanal som MSB använder för att nå ut med information. Under året har sju filmer producerats, bl.a. om hjärt-lungräddning för yngre, brandfarliga vätskor på utflykten och hur man förebygger skador vid ridning och hantering av hästar. Samtliga filmer, för närvarande drygt 60, finns på YouTube, nu också textade. Totalt antal visningar för alla filmer på MSB:s YouTube-kanal under året är 316 403.

Säkerhetspolitik.se är ett webbaserat läromedel som riktar sig till elever och lärare i gymnasieskolan. Webbplatsen har under året haft drygt

430 000 besökare, vilket innebär en ökning med närmare 80 procent jämfört med 2012. För att nå ut till unga tillhandahåller MSB utbildningsmaterial för skolans samtliga åldersgrupper. Intresset för det tryckta elevmaterialet har ökat och beställningarna uppgick under 2013 till ca 150 000 ex (ca 120 000 ex år 2011).

I syfte att skapa förtroende, motverka konflikter och att utveckla krisberedskapen har MSB genomfört möten med trossamfunden i en samrådsgrupp där företrädare för trossamfunden samt Nämnden för statligt stöd till trossamfunden ingår. Vidare har MSB genomfört utbildningar av krisberedskapssamordnare från muslimska trossamfund.

Myndigheten har också som uppgift att samordna ett barnsäkerhetsråd med deltagare från andra myndigheter och organisationer. Rådet är ett forum för initiativtagande, informations- och kunskapsutbyte samt myndighetssamverkan. Syftet är att öka säkerheten för barn och unga i Sverige. Förskola och skola är fortsatt prioriterade områden i detta arbete. För att nå dessa målgrupper samarbetade Barnsäkerhetsrådet under året med Arkitektur- och designcentrum i utställningen Risk Center, som var en pedagogisk installation samt anläggning för risk- och säkerhetshantering för grundskolan. Myndigheten har inom ramen för den tionde nationella skadekonferensen i Göteborg genomfört seminarier med fokus på barn och unga samt äldre. Vidare har MSB i samverkan med Rikshandboken, som är barnhälsovårdens webbplats om hälsa och utveckling hos barn 0-6 år, tagit fram informationsmaterialet *Risker i barns vardag*, ett digitalt blädderblock som riktar sig till föräldrar och anhöriga om hur de kan minska olycksrisken för barn i åldrarna 0-6 år.

Inom äldresäkerhetsområdet har MSB tagit fram handboken *Systematiskt arbete för äldres säkerhet*, som behandlar fall, trafikolyckor, bränder och suicid. Handboken riktar sig till kommuner och landsting och syftar till att utveckla det systematiska säkerhetsarbetet för att minska skadorna bland äldre.

Under FN:s internationella äldredag 1 oktober genomförde MSB kampanjen *Peppar peppar - En dag för seniorers säkerhet*. Ett informationspaket om säkerhet för äldre har distribuerats till kommuner och organisationer, bl.a. 70 000 ex av tidningen *Vital*. Antalet besök på sidorna för äldre på webbplatsen *DinSäkerhet.se* har ökat med 40 procent (2013: 33 935 och 2012: 23 475).

Ekonomiska bidrag

I syfte att vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder fördelar MSB bidrag till ideella organisationer för kursverksamhet riktad till allmänheten. Under året fördelades 33 mnkr. De större bidragsmottagarna var Svenska Röda Korset, Sveriges Civilförsvärsförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Livräddningssällskapet. Fördelningen uppdelad per mottagare redovisas i bilaga 1. Bidragen har använts för att genomföra utbildningar inom bl.a. brandkunskap, vattensäkerhet, säkerhet till vardags och vid kris, första hjälpen, hjärt- och lungräddning samt sociala risker. Utbildningarna, som är kostnadsfria för deltagarna, har följts upp genom besök vid olika utbildningstillfällen.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	24 381	24 479	22 924
Transfereringar	33 521	34 369	31 318

Tabell: Den enskildes säkerhet och beredskap. Av utfallet för transfereringar avser 33 mnkr ersättning till ideella organisationer, resten avser annat bidrag (belopp i tkr).

Återrapportering enligt MSB:s regleringsbrev

Återrapportering nr 6

”Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisa hur myndigheten har använt medlen för anslag 1:10 Klimatanpassning - del till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap under utgiftsområde 20.”

Medlen har använts för arbete med att ta fram detaljerade översvämningsskarteringar som underlag för hotkartor, som är ett planerings-

underlag baserat på nya höjddata och klimat-anpassade flöden. Det berör de enligt översvämningsskarteringen 18 utpekade områdena (33 kommuner och 12 länsstyrelser) där konsekvenserna av en översvämning bedömts kunna bli betydande. För att stödja länsstyrelserna i deras arbete att ta fram riskkartor har en vägledning tagits fram och två workshops genomförts. Medlen har också använts för att stödja kommuner och länsstyrelser med planeringsunderlag i form av översiktliga stabilitetskarteringar i Borlänge, Hagfors, Leksands, Ludvika, Malungs, Torsby och Älvdalens kommuner.

	2013	2012	2011
Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner)	7	Förstudie i 16 kommuner	6
Genomförda översvämningsskarteringar (antal vattendrag)	0	0	6
Genomförda översvämningsskarteringar som underlag för hotkartor enligt förordningen (2009:956) om översvämningsskarteringar	18	0	0

Tabell: Genomförda översiktliga översvämningsskarteringar.

Förebyggande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

Myndigheten disponerar anslag 2:4 Krisberedskap och fördelar det till särskilda krisberedskapssatsningar. Anslaget är ett strategiskt verktyg för att finansiera verksamhet som bidrar till samhällets samlade krisberedskap eller den samlade förmågan att hantera kriser och dess konsekvenser. Anslaget finansierar främst gemensamma satsningar som stärker förmågan hos fler än en aktör. MSB får lämna bidrag till de myndigheter som anges i bilagan till Krisberedskapsförordningen (2006:942), eller som pekats ut efter särskilt beslut av regeringen eller MSB.

Under 2013 har MSB finansierat förebyggande åtgärder i enlighet med inriktning- och fördelningsbeslut för anslag 2:4 Krisberedskap. Totalt

har MSB betalat ut 78,2 mnkr till förebyggande åtgärder under året. Nedan följer några exempel på projekt som genomförts med medel från anslaget och avslutats under 2013.

Stärkt förmåga att skydda samhällsviktig verksamhet (förebyggande)

MSB har sedan 2012 fördelat medel till länsstyrelser för att vidta robusthetshöjande åtgärder inom området informationssäkerhet för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan bedrivas och skapa pålitliga och tillgängliga tjänster i länen. Domännamnssystemet (DNS) förenklar adressering av tjänster och resurser på Internet. Det föreligger dock brister i DNS som öppnar för olika former av missbruk. T.ex. kan nätanvändare ledas in på falska webbplatser i syfte att bli lurade på pengar eller känslig information utan att vare sig avsändare eller mottagare märker det. För att förebygga att ovan nämnda brister utnyttjas finns tillägget DNSSEC som säkrar domännamnssystemet från missbruk genom att svaren på DNS-uppslagningar signeras kryptografiskt. Detta möjliggör upptäckt av falska eller manipulerade svar, så att det kan säkerställas att svaren verkligen kommer från rätt källa. Respektive länsstyrelse som har sökt medel har sett till att kommunerna och andra offentliga aktörer i länet har infört DNSSEC för att de tjänster som erbjuds ska bli än mer tillförlitliga. MSB bedömer att de länsstyrelser och kommuner som har deltagit har stärkt säkerheten och robustheten i de e-tjänster som erbjuds genom att ha anpassat deras DNS med tillägget DNSSEC.

Inom ramen för den finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FS-POS) har flera projekt ägt rum. Bland annat har FS-POS tagit fram en vägledning för kontinuitetshantering. De har även tagit fram en checklista och trafikljusmodell för att upprätta en sektorsgemensam lägesbild. Dessa testades under en övning och utvärderingen visar att verktygen underlättade arbetet med att ta fram en gemensam lägesbild. MSB bedömer att FS-POS projekt kan komma att bidra till att kontinuitet bättre kan upprätthållas på området för finansiella tjänster om en kris inträffar.

Länsstyrelsen i Stockholms län har arbetat med ett projekt för att stärka förmågan att motstå allvarliga störningar i samhällsviktig verksamhet. De har bl.a. arbetat med att ta fram tvärssektoriella konsekvensanalyser på samhällsnivå.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har arbetat med ett projekt, styrelspanering, för att motstå allvarliga störningar inom området för elförsörjning. Projektet har lett till en ökad insikt hos aktörerna i länet om samhällets elberoende och de komplexa beroendeförhållanden som finns relaterat till elförsörjningen. Samhällsviktig verksamhet i kommunerna har lyfts fram och tydliggjorts, därmed har kommunerna fått bättre underlag för sin krisberedskap. Projektet har drivits i form av ett arbetande nätverk med representanter från kommuner, elnätsbolag, landsting, polismyndigheten, länsstyrelsen och några ytterligare organisationer. Detta nätverk har utvecklat sin samverkansförmåga för en eventuell kris relaterat till elbrist. Den uppnådda förmågan kom till nytta vid samverkansövningen Elprio som genomfördes under hösten 2013. Den kom även till nytta vid en faktisk händelse då Stockholms stad fick ett elbortfall. Underlaget användes då för att kartlägga de verksamheter i staden som påverkades av elbortfallet. MSB bedömer att projektet har bidragit till att stärka förmågan att motstå störningar i samhällsviktig verksamhet genom att hanteringen vid ett elbortfall påskyndas.

Förbereda

Sammanfattning av uppdraget

Myndigheten arbetar inom den förberedande verksamheten för att samhällets aktörer inom räddningstjänst- och krishanteringsområdet ska bli bättre på att begränsa konsekvenserna av olyckor och kriser när de inträffar. Detta genom att ha god ledningsförmåga, rätt organisation, bra metoder, ett väl fungerande tekniskt stöd samt personal som är utbildad och övad för sina uppgifter.

Prestationstyper inom den förberedande verksamheten är råd och stöd, ekonomiska bidrag, utbildning, övning samt nationell och internationell samverkan.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet inom MSB:s förberedande verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Ledningsutveckling.
- Kommunikationstjänster för samhällsviktiga aktörer.
- Beslutsstöd för olycks- och krishantering.
- Metod- och förmågeutveckling.
- Utbildning.
- Övning.
- Skyddsrum.
- Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap.

De prestationer som MSB har valt att redovisa inom den förberedande verksamheten är:

- Kommunala ledningsplatser och räddningscentraler (antal).
- Rakel (utvecklingen av antalet aktiva abonnemang).
- WIS (antal anslutna aktörer).
- Utbildning (antal och kostnad per studerande).

Genomförd verksamhet

Ledningsutveckling

Myndigheten ska enligt sin instruktion se till att ledningsmetoder för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls.

Ledning och samverkan

Erfarenheter från olyckor, kriser och övningar visar på ett behov av att öka individens och organisationers förmåga att leda och samverka tillsammans. MSB driver därför projektet Ledning och samverkan som involverar fler än 100 personer, från ett drygt 30-tal organisationer, inom den svenska krisberedskapen. Projektet är en av MSB:s största satsningar under åren 2012-2014. Målet är att ta fram nationella riktlinjer för ledning och samverkan vid olyckor, kriser och andra händelser inom samhällsskydd och beredskap. Syftet är att skapa en samsyn för att uppnå bättre och effektivare hantering av olyckor och kriser. Under 2013 har projektet arbetat fram underlag till nationella riktlinjer för ledning och samverkan vid olyckor, kriser och andra händelser. Information kring projektet har skett vid ett antal tillfällen under året, bl.a. vid olika konferenser och mässor.

Regional samordning och inriktning

För att länsstyrelserna, i sin roll som geografiskt områdesansvariga, och övriga aktörer ska kunna ta sitt ansvar för helheten utifrån gällande lagstiftning vid olyckor och kriser har MSB utvecklat ett metodstöd. Metodstödet ger aktörerna en gemensam referensram. En utvärdering som genomfördes av metodstödet visade att konceptet är relevant för att höja förmågan till samordning och inriktning på regional nivå. Under året har 13 länsstyrelser tagit del av detta stöd.

Samlat erbjudande/regionala behovsanalyser

I MSB:s förberedande verksamhet finns ett samlat erbjudande som består av utbildningar, metoder, tekniska system samt övningar.

Genom att utgå från respektive regions eller läns behov prioriteras och riktas stödet till de åtgärder som ger störst effekt för regionens samlade förmåga. Under året har MSB stöttat i genomförandet av två regionala behovsanalyser med utgångspunkt från regional risk- och sårbarhetsanalys och konceptet för regional samordning och inriktning. Detta i syfte att ta fram olika former av metod-, teknik- och kompetensbehov inom lednings- och samverkansområdet. Arbetssättet ger MSB större möjlighet att möta aktörerna på regional nivå på ett samlat sätt i frågorna.

Myndigheten har deltagit i projektet Program för samverkan – Stockholmsregionen. Projektet är en satsning på säkerhet, trygghet och framkomlighet. Regionen växer snabbt och det ställer ökade krav på att resurserna används mer effektivt för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner i både vardag och kris. Därför utvecklar flera samhällsaktörer tillsammans förmågan att samverka. Initiativet togs efter samverkansövningen SAMÖ 2007 som visade på tydliga samordningsbrister mellan olika aktörer. Satsningen startades 2011 och pågår till 2014. I programmet arbetar aktörerna tillsammans i flera olika projekt. MSB bidrar till programmet med nationellt stöd och kvalitetssäkring av metoder och teknik ur ett helhetsperspektiv för området samhällsskydd och beredskap.

Kriskommunikation

Under en olycka eller kris ställs höga krav på ansvariga aktörer att kommunicera med varandra och allmänheten. Ofta handlar det om att under stor tidspress och ibland under osäkra förhållanden lämna och ta emot information. För att stödja inom metodik för riskkommunikation har MSB utarbetat en publikation på temat sociala medier, *Sociala medier och webb vid kris - strategier och taktiker*.

En Nordisk konferens i kriskommunikation genomfördes i samarbete med de nordiska krisberedskapsmyndigheterna Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Norge, Beredskapsstyrelsen (BRS), Danmark och Statsrådets kansli, Finland. En av grundtankarna med konferensen är att bygga nordiska nätverk mellan kommunikationschefer och motsvarande vid myndigheter och departement. Vid konferensen, som arrangerades av MSB, deltog ca 130 personer från de nordiska länderna.

Standardisering inom samhällsskydd och beredskap

Genom MSB:s deltagande i ett 20-tal tekniska kommittéer i Sveriges standardiseringsorganisation (SIS) har myndigheten möjligheten att påverka innehållet i hundratals standarder som är under utveckling och av intresse för MSB:s verksamhet. Särskilt värt att nämna är:

- Färdigställande av de nya reviderade versionerna av ISO 27001 och ISO 27002 som visar hur man upprättar ett ledningssystem för informationssäkerhet.
- Initiativet och arbetet med den svenska standarden SS 22304 som kommer bli en vägledning/handbok i hur man arbetar med kontinuitetshantering i enlighet med ISO 22301.
- Färdigställandet av ISO 22398 som är en vägledning för hur man planerar och genomför övningar.

Teknisk rådgivning och delfinansiering av åtgärder

Myndigheten ska enligt sin instruktion se till att ledningsmetoder och stödsystem tillhandahålls. Detta görs genom teknisk rådgivning och delfinansiering av åtgärder.

Myndigheten stödjer kommuner, landsting, länsstyrelser och centrala myndigheter genom teknisk rådgivning och delfinansiering av åtgärder för att öka deras förmåga att leda och samverka vid olyckor och kriser. Stödet ska bidra till att stärka den samlade förmågan att leda och samverka vid olyckor och kriser där den regionala nivån särskilt ska prioriteras. På lokal nivå förbättrades ledningsförmågan för 15 kommunledningar och för åtta kom-

munala räddningstjänster. På regional nivå gavs stöd till ökad ledningsförmåga vid fyra landsting.

	2013	2012	2011
Kommunledning	15	23	20
Kommunala räddningstjänster	8	13	10

Tabell: Förbättrad ledningsförmåga på lokal nivå (antal).

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	88 574	76 095	71 420
Transfereringar	64 814	73 035	103 352

Tabell: Ledningsutveckling inklusive ledningsplatser (belopp i tkr).

De ökade kostnaderna är framförallt hänförliga till projektet ledning och samverkan.

Färdigställandet av kommunala ledningsplatser kan sträcka sig över flera år, därför varierar både antalet och transfereringarna mellan åren.

Kommunikationstjänster för samhällsviktiga aktörer
Myndigheten ska enligt sin instruktion införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet (Rakelsystemet). För att möta användarnas behov av stödssystem för räddningstjänst och krishantering utvecklar och tillhandahåller MSB också andra kommunikationstjänster för samhällsviktiga aktörer.

Rakel

Rakel är Sveriges nationella radiokommunikationssystem för offentliga och privata organisationer som arbetar med allmän ordning, säkerhet och hälsa. Radiokommunikationssystemet erbjuder säker och robust teknik och metod för samverkan mellan samhällsviktiga aktörer på samtliga nivåer i samhället.

Under 2013 undertecknades en överenskommelse mellan MSB och SKL som innebär en långsiktig prisbild för kommuner med ett

subventionerat pris för grundabonnemang. Antalet abonnemang har ökat under året och uppgick i december till 54 550 st fördelat på 460 organisationer. Samtliga räddningstjänster är nu aktiva Rakelanvändare. För att kommunikationen ska fungera vid stora händelser krävs planering och förberedelser. Detta visar erfarenheterna tydligt från t.ex. Barack Obamas besök i Stockholm, prinsessbröllopet och Eurovision song contest.

Vid oplanerade händelser, som den stora trafikolyckan på Tranarpsbron, blir det tydligt att MSB måste fortsätta sitt arbete med att utveckla metoder för och öva och utbilda i samverkan. Även om tekniken fungerar så är det metoderna för samverkan som är avgörande för hur en händelse hanteras av aktörerna.

Under 2013 har Rakels tillgänglighet varit bra, genomsnittet är 99,94 procent. Siffran är uträknad utifrån den tillgänglighet som samtliga växlar och basstationer har haft under året. Årets stormar har främst drabbat tillgängligheten för Rakelanvändarna i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Årets sämsta tillgänglighet finns i Västernorrland där tillgängligheten i november var 98,14 procent.

För att undvika avbrott i kommunikationen via Rakel vid exempelvis längre strömavbrott bygger MSB egen radiolänk för en robustare transmission.

Under året tecknade myndigheten avtal med Cassidian Finland OY för fortsatt leverans av systemutrustning till Rakel. I och med det har MSB tryggt grunden för en robust och säker kommunikation för samhällsviktiga aktörer även i framtiden. Avtalet med Cassidian börjar gälla från och med den 1 april 2015 och sju år framåt. Det nya systemavtalet innebär en kostnadsminskning med ca 70 mnkr under avtalsperioden jämfört med dagens kostnadsnivå.

Kundgrupp	Antal abonnemang 31/12 -2013	Antal abonnemang 31/12 -2012	Antal abonnemang 31/12-2011	Intäkter 2013	Intäkter 2012	Intäkter 2011
Statliga myndigheter	38 603	32 473	31 353	259 260	226 986	213 558
Kommuner	8 738	7 269	4 642	45 399	46 889	23 176
Landsting	3 638	3 530	3 256	27 093	20 172	16 770
Kommersiella	3 571	2 564	900	37 669	17 776	6 451
Summa	54 550	45 836	40 151	369 421	311 823	259 955

Tabell: I tabellen redogörs för antalet abonnemang och fördelningen mellan olika användare samt intäktsutvecklingen under åren 2011-2013. I uppgifterna ingår intäkter även för MSB:s egna abonnemang (belopp i tkr).

	2013	2012	2011
Drift av nätet	403 182	398 290	373 499
Förvaltning	71 232	69 564	67 712
Lämnade bidrag	0	14 319	34 397
Summa kostnader	474 414	482 173	475 608
Avgiftsintäkter	369 421	311 823	259 955
Intäkter anslag	30 000	234 633	215 653
Balanserat överskott från föregående år	64 281	-	-
Summa intäkter	463 702	546 456	475 608

Tabell: Kostnads- och intäktsutvecklingen för Rakel, se även avgiftsfinansierad verksamhet. I avgiftsintäkterna ingår intäkterna från MSB:s egna abonnemang (belopp i tkr).

WIS

WIS är ett nationellt system för att underlätta informationsdelning mellan aktörerna i det svenska krishanteringssystemet före, under och efter en kris. Systemet ger aktörerna en samlad lägesbild och skapar därigenom förutsättningar för en gemensam lägesuppfattning.

Version 2 av WIS som driftsattes under året innebär en modernisering i såväl mjuk- som hårdvara och säkerställer en fortsatt mycket hög tillförlitlighet på driftmiljön.

Myndigheten har under året hållit flera utbildningar, oftast i samarbete med länsstyrelserna, för personer som i sin tur vill utbilda andra i

WIS. Utbildningsmaterialet har uppdaterats och exempel har tagits fram på hur WIS kan användas i praktiken.

För att bemöta det ökande intresset från aktörer som vill ansluta sig till WIS har riktlinjerna för vilka som kan ansluta sig tydliggjorts.

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Sveriges system för utomhusvarning, vilket MSB förvaltar, består av ca 4 300 varningsanläggningar fördelade på över 200 kommuner.

Styrning och övervakning av ett antal anläggningar sker idag genom Rakel istället för, som tidigare, över radiolänk.

	2013	2012	2011
WIS	4 148	5 795	4 891
Varnings-system	27 802	30 948	33 427
Transfereringar	25 000	-	-

Tabell: Kostnader för WIS och varningssystem. Kostnaderna anges exklusive OH. I kostnaderna för 2013 ingår personaltid med 223 tkr för WIS och 36 tkr för varningssystem avseende systemförvaltning, vilket det inte har gjort föregående år (belopp i tkr).

Transfereringar 2013 avser ersättning till SOS Alarm Sverige AB för inrättande av ett system för varningar till mobila och fasta telefoner i enlighet med bilaga 7 i alarmeringsavtalet mellan svenska staten och SOS Alarm Sverige AB.

WIS-anslutning (aktörsvisa mål)	2013		2012		2011	
	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent
Kommuner (290 st)	262	90	250	86	244	84
Länsstyrelser (21 st)	21	100	21	100	21	100
Landsting (20 st)	20	100	20	100	19	95
Samverkansansvariga centrala myndigheter (23 st)	20	87	19	83	18	82
Utländska aktörer (mål saknas)	4		4		3	
Övriga aktörer (mål saknas)	124		116		109	
Totalt	451		430		414	

Tabell: Utveckling över aktörernas WIS-anslutning.

Beslutsstöd för olycks- och krishantering

Myndigheten ska enligt sin instruktion se till att stödssystem för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls. De stödssystem MSB tillhandahåller är RIB och geodata.

RIB

RIB – Integrerat beslutsstöd är en informationskälla för alla som arbetar med samhällsskydd och beredskap. Under 2013 har kartdata över Danmark liksom Svenska fjällkartan tillkommit i syfte att underlätta planering och genomförande av räddningsinsats. Därmed finns nu kartdata för hela Sverige i RIB. Dessutom finns kartdata minst tio mil in i respektive gränsland.

Geodata

Digitala kartor och geodata blir allt viktigare inom olycks- och krishantering. Inom geodataområdet är MSB nationell kontaktpunkt mot kommuner och länsstyrelser för att vid en händelse stötta med informationsunderlag i form av satellitdata för att ge en lägesbild. Copernicus EMS är en satellitdatatjänst som erhålls av Europeiska kommissionen. Den kan aktiveras av varje nations kontaktpunkt för att få aktuell information om tillståndet gällande miljön på land, i hav och i atmosfären för händelser som naturkatastrofer, av människan orsakade händelser samt humanitära kriser. Under 2013

aktiverade MSB satellitdatatjänsten tre gånger på begäran av slutanvändarna.

Enligt Inspiredirektivet är MSB skyldig att tillhandahålla egna geodata fritt via internet. Några exempel är översvämningsskarteringar, stabilitetsskarteringar, anläggningar som hanterar farliga ämnen och ljudsändare för utomhusvarning. Dessa geodata utgör en viktig grund för olycks- och krishantering på alla nivåer i samhället. MSB har under året publicerat nättjänster i form av en visningstjänst och en nedladdningstjänst för respektive datatema som myndigheten ansvarar för.

	2013	2012	2011
Geodata	2 575	3 736	2 678
RIB	7 117	8 697	7 715

Tabell: Kostnader för geodata och RIB. Kostnaderna anges exklusive OH. I kostnaderna för 2013 ingår personaltid med 20 tkr för Geodata och 302 tkr för RIB avseende systemförvaltning, vilket det inte har gjort föregående år (belopp i tkr).

Metod- och förmågeutveckling

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska utveckla verksamheten inom räddningstjänsten samt stärka samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser genom samverkan med organisationer med uppgifter inom bered-

skapsområdet. Myndigheten ska även utveckla och stärka samhällets förmåga att hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår. De områden som MSB arbetat inom för att utveckla verksamheten inom räddningstjänsten är brand, trafik, ras och skred, CBRNE och jämställdhetsfrågor. Arbetet har innefattat olika studier, utveckling av insatsmetodik och kunskapsmaterial.

Brand

Inom området brand genomfördes en studie för att belysa olika släcksystems metodförmåga där även påverkan på miljö och människa ingått. Studien påvisade allvarliga problem med att använda släckning med skum som t.ex. att vissa vattentäcker har slagits ut efter genomförda släckinsatser. Studien påvisar och rekommenderar att skumanvändning endast bör användas i situationer där inga andra släckmetoder fungerar samt att utveckling av nya metoder bör tas fram för att ersätta skummet.

Myndigheten har uppdraget att ersätta kostnader för skogsbrandsbevakning med flyg. Perioden för hög eller mycket hög brandrisk var lång och varade från april till slutet av september. Detta medförde väsentligt ökade kostnader för bevakning med skogsbrandflyg. Utbetalade bidrag till länsstyrelserna för bevakningen uppgick till 6,2 mnkr (2012: 1,2 mnkr). Som ett alternativ till skogsbrandsbevakning med flyg finns möjligheter till satellitövervakning för skogsbrandsdetektion. Under året genomfördes en utvärdering av det finska satellitsystemet för skogsbrandsdetektion med berörda räddningstjänster. Systemet har påvisat hög tillförlitlighet samt mycket låga kostnader.

Trafik

Europaparlamentet och rådet antog 2010 ett direktiv om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet. Det fortsatta arbetet med direktivet ledde till att Kommissionen lade fram ett förslag till Europaparlamentet om att medlemsstaterna ska införa den larmcentralinfrastruktur som är nödvändig för att kunna hantera och ta emot eCall. Det

är en automatisk nödlarmstjänst från fordon. Tjänsten ska ses som ett tillägg till den nationella 112-tjänsten. MSB har under året påbörjat arbetet med att redovisa konsekvenserna av ett införande av nödlarmssystemet eCall i Sverige.

Ras och skred

Inom området ras och skred har insatsmetodik och ett kunskapsmaterial utvecklats för att ge kommunerna förmågan att hantera ras-, skred- och slamströmsolyckor säkert och effektivt. Uppdraget baserades på Sveriges Haverikommissions (SHK) rekommendationer till MSB enligt Rapport RO 2009:01 efter skredolyckan i Småröd 2006. Materialet finns i form av en digital handbok och en tryckt åtgärdskalender. Metodiken testades under Barents Rescue 2013 i Tromsø, Norge. En pilotutbildning i metodiken genomfördes för svensk och norsk räddningstjänst, polis m.fl. som medverkade i övningen.

Kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära ämnen och explosiver (CBRNE)

Hagadeklarationen som antogs 2009 är ett avtal om ett fördjupat nordiskt samarbete inom samhällsskydd och beredskap. Hagadeklarationen syftar till att öka de nordiska ländernas samarbete för att förebygga, begränsa och hantera de konsekvenser som kan bli följden av större olyckor, naturkatastrofer och andra samhällskriser. Sverige har ett särskilt ansvar när det gäller beredskap för CBRNE. Under delar av 2012 och 2013 har arbetet fokuserat på den gemensamma "first responders manualen" som utarbetats av Norge och Sverige. I arbetet har räddningstjänst, polis och sjukvårdspersonal från de olika länderna deltagit. En rapport har tagits fram som beskriver vilket resultat som åstadkommit under tre år. Fokus har varit på erfarenhetsutbyte, metodutveckling för "first responders", livräddande åtgärder för händelser med farliga ämnen, beskrivning av våra länders insatsmetodik vid händelser med farliga ämnen och hur ansvarsfördelningen ser ut i respektive land.

Myndigheten ska stödja samordningen hos samhällets aktörer vid CBRNE-händelser och genom

samverkan bidra till att höja förmågan genom långsiktiga åtgärdsförslag.

Under året har MSB redovisat två regeringsuppdrag inom CBRNE-området. Redovisningarna innefattade en beskrivning av åtgärder som har vidtagits inom ramen för EU-samarbetet och det nationella arbetet.

Jämställdhet och mångfald inom kommunal räddningstjänst

Myndigheten stödjer utvecklingen av jämställdhet och mångfald i kommunal räddningstjänst genom att ge ekonomiskt stöd till de räddningstjänster som anordnar lokala aktiviteter i syfte att intressera underrepresenterade grupper för brandmannayrket. *Handlingsprogrammet för jämställdhet och mångfald i det kommunala säkerhetsarbetet 2009 - 2014* har reviderats och det nya programmet fastställdes i juni 2013. Det reviderade programets målsättning är att uppnå en jämn könsfördelning och en tydlig mångfald i räddningstjänsten. Det pågår ett antal projekt vid flera räddningstjänster runt om i landet för att öka jämställdhet och mångfald. En erfarenhet är att räddningstjänsterna behöver stödja varandra i detta arbete. De räddningstjänster som samarbetar, kan utnyttja gemensamma krafter mot gemensamma mål, vilket skapar goda effekter, både internt och externt.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	50 283	39 597	41 409
Transfereringar	77 431	74 708	66 375

Tabell: Metod- och förmågeutveckling (belopp i tkr).

De ökade kostnaderna 2013 avser bl.a. avskrivningskostnader för gamla RDS-mottagare i kärnkraftsläna. Detta är kopplat till villkor 8 i regleringsbrevet för anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Utbildning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att utbildning kommer till stånd inom myndighetens ansvarsområde. Genom

omvärldsbevakning och analys av målgruppernas kompetensutvecklingsbehov har utbildningsutbudet under året anpassats, utvecklats, beställts, marknadsförts, genomförts och kvalitetssäkrats för att stärka samhällets kompetens inom samhällsskydd och beredskap.

Utveckling av utbildning

Utifrån genomförd behovsinventering har nya kurser utvecklats och genomförts, t.ex. *Fartygsbrandsläckning i hamn* och kurser inom *oljeskadeskyddområdet samt kärnenergiområdet*. För att möta behovet av ökad flexibilitet har utbildningsformerna utvecklats genom att fler kurser än tidigare har genomförts på distans.

Genomföra utbildning

Inom skydd mot olyckor består MSB:s utbildningar av grund- och vidareutbildningar, i första hand för kommunala räddningstjänstens kompetensförsörjning.

Den tvååriga grundutbildningen i skydd mot olyckor har ett fortsatt högt söktryck och genomfördes både som distansutbildning och platsbunden utbildning. Inom området skydd mot olyckor genomfördes totalt 22 kurser av *Räddningsinsats för räddningstjänstpersonal i beredskap* samt vidareutbildningar inom räddningsledning respektive tillsyns- och olycksförebyggande verksamhet.

För att stärka de olika aktörernas förmåga att leda och samverka vid stora olyckor och kriser genomfördes ett flertal kurser för kommuner, landsting, länsstyrelser, myndigheter och näringsliv. Under året genomförde MSB sju kurser inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism, varav två utomlands. Dessutom har MSB genomfört nio kurser och övningar för olika FN-organisationer (bl.a. UNHCR, UNICEF, WFP och OCHA). För insatspersonal har 30 kurser/övningar genomförts under året, varav fyra kurser samt en övning har skett i samverkan med andra organisationer och myndigheter i Sverige. En av kurserna

	2013		2012		2011	
	Antal utb	Kostnad	Antal utb	Kostnad	Antal utb	Kostnad
Anslagsfinansierade utbildningar						
STUDIEMEDELSBERÄTTIGADE YRKESUTBILDNINGAR						
2-årig SMO*, fyra terminer	518	79 068	545	88 689	594	87 328
Påbyggnadsutbildning för brandingenjörer	24	10 484	19	10 823	31	11 768
Skorstensfejare- grundutbildning	47	6 736	50	5 992	50	6 478
Skorstensfejare-vidareutbildning	26	2 992	21	3 392	23	2 203
ÖVRIGA YRKESUTBILDNINGAR						
Räddningsinsats	580	60 009	562	55 632	459	45 885
Räddningsledning A och B	283	25 199	320	21 257	251	16 613
Tillsyn och olycksförebyggande A och B (mix)	85	6 486	78	3 581	70	3 595
UTBILDNINGAR INOM SAMHÄLLSSKYDD OCH BEREDSKAP						
Samverkan, ledning och kommunikation	484	7 887	461	8 693	448	8 354
CBRNE och oljeskadeskydd	131	1 955	98	822	63	1 306
Utbildning inom kärnenergiområdet	122	802	125	639	64	546
Naturolyckor	24	216	60	173	23	118
Utbildningar för övningsverksamhet	89	524	94	486	38	134
Utbildning för insatspersonal mm	706	15 485	751	11 615	679	17 207
Övriga kurser	71	450	59	641	20	316
AVGIFTSFINANSIERADE UTBILDNINGAR						
Tjänsteexport EU	142	8 151	250	11 845	292	13 209
Tjänsteexport övriga	520	3 702	771	5 821	982	5 997
Uppdragsutbildningar	1 141	4 203	1 320	3 379	1 540	3 602
	4 993		5 584		5 627	

Tabell: Antal utbildade och kostnader för genomförda kurser 2011, 2012 och 2013, *antal under utbildning. Kostnaderna anges exklusive OH (belopp i tkr).

har genomförts i samarbete med Estonian Rescue Board (ERB). En utbildning som har ökad efterfrågan är utbildning för räddningsinsats som erbjuds räddningstjänstpersonal i beredskap. Vidare ser MSB även en ökad efterfrågan på vidareutbildningen Räddningsledare A.

Beställning av utbildning

Myndigheten tillhandahåller också utbildningar via andra aktörer. På beställning av MSB har Försvarshögskolan (FHS) genomfört åtta kurser. Totalförsvarets Skyddscentrum startade under året kursen CBRNE Fördjupning (7,5 högskole-

Antal utexaminerade från utbildningen Skydd mot olyckor (2-årig SMO)									
	2013			2012			2011		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Platsbunden	91	14	105	81	14	95	117	18	135
Distansutbildning	82	16	98	89	6	95	48	10	58
Totalt	173	30	203	170	20	190	165	28	193
Procent	85%	15%		89%	11%		85%	15%	

Tabell: Antal utexaminerade från utbildningen Skydd mot olyckor.

poäng). Kursen Räddningsinsats genomfördes förutom av MSB även av två externa aktörer, Autokaross Rescue Systems AB och Securitas AB.

Övning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska genomföra övningar inom sitt ansvarsområde. MSB ska också vid behov stödja Regeringskansliet i utbildnings- och övningsverksamheten inom krisberedskapsområdet.

Inriktning och samordning

Under året har MSB tillsammans med Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS) tagit fram en övningsinriktning för tvärssektoriella övningar på nationell och regional nivå. Inriktningen gäller för 2014 – 2016 och riktar sig till berörda myndigheter enligt krisberedskapsförordningen. I tvärssektoriella övningar övas framför allt aktörernas förmåga att samverka och tillsammans hantera konsekvenserna av en allvarlig händelse eller en kris.

Vidare har MSB samordnat de svenska aktörernas deltagande i planering, genomförande och utvärdering av övningen Barents Rescue 2013 som genomfördes i Norge. MSB organiserade även en svensk del av motspelet i Sverige.

Metodutveckling

Myndigheten har tagit fram *Övningsvägledning - grundbok som metodstöd för alla som har en roll eller ett ansvar inom samhällsskydd och beredskap*. Vägledningen ska fungera både för övningar som genomförs i en enskild organisation och

för övningar med många aktörer. Grundboken kompletteras med metodhäften.

Grundboken tar upp det som är gemensamt för alla övningar och metodhäftena handlar om mer specifika frågor inom respektive ämne.

Stöd till övningar

MSB bistår med övningsmetodiskt expertstöd till andra aktörers övningar både nationellt och internationellt. Dessutom lämnar MSB ekonomisk ersättning till länsstyrelser för genomförande av regionala samverkanskurser. Under året har processen för, och innehållet i, det övningsmetodstöd som ges till aktörer inom krisberedskapen utvecklats genom tydligare rutiner och kriterier för att söka stöd.

Myndigheten lämnar övningsstöd i form av tekniska spelstödsystem och övningswebb, vilket gjordes till Barents Rescue 2013.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	23 337	29 567	53 696
Transfereringar	144	217	594

Tabell: Övningsverksamhet (belopp i tkr).

De minskade kostnaderna för att genomföra övningar jämfört med 2011 och 2012 beror på att det inte genomfördes några större övningar under året som exempelvis Barents Rescue och SAMÖ/KKÖ.

Skyddsrum

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas inom befolkningsskyddet.

Skyddsrumsverksamheten syftar till att kunna tillgodose befolkningens behov av fysiskt skydd i händelse av krig. Omfattningen av ett koncentrerat skyddsrumbestånd har utifrån en bebyggelseanalys fastställts och tillämpats för 140 s.k. skyddsrumstatorter.

Kontrollverksamheten har bedrivits på en fortsatt låg nivå mot bakgrund av fokusering på ett kärnbestånd i skyddsrumstatorterna.

Avveckling av skyddsrum sker om det finns särskilda skäl till detta. Under året avvecklades 95 skyddsrum med totalt 8 438 platser. Skäl för detta har främst varit rivning av byggnaden som inrymmer skyddsrummet samt att skyddsrummet varit beläget utanför kärnbeståndet.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	20 914	20 713	16 814
Transfereringar	443	210	560

Tabell: Vidmakthållande av skyddsrumstillgångar (belopp i tkr).

Åtterrapporering enligt MSB:s regleringsbrev

Åtterrapporering nr 7

”Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisa hur myndigheten och länsstyrelserna har använt medlen enligt villkor 7 för anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.”

Myndigheten får använda och fördela 26 mnkr av sitt förvaltningsanslag för beredskapsåtgärder mot kärnkraftsolyckor. Medlen får användas i myndighetens beredskapsverksamhet samt fördelas till länsstyrelserna i Skånes, Hallands, Kalmars, Uppsalas och Västerbottens län efter överenskommelse med Strålsäkerhetsmyndigheten. Medel har använts för genomförande av flera utbildningar inom området på flera

platser i landet för att skapa en stor spridning av kunskapen, vilket skapar förutsättningar för en bättre beredskap. Tillsammans med kärnkraftslänen har MSB också påbörjat arbetet med att revidera handlingsplanen för radiologiska eller nukleära händelser (RN-händelser).

Projektet ny RDS-varning (inomhusvarning) hade kommit så långt att en anbudsinfordran gick ut i början av oktober. Inget av anbuderna uppfyllde de ställda kraven varför en ny upphandlingsomgång kommer att genomföras. Utbyte av RDS-mottagare planeras ske under våren 2014. Medel har fördelats till länsstyrelserna i Halland, Kalmar och Uppsala som tillsammans med Strålsäkerhetsmyndigheten genomfört första etappen av installation av stationära mätinstrument för strålningsmätning runt kärnkraftverken.

Samtliga län med kärnkraftsverksamhet har genomfört utbildning och övning av sin beredskapsorganisation. Länsstyrelsen i Halland har anskaffat mätinstrument för personlig massavsökning och länsstyrelsen i Kalmar har anskaffat ny skyddsutrustning till kommunala resurser som bistår den statliga räddningstjänsten i arbetet vid en kärnteknisk olycka.

Vidare har medlen använts till att finansiera den stora kärnkraftsövning som genomfördes i Uppsala med deltagande från övriga län och MSB.

Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

Myndigheten disponerar anslag 2:4 Krisberedskap och fördelar det till särskilda krisberedskapsåtgärder. Anslaget är ett strategiskt verktyg för att finansiera verksamhet som bidrar till samhällets samlade krisberedskap eller den samlade förmågan att hantera kriser och dess konsekvenser. Anslaget finansierar främst gemensamma satsningar som stärker förmågan för fler än en aktör. MSB får lämna bidrag till de myndigheter som anges i bilagan till Krisberedskapsförordningen (2006:942), eller som pekats ut efter särskilt beslut av regeringen eller MSB.

Under 2013 har MSB finansierat förberedande åtgärder i enlighet med inriktning- och fördelningsbeslut för anslag 2:4 Krisberedskap. Totalt har MSB betalat ut drygt 680 mnkr till förberedande åtgärder under året. Nedan följer några exempel på projekt som genomförts med medel från anslag 2:4 Krisberedskap och avslutats under 2013.

Myndigheten har finansierat förberedande åtgärder vid berörda myndigheter, frivilliga försvarsorganisationer, kommuner och landsting. Fördelningen har skett i enlighet med inriktning- och fördelningsbeslut för anslag 2:4 Krisberedskap.

Till frivilliga försvarsorganisationer har 31,9 mnkr betalats ut till verksamhet som avser uppdrag enligt förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. Uppdragen ska bidra till att skapa och upprätthålla kompetens hos frivilliga som svarar mot specifika behov av förstärkningsresurser hos aktörerna i krisberedskapssystemet.

Under de senaste åren har MSB arbetat med att utveckla inriktningen av uppdragsersättningar till de frivilliga försvarsorganisationerna. Inriktningen ska tydligare fokusera på offentliga aktörers behov på lokal, regional och central nivå med utgångspunkt i aktörernas egna risk- och sårbarhetsanalyser. Detta väntas i förlängningen bidra till att utbetalade medel får en större samlad effekt på samhällets samlade krisberedskap.

MSB utbetalade 290,1 mnkr till kommuner och 10 mnkr till landsting avseende uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Åtgärderna syftar till att minska sårbarheten i kommunens verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Samhällets samlade beredskap stärks genom att kommuner och landsting fullgör uppgifterna i lagen.

Under 2013 fördelades totalt 348,8 mnkr till centrala myndigheter och länsstyrelser avseende projekt som syftar till att stärka samhäl-

lets beredskap. Projekten som finansierats har utgått från identifierade behov och från regeringens inriktning.

Arbetet med uppföljning av bidragen till centrala myndigheter och länsstyrelser har utvecklats under de senaste åren, bl.a. med avseende på återkopplingen till myndigheterna. Sammanlagt har MSB besökt 12 centrala myndigheter och länsstyrelser för att återkoppla resultatet av projekten och fört en dialog om hur effekten av projekten ytterligare kan förstärkas. Besöken har även bidragit till en viktig dialog mellan MSB och myndigheterna när det gäller hur finansieringsprinciperna tolkas och hur projektens resultat tas omhand och finansieras efter projektens slut. MSB har också utvecklat sitt arbete med utvärdering av ett urval av projekt på ett mer systematiskt sätt. En förstudie har tagits fram som ska ligga till grund för ytterligare utveckling av arbetet med att beräkna effekter av anslaget.

Under 2013 har 249 slutrapporter inkommit till MSB (en slutrapport är ofta en del av ett gemensamt projekt som flera myndigheter bedriver). MSB bedömer att åtgärderna gemensamt har bidragit till att stärka samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser på olika områden. Av slutrapporterna framgår att den förmåga som skapats genom projekten i stor utsträckning kommit till nytta vid en faktisk händelse eller vid en övning. Händelser såsom stormar, orkaner, översvämningar, smitta i dricksvatten, epizootier, social oro, olycka i kärnkraftverk samt robust kommunikation är några av de händelser som nämns. Ett mervärde med projekt finansierade av anslag 2:4 Krisberedskap är att de i så stor utsträckning stimulerar till samverkan mellan offentliga aktörer, offentliga och privata aktörer samt offentliga aktörer och frivilliga försvarsorganisationer. MSB menar att förmågan har stärkts genom projekten när det gäller ledning, samverkan och kommunikation samt att mobilisera resurser.

Nedan följer några exempel på projekt som genomförts med medel från anslag 2:4 Kris-

beredskap och avslutats under 2013 där samhällets samlade förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser sannolikt har stärkts.

Förmågan till ledning, samverkan och kommunikation

Energimyndigheten har bedrivit ett projekt för att utveckla en strategi och metoder för att snabbt och effektivt kommunicera till allmänheten vid större energikriser. MSB bedömer att projektet har bidragit till att den enskildes förmåga att motstå och hantera störningar eller avbrott i el- och värmeförsörjningen har ökat. Vidare menar MSB att aktörer i elsektorn har ökat sin förmåga att snabbt kommunicera med allmänheten vid en kris i elförsörjningen. Ett annat resultat är att Civilförsvarsförbundet nu kan nyttjas som förstärkningsresurs till Energimyndigheten vid en sådan kris. På så sätt har projektet bidragit till att stärka samhällets förmåga att hantera störningar eller avbrott i el- och värmeförsörjningen.

Länsstyrelsen i Östergötland har genomfört ett projekt som syftar till att ta fram en gemensam metod för hur sociala medier kan användas för att ge en samstämmig bild av en kris till allmänheten. MSB bedömer att förmågan att samstämmigt kommunicera med allmänheten har stärkts hos de deltagande aktörerna. Den förvärvade förmågan har kommit till nytta vid ett par händelser under året, såsom ett fall av misstänkt epizooti och under stormen Simone. Förmågan har även testats vid en övning.

Förmågan att mobilisera resurser

Rikskriminalpolisen och Statens kriminaltekniska laboratorium har bedrivit ett projekt med målsättning att förbättra förmågan att säkra forensiska bevis på CBRNE-kontaminerat material och öka möjligheten att lagföra CBRNE-relaterade brott. Kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen (CBRNE-ämnen) kan orsaka stor skada om de sprids, medvetet eller omedvetet. Vid spridning av CBRNE-ämnen försöker polis och räddningstjänst begränsa skadeverkningarna genom att ta prover för att analysera och bestämma vilka

ämnen det rör sig om. Orsakerna till spridning av CBRNE-ämnen behöver också utredas. Projektet har stärkt samhällets samlade krisberedskapsförmåga avseende identifiering av CBRNE-ämnen, t.ex. för att kunna vidta relevant skydd, samtidigt som en polisutredning kan stödjas. MSB bedömer att projektet har stärkt krisberedskapsförmågan främst genom projektets resultat, en handbok, men även genom att medvetandegöra och öka kompetens hos de som ska samverka i processen. Projektets resultat har dessutom kommit till nytta vid en faktisk händelse.

Jordbruksverket har genomfört ett projekt som syftar till att utveckla samverkansformer och ansvarsfördelning mellan länsstyrelser och Jordbruksverket vid en kris. Projektets resultat har redovisats vid seminarier under hösten 2013 och sammanställts i en slutrapport. Länsstyrelsernas och Jordbruksverkets kunskap om och förståelse för varandras organisation, ansvarsområde och behov av stöd från varandra har ökat och operativa rutiner för samarbetet finns framtagna. Förmågan har testats och kommit till nytta vid en faktisk händelse. Under våren inträffade ett salmonellautbrott som var foderrelaterat. MSB menar att det är sannolikt att krisberedskapsorganisationen kom igång snabbare och att den löpande samverkan mellan myndigheten och länsstyrelserna fungerade bättre tack vare projektet.

Hantera

Sammanfattning av uppdraget

Myndighetens hanterande verksamhet ska bidra till att konsekvenserna av allvarliga olyckor, kriser och katastrofer begränsas, nationellt såväl som internationellt. Detta gör MSB genom att möjliggöra och stödja andra aktörers hantering av inträffade händelser. I den hanterande verksamheten redovisas också Sveriges nationella Computer Emergency Response Team (CERT-SE) med uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera IT-incidenter.

Prestationerna inom den hanterande verksamheten avser att genomföra insatser och samverkanskonferenser, samordna information till allmänheten, tillhandahålla lägesbilder och analyser samt hantera IT-incidenter.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Biståndsinsatser.
- Nationella och övriga insatser.
- Stöd till samordning.
- Lägesbilder och analyser.
- IT-incidenthantering.

Återrapporteringskraven i myndighetens regleringsbrev för MSB:s hanterande verksamhet berör beredskapens utveckling och integrering av hur erfarenheter från den nationella och internationella operativa verksamheten återförs inom myndigheten och till samverkande aktörer, vilket redovisas sist i detta avsnitt.

Genomförd verksamhet

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska kunna medverka med insatser inom Sveriges internationella humanitära verksamhet. MSB ska kunna delta i samt stödja med insatser inom områdena humanitära insatser, humanitär minhantering, tidig återuppbyggnad, civil konflikthantering och stärkande av katastrofberedskap.

Biståndsinsatser

Under 2013 var det totala antalet pågående och genomförda biståndsinsatser 157 i 48 länder. Insatserna fördelade sig enligt följande:

Insattstyp	Insatser 2013	Insatser 2012	Insatser 2011
Humanitära insatser	113	81	69
Humanitär minhantering	7	12	14
Tidig återuppbyggnad	8	1	6
Civil konflikthantering	13	10	10
Stärkande av katastrofberedskap	16	18	16
Summa	157	122	115

Tabell: Antal biståndsinsatser.

Antalet insatser är en markant ökning jämfört med föregående år, då motsvarande siffra var 122 insatser i 39 länder. Ökningen är hänförlig till området humanitära insatser. Förklaringarna till ökningen är ett stort antal insatser med anledning av tyfonen Haiyan på Filippinerna, Syrienkrisen samt att MSB under de senaste åren genomfört särskilda satsningar för att rekrytera och utbilda insatspersonal för att möta nya krav och förväntningar hos MSB:s partners.

Myndigheten arbetar för ökad jämställdhet och mångfald i insatsverksamheten och tar sin utgångspunkt i FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med målsättning att nå och involvera kvinnor, män, flickor och pojkar och därmed bidra till en långsiktig hållbar utveckling.

Humanitära insatser

Inbördeskriget i Syrien har medfört fortsatt behov av stödinsatser i regionen. MSB har genomfört omfattande insatsverksamhet i Jordanien och Libanon till följd av Syrienkri-

sen då säkerhetsläget i Syrien inte medgett fysisk närvaro inom landet. MSB har etablerat kontorsfaciliteter åt United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) i Jordanien. Det har underlättat arbetet med registrering av inkommande flyktingar, vilket förbättrat UNHCR:s möjligheter att ta emot flyktingar. Tillsammans med partners inom International Humanitarian Partnership (IHP) har MSB även byggt kontorslokaler i anslutning till flyktinglägret i Azraq, Jordanien. Över 30 personer har därutöver sekonderats till FN-organ i Jordanien och Libanon för att främst svara upp mot den svåra flyktingsituationen. Stödet har getts inom områden såsom informationshantering, vatten och sanitet, miljö, transport och logistik.

Tyfonen Haiyan drabbade Filippinerna i november 2013, med enorm förödelse som följd. MSB kunde, i samverkan med Försvarsmakten och sex andra länder inom IHP-samarbetet, snabbt leverera boendestöd till biståndspersonal på tre olika platser i de värst drabbade områdena. Detta bidrog till att få igång hjälparbetet. I den efterföljande, något mindre akuta, fasen skickades ytterligare personal till Filippinerna. De bidrog till att restaurera lokaler som kan användas för ett mer långsiktigt hjälparbete. MSB har även lämnat stöd till World Food Programme (WFP) med informations- och kommunikationsteknologi samt logistikexpertis. Myndigheten har också gett stöd till United Nations Children's Fund (UNICEF) inom områdena vatten, sanitet och informationshantering. Vidare har MSB bidragit till FN:s arbete inom tidig återuppbyggnad på Filippinerna via expertstöd till United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) och United Nations Development Programme (UNDP) inom områdena katastrofavgångshantering, miljö och informationshantering.

Myndigheten har lämnat stöd till boende- och kontorslösningar för FN-organ på flera orter i Sydsudan i form av fem lätta mobila basläger som levererats till WFP. Lägren används för FN och icke-statliga organisationer (NGO:er) som arbetar med livsmedelsförsörjning och skydd

av flyktingar. MSB har även gett stöd till UNHCR genom förbättrade tekniska installationer inom t.ex. el och vatten vid organisationens befintliga basläger, vilket förbättrat boende- och arbetsmiljön för UNHCR:s personal och därigenom stärkt förutsättningarna för ett framgångsrikt arbete.

Minhanteringsinsatser

De strider som utbröt i Mali under 2012 ledde till behov av stöd inom minhanteringsområdet. MSB har haft minhanteringsexpertis i landet för att utbilda lokal personal och delta i operativa röjningsinsatser för att säkra områden och möjliggöra humanitära transporter.

Myndigheten har fortsatt att stödja FN-systemet med individuellt sekonderade experter till ett flertal länder i enlighet med befintliga partneravtal med t.ex. WFP, UNHCR, UNICEF, OCHA och United Nations Mine Action Service (UNMAS). Uppdragen är av temporär natur och sker kontinuerligt inom områden såsom vatten och sanitet, information och koordinering, transport och logistik, informations- och kommunikationsteknologi, m.m.

Civil konflikthantering

Sverige har via MSB bidragit med 32 årsarbetskrafter inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, GSFP, inom insatser rörande civil konflikthantering. MSB:s största bidrag har varit till EULEX-insatsen i Kosovo. Stödet inom GSFP-insatserna sker inom områdena IT, logistik, säkerhet, sjukvård, HR och ekonomi.

Stärkande av katastrofberedskap

Den katastrofriskreducerande insatsverksamheten är insatser som pågår under flera år. De syftar till att stärka katastrofhanteringsförmågan hos ansvariga myndigheter i Mocambique, Botswana och Palestina, och kompletteras av expertstöd inom katastrofriskreducering till FN i bl.a. Västafrika, Södra Afrika och Balkan. I Mocambique har MSB fortsatt arbetet med att stärka kapaciteten hos den nationella katastrofhanteringsmyndigheten Instituto Nacional de Gestão de Calamidades (INGC) i att effektivt

kunna samordna och leda katastrofhanteringsinsatser på regional nivå. Insatsen i Palestina syftade till att stärka det palestinska civilförsvarets kapacitet inom urban sök- och räddning genom att utveckla ett nationellt utbildningsprogram och identifiera och träna utbildningskoordinatorer. I Botswana avslutades en flerårig insats vars syfte var att stärka förmågan att genomföra risk- och sårbarhetsanalyser på nationell, regional och lokal nivå genom kapacitetsutvecklingsstöd till Botswanas National Disaster Management Office (NDMO).

MSB har stärkt kapaciteten inom katastrofriskreducering hos UNICEF, UNDP och International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC) i Västafrika genom både expertstöd och utbildningsinsatser. Särskilt fokus för MSB:s katastrofriskreducerande insatser i regionen har lagts på koncept- och policyutveckling i förhållande till den internationella utvecklingen kring begreppet resiliens.

	2013	2012	2011
Kostnad för beredskap för biståndsinsatser	111 433	111 395	117 141
Kostnad för genomförda insatser	133 877	154 984	234 961

Tabell: Biståndsverksamhet (belopp i tkr).

Nationella och övriga insatser

Inom området nationella och övriga insatser, dvs. nationella stödinsatser, insatser i icke biståndsländer samt insatser med stödstyrkan genomfördes totalt 43 insatser. Detta är något fler vid jämförelse med de senaste åren. Ökningen ligger helt inom de nationella stödinsatserna och den vanligaste insatstypen är avancerad indikering.

Insatstyp	2013	2012	2011
Nationella stödinsatser	42	19	21
Stödstyrkan	1	0	2
Insatser i icke biståndsländer	0	1	3
Summa	43	20	26

Tabell: Antal nationella och övriga insatser.

Myndigheten ska enligt sin instruktion ha förmågan att bistå med stödresurser i samband med allvarliga olyckor och kriser. MSB har förstärkningsresurser inom områdena oljeskydd, skogsbrand, farliga ämnen och översvämning. Dessutom har MSB ansvaret för Svenska nationella ambulansflyget (SNAM) som kan användas när kommunens och regionens resurser inte räcker till.

Under 2013 har 42 nationella insatser genomförts. En större torvmossebrand i Skånes Fagerhult i maj ledde till att MSB:s förstärkningsresurser fick användas i ett tidigt skede. Vid Barack Obamas besök i Stockholm anlätades MSB:s CBRN-team inom områdena avancerad indikering och sanering. Teamet utgjorde en del av säkerhetsarrangemangen runt statsbesöket. Med anledning av den svåra orkanen i Filippinerna aktiverades även delar av stödstyrkan till stöd för konsulatet i Manilla i syfte att eftersöka eventuella drabbade svenskar i området. Utöver dessa insatser har ett antal mindre insatser inom området CBRN och oljeskydd genomförts.

	2013	2012	2011
Kostnad för genomförda insatser	558	615	1 226

Tabell: Nationella och övriga insatser (belopp i tkr).

Stöd till samordning

Myndigheten ska enligt sin instruktion ha förmågan att stödja samordningen av berörda myndigheters åtgärder vid en kris. Myndigheten ska se till att berörda aktörer vid en kris får tillfälle att samordna krishanteringsåtgärderna och information till allmänhet och media.

Samverkanskonferenser

Erfarenheter från det gångna året visar att samverkan mellan berörda aktörer till stor del fungerat mycket väl. En framgångsfaktor är de nationella, regelbundna samverkanskonferenser som MSB arrangerar varje vecka. De har dels skapat större förståelse kring vikten av gemensamma arbetssätt aktörerna emellan, dels gett insikt om att ett fungerande samarbete i vardagen är en förutsättning för fungerande samarbete vid en händelse.

Sammanfattningsvis ser vi att MSB levererar ett stöd och en plattform som möjliggör effektivare hantering av händelser, såväl för den enskilda organisationen, som gemensamt aktörerna emellan. Händelser under 2013 har också visat att media i allt större utsträckning vänder sig till MSB för att få den samlade lägesbilden och informationen om hur händelsen hanteras i stort. Under 2013 har MSB agerat operativt i samband med ett antal olika händelser, där de nationella regelbundna samverkanskonferenserna etablerats som en naturlig samverkansform för att upprätthålla en nationell lägesbild. Detta har bidragit till att underlätta samverkan vid en kris.

Hösten 2013 präglades av återkommande vädervarningar och stormar där samverkanskonferenser och andra former av stöd till samverkan genomfördes med hög frekvens. Erfarenheterna från hösten är att samordning mellan berörda aktörer fungerade mycket väl såväl före, under som efter stormen. I jämförelse med konsekvenshanteringen av stormarna Per och Gudrun i början av 2000-talet ser vi att samordningen numera utgör en självklar del av hanteringen på alla nivåer och under händelsens olika delar.

Samordning av information till allmänheten

Den myndighetsgemensamma webbplatsen Krisinformation.se som drivs av MSB blir i allt större utsträckning en informationsportal som allmänheten använder sig av för att ta del av information. En intressant utvecklingstendens är att allt fler tar del av informationen på Krisinformation.se via sociala medier som Twitter och Facebook. Höstens händelser i samband

med stormen Simone, har genererat fler besökare till Krisinformation.se än någonsin. Totala antalet besök på webbplatsen för 2013 är 538 269, vilket kan jämföras med 314 430 föregående år.

Under höstens händelser kan även konstateras att kommunikationen till allmänheten fungerat väl. Aktörerna har snabbt publicerat relevant information på sina hemsidor. Det förberedande arbetet som gjorts inom ramen för de informatörsnätverk som MSB driver, innebar att redan upparbetade kanaler mellan aktörerna fungerade väl.

Erfarenheter visar också att även under en internationell händelse med flera svenska aktörer involverade fungerar samverkan väl. I samband med hanteringen av den tropiska orkanen Haiyan hölls samverkanskonferenser i perspektivet lägesbild och eventuellt drabbade svenska medborgare.

Stödet till samverkan ges inte bara i form av nationella samverkanskonferenser utan anpassas efter det som situationen och händelsen bedöms behöva. Exempel på händelser där MSB agerat operativt under 2013 är:

- Salmonella i djurfoder där avstämningar gjordes i informatörsnätverket.
- Social oro i Stockholms förorter där MSB gav stöd till länsstyrelsen i Stockholm i form av läges- och mediebilder.
- Hot om brist på naturgas där MSB arrangerade en samverkanskonferens på begäran av Energimyndigheten.
- Förberedelser inför president Obamas besök i Sverige där de nationella regelbundna samverkanskonferenserna användes för att sprida information.

Under året har samverkanskonferenserna genomförts i tre principiella steg:

- Tidigt i händelsen som förvarning.
- Nära inpå händelsen för uppdaterad prognos.
- Omedelbart efter händelsen för uppföljning av konsekvenser och identifiering av behov av eventuella förstärkningsresurser och vidare behov av samverkan.

Under 2013 har antalet samverkanskonferenser varit rekordhøgt, något som delvis har sin förklaring i de nationella regelbundna samverkanskonferenserna som genomförts varje onsdag. I medeltal har 29 aktörer deltagit vid dessa samverkanskonferenser.

	2013	2012	2011
Samverkanskonferens i samband med händelser	39 ¹	33 ²	38 ³
Regelbundna nationella samverkanskonferenser	47	-	-

Tabell: Antal genomförda samverkanskonferenser.

1. Varav 11 med inriktning på informationssamordning.
2. Varav 6 med inriktning på informationssamordning.
3. Varav 21 med inriktning på informationssamordning.

En tendens under 2013 har varit att samverkanskonferenser med fokus på informationssamordning har initierats tidigare i händelserna än åren innan. Framförallt har detta varit fallet under höstens många stormar. I många fall har samverkanskonferenserna haft formen av redovisning av aktiviteter och åtgärder från respektive aktör. Det har även varit en tydlig målsättning att lyfta fram kanaler som DinSäkerhet.se och Krisinformation.se

Lägesbilder och analyser

MSB ska enligt sin instruktion se till att berörda aktörer vid en kris får tillfälle att samordna stödet till centrala, regionala och lokala organ i fråga om information och lägesbilder. Vidare ska MSB ha förmågan att bistå Regeringskansliet med underlag och information i samband med allvarliga olyckor och kriser.

Myndigheten har under året levererat 365 dygnsrapporter samt 37 lägesbilder vid särskilda händelser till såväl interna som externa mottagare. De nationella händelser som kan nämnas är IT-störningar, överbelastningsattacker, transportstrejk, oroligheter i Husby, högnivåbesök i Stockholm samt väderrelaterade händelser i Sverige. Internationellt medförde utvecklingen i Libanon kopplat till krisen i Syrien en förberedande lägesbild. Även oroligheterna i Centralafrikanska republiken samt den tropiska orkanen Haiyan medförde att

särskilda lägesbilder utarbetades. Dagliga s.k. inriktningsunderlag inför stabsorientering delgavs Regeringskansliet regelbundet och lades in i WIS för att andra myndigheter skulle kunna ta del av informationen.

Många händelser föranleder inte någon större åtgärd för myndigheten. Det bör dock poängteras att ett stort antal händelser initialt har analyserats och bedömts för att sedan kunna selekteras bort eller nedprioriteras i hanteringen. Under 2013 har 140 händelser bedömts, vilket är en markant ökning jämfört med 2012 då 75 händelser bedömdes (se raden "Bedömningar av händelser" i tabellen nedan). Ökningen är en effekt av att vi har ökat förmågan att upptäcka, verifiera och analysera händelser. Detta har gjorts genom kompetenshöjning av egen personal och utökning av den nationella analyskapaciteten.

En annan kapacitet som har utvecklats ytterligare är förmågan att bedöma konsekvenser av internationella händelser och identifiera potentiella stödbehov av händelserna. Det har betytt att MSB har minskat antalet särskilda rapporter men fördjupat analysen i dessa.

	2013	2012	2011
Lägesbilder	37	15	35
Hotbedömningar	2	8	7
Särskilda rapporter	10	18	31
Säkerhetsöversikter	173	125	107
Konsekvensanalyser	40	54	60
Bedömningar av händelser	140	75	-

Tabell: Antal lägesbilder och analyser. När det gäller bedömning av händelser finns inte tillgång till statistik för 2011 då konceptet utvecklades under 2012.

IT-incidenthantering

Myndigheten ska svara för att Sverige har en nationell funktion med uppgift att stödja samhället i arbetet med att förebygga och hantera IT-incidenter. MSB ska i detta arbete agera skyndsamt vid inträffade IT-incidenter genom

att sprida information samt vid behov arbeta med samordning av åtgärder och medverka i arbete som krävs för att avhjälpa eller lindra effekter av det inträffade, samverka med myndigheter med särskilda uppgifter inom informationssäkerhetsområdet och vara Sveriges kontaktpunkt gentemot motsvarande funktioner i andra länder samt utveckla samarbetet och informationsutbytet med dessa.

Inom ramen för detta har Sveriges Nationella Computer Emergency Response Team (CERT-SE) under året publicerat 235 råd (teknisk varningsinformation rörande specifika system etc.) på webbplatsen cert.se samt skickat ut veckobrev. Vidare har två s.k. blixtmeddelanden (särskilt allvarliga varningar till en bredare krets) sänts under året.

Stöd till IT-incidenthanteringen i form av olika sensorer har utvecklats vidare och MSB:s/CERT-SE:s tjänster ger användarna en bättre bild av vilka typer av angrepp som är vanliga mot deras system. MSB/CERT-SE har hanterat ca 5 100 händelser under året (ca 4 800 under 2012), flertalet av dessa per automatik. När det gäller de direkta incidenter som hanterats har de ökat från 54 (2012) till 64 (2013).

MSB:s/CERT-SE:s system som hämtar och processar stora mängder loggar med datorer som misstänks vara infekterade, exempelvis datorer som är medlemmar i ett s.k. botnät, har uppgraderats under året. Systemet skickar ca 200 e-post i veckan till samhällsviktiga organisationer. Ett antal nya källor har lagts till systemet och systemet har använts vid ett flertal tillfällen. Totalt har 10 706 e-post sänts (8 454 e-post 2012 och 2 586 e-post 2011) för att varna användare att deras system komprometterats. Systemet väcker fortsatt uppmärksamhet internationellt. Det nordiska nationella CERT-samarbetet har under året tagit fastare form och fyra möten har genomförts. MSB har i enlighet med det bemyndigande myndigheten fick 2012 förhandlat och ingått avtal (Memorandum of Understanding) med behöriga myndigheter i Danmark, Finland, Island och Norge avseende etablering

och drift av ett nordiskt kommunikationsnätverk som ger möjlighet att utbyta information på ett säkert sätt. Nätverket ska användas av de nordiska nationella CERT-organisationerna och syftar till att öka skyddet mot it-angrepp nationellt och på nordisk nivå. Nätverket för säkert informationsutbyte mellan de nordiska CERT-organisationerna driftsattes 2013 och den permanenta nordiska CERT-samarbetsgruppen Nordic CERT Cooperation – Steering Group (NCC-SG) har inrättats. NCC-SG utgör styrgrupp för förvaltning och informationsdelningen i det nordiska kommunikationsnätverket.

I arbetet med att utveckla Nationell operativ samverkansfunktion för informations- och cybersäkerhet (NOS) har bl.a. dialoger förts med andra myndigheter i syfte att hitta gemensamma rutiner för arbetet. NOS har övats dels vid interna övningar och dels i samband med den internationella övningen Cyber Storm IV som genomfördes som en dygnet runt-övning.

Återrapportering enligt MSB:s regleringsbrev

Återrapportering nr 1

”Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska beskriva hur beredskapen har förändrats och utvecklats under året och redovisa de kostnads- och verksamhetsmässiga effekterna av myndighetens arbete med att integrera relevanta delar avseende nationell och internationell operativ verksamhet.”

Myndigheten anser att relevanta delar av den nationella och internationella operativa verksamheten är integrerad och att de kostnads- och verksamhetsmässiga effekterna av denna integration huvudsakligen skett innan 2013. MSB arbetar idag med generella operativa förmågor som används för olika typer av händelser, inom vilket organisation och arbetssätt löpande konsolideras och vidareutvecklas.

Arbetet med att formalisera den operativa hanteringen har haft hög prioritet under året. En ny intern föreskrift för beredskapsorganisationen har fastställts och arbete med att uppdatera

processdokument, rutiner och instruktioner pågår och kommer fortsätta under 2014. Ett antal utbildningsinsatser har också genomförts. Detta har gjort att beredskapsorganisationen är bättre förberedd och att förutsägbarheten i hanteringen, vid såväl nationella som internationella händelser, har ökat. Integreringen av nationell och internationell beredskap har vidare bidragit till att redundansen ökat och att kunskapsnivån höjts.

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att anpassa den materiella beredskapen genom utveckling, förvaltning och avveckling av materiel. Under 2013 har utveckling främst skett inom de nationella förmågorna samt inom basläger, boende och kontor. En omfattande modernisering har även genomförts av materiel för hantering av skogsbrand och oljeutsläpp.

Myndighetens samverkan med berörda aktörer har ökat under 2013, vilket haft positiv effekt på såväl beredskap som förutsättningar för samordning. En framgångsfaktor utgör de nationella, regelbundna samverkanskonferenserna som MSB arrangerar varje vecka. Genom dessa levererar MSB en plattform för samverkan och möjliggör effektivare hantering av både nationella och internationella händelser, såväl för den enskilda organisationen, som gemensamt aktörerna emellan. Hanteringen av höstens stormar visar att samordning nu utgör en självklar del av hanteringen på alla nivåer och under en händelses olika delar.

Åtterrapporing nr 2

”Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska beskriva hur erfarenheter från den nationella och internationella operativa verksamheten återförs inom myndigheten och till samverkande aktörer. Myndigheten ska i åtterrapporingen göra en analys av vilka effekter erfarenhetsåterföringen har på myndighetens och, om så är möjligt, samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser.”

MSB bedriver ett kontinuerligt arbete med att tillvarata erfarenheter av operativt arbete, efter såväl inträffade händelser som övningar.

Berörda funktioner inom hela det operativa uppdraget arbetar kontinuerligt med att omsätta erfarenheter till konkret verksamhetsutveckling. Rutiner och metoder förfinas löpande i verksamheten efter genomförda erfarenhetsseminarier med de funktioner som hanterat en viss händelse och genom återträffar med insatspersonal. Inom den internationella insatsverksamheten analyseras även hemkomsten för insatspersonalen med hjälp av ett särskilt presentations- och analysverktyg, ELLIOT. Detta genererar konkreta förbättringsförslag som kan omsättas i verksamheten. Efter vissa övningar och inträffade händelser möts alla inblandade aktörer för att diskutera implementeringen av vunna erfarenheter.

Utöver det kontinuerliga omhändertagandet av erfarenheter används dessa också systematiskt som ingångsvärde till MSB:s styrprocess och inriktningen av myndighetens operativa förmågor. På så sätt säkerställer MSB en långsiktig och strategisk utveckling utifrån gjorda erfarenheter.

Vunna operativa erfarenheter utgör också viktiga ingångsvärden till myndighetens övriga verksamhet, där de utgör underlag i arbetet med att utveckla det svenska krishanteringssystemet och på så sätt bidrar till samhällets samlade förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser.

Lära

Sammanfattning av uppdraget

För att samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser ska öka är det viktigt att erfarenheter och lärdomar tas om hand. MSB:s lärande verksamhet handlar om att på en övergripande samhälls nivå följa upp och utvärdera samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. MSB tillhandahåller tvärssektoriella och samlade bilder och bedömningar som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

Prestationstyperna inom den lärande verksamheten avser att genomföra analyser och bedömningar, tillhandahålla aktuell statistik, samlade bilder och bedömningar, genomföra operativ tillsyn och tillsynsvägledning, stödja samordning av aktörer samt förmedla bidrag inklusive finansiera forskning och studier.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Strategisk analys.
- Civilt försvar.
- Utvärdering av krisberedskapen.
- Samlad bedömning av olycksutvecklingen.
- Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser.
- Forskning och studier.
- Tillsyn och tillsynsvägledning.
- Samordning mellan berörda aktörer i samhället.
- Rymdväder.

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den lärande verksamheten är:

- Antal utlysningar av forskningsmedel.
- Tillsyn (antal tillsynsbesök och kostnader).
- Antal möten inom ramen för samverkansområdena.

Genomförd verksamhet

Strategisk analys

Myndigheten ska enligt sin instruktion analysera särskilt allvarliga sårbarheter, risker och hot i samhället. Inom den strategiska analysen arbetar myndigheten därför med att beskriva och analysera konsekvenserna av rådande samhällsutveckling och därtill rådande händelseutveckling som kan påverka samhällsskydd och beredskap. MSB skapar inom sin strategiska analys samlade bilder av risker, sårbarheter och förmågor och genomför analyser som inkluderar hela hotskalan, olika ansvarsnivåer i samhället, olika geografiska perspektiv samt olika tidsperspektiv. Analyserna presenteras främst i skriftliga rapporter och på MSB:s webbplats, och riktar sig till olika aktörer inom samhällsskydd och beredskap.

Ett betydande arbete inom MSB:s strategiska analys är den nationella risk- och förmågebedömningen. Arbetet är en viktig del i att utveckla den samlade förmågan att förebygga och hantera omfattande och oönskade händelser i samhället. MSB överlämnade under våren den första svenska nationella riskbedömningen till regeringen, *Risker och förmågor 2012: Redovisning av regeringsuppdrag om nationell riskbedömning respektive bedömning av krisberedskapsförmåga*. I rapporten identifieras 27 allvarliga risker som kan skapa allvarliga störningar i samhället om de inträffar. Hittills har sju av riskerna analyserats djupare i rapporten i form av scenarier, som exempelvis långvarig värmebölja, störningar i livsmedelsförsörjningen och dammbrott. Rapporten innehåller också en bedömning av krisberedskapsförmågan. Syftet är att stärka samhällets krisberedskap genom att skapa en gemensam förståelse för allvarliga risker i Sverige och så småningom samsyn om förslag till åtgärder och resursprioriteringar. Den nation-

ella risk- och förmågebedömningen bygger på gemensamma riktlinjer för EU:s medlemsstater och MSB ansvarar för att säkerställa att analyser genomförs med ett helhetsperspektiv som inkluderar arbete som bedrivits hos kommuner och landsting, länsstyrelser och centrala myndigheter. Arbetet åskådliggör hur viktigt det är att komplettera förmåga att hantera mer frekventa händelser med förmåga att förebygga och hantera ovanliga händelser med omfattande konsekvenser.

Under 2013 har MSB därtill arbetat med att beskriva en bättre sammanhållen process mellan enskilda aktörers risk- och sårbarhetsanalysarbete och den nationella risk- och förmågebedömningen. Arbetet har sammanställts i rapporten *Risk- och sårbarhetsanalyser samt förmågebedömning - Underlag inför revidering av föreskrifter och indikatorer*.

Myndigheten har tidigare utarbetat beskrivningar av möjliga framtida samhällsutvecklingar. Utifrån detta material har MSB under 2013 analyserat hur samhällsskydd och beredskap kan påverkas inom en tjugoårsperiod och presenterat arbetet i rapporten *Övergripande utmaningar för samhällsskydd och beredskap*. Den framtida händelsebilden, dvs. de olyckor, kriser och krig som hanteras inom samhällsskydd och beredskap, påverkas av olika samhällsutvecklingar. Vissa risker och sårbarheter som kan te sig mindre aktuella att hantera idag, kan få oproportionerligt stora konsekvenser på sikt om man inte redan nu arbetar proaktivt. På så sätt påverkas dagens säkerhetsarbete också av framtida förutsättningar och utmaningar.

I rapporten identifieras tio övergripande utmaningar, som återkommer i alla olika samhällsutvecklingar:

1. Förlora inte allmänhetens förtroende.
2. Ett säkert samhälle kommunicerar.
3. Den enskilde individens beredskap är grundläggande.
4. Det går att förebygga olyckor mer effektivt.
5. Vissa verksamheter måste alltid fungera.

6. Informations- och cybersäkerhet angår alla.
7. Hantera beroenden av produkter och tjänster från omvärlden.
8. Använd existerande resurser på ett bättre sätt.
9. Gränsöverskridande utmaningar kräver gränsöverskridande samarbete.
10. Utan klimatanpassning blir vi mer sårbara.

Konsekvenser kopplade till dessa utmaningar beskrivs i rapporten. Gemensamt för utmaningarna är att samhällets robusthet ökar om man lyckas hantera dem. Genom att bygga ett mer resilient samhälle kommer vi att bättre kunna stå emot och hantera oförutsedda hot och utmaningar.

Civilt försvar

MSB ska enligt instruktionen företräda det civila försvaret på central nivå. Under året har MSB fortsatt att utveckla ett modernt civilt försvar – ett arbete som är långsiktigt. En god krisberedskap är en förutsättning för ett fungerande civilt försvar och därmed också för det stöd som ska lämnas till Försvarmakten. MSB har deltagit i arbetet med försvarsplanering som Försvarmakten leder och gemensamt genomfört spel för viktiga aktörer. Under året har också samverkan med Försvarmakten fördjupats och blivit mer strukturerad.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	17 221	15 324	13 947

Tabell: Strategisk analys och civilt försvar (belopp i tkr).

Ökningen av kostnaderna förklaras av en ökad satsning inom civilt försvar. I kostnaden ingår arbetet med den övergripande inriktningen för samhällsskydd och beredskap.

Utvärdering av krisberedskapen

Myndigheten har under året utvärderat ett koncept för samordning och inriktning vid stora olyckor och kriser, samt den *utvecklingsprocess* som har tagits fram. Med utgångspunkt i konceptet är syftet att höja de regionala och

lokala nivåernas förmågor att utöva sitt geografiska områdesansvar. *Konceptet* ska vara ett stöd vid samordning och inriktning för flera olika aktörer vid en stor olycka eller kris. *Utvecklingsprocessen* är en satsning med syfte att öka länsstyrelsens samordnings- och inriktningsförmåga samt utveckla sektorsövergripande samverkan.

Samlad bedömning av olycksutvecklingen

MSB ska enligt sin instruktion kunna göra en samlad bedömning av olycksutvecklingen och det säkerhetsarbete som är kopplat till den. Vidare ska MSB tillhandahålla tvärsektoriella och samlade bilder och bedömningar samt utveckla kompetens och metodik inom området som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov. Detta gör MSB genom att samla in och tillhandahålla statistik, analyser och erfarenheter inom området olyckor och kriser. Uppgifterna tillhandhålls huvudsakligen genom det webbaserade statistik- och analysverktyget IDA. Syftet med IDA är att stödja planering, uppföljning och utvärdering på kommunal, regional och nationell nivå. I snitt hade IDA ca 40 unika besökare per dag och över 3 000 registrerade användare. Förutom att tillhandahålla uppgifterna i IDA sammanställs och analyseras också underlagen i rapporter som MSB ger ut.

Allmänhetens uppfattning av olyckspanoramats överensstämmer inte med den faktiska bilden. Flertalet tror att de traditionella olyckstyper som frekvent redovisas i media är vanligare än vad de faktiskt är. MSB har låtit genomföra en årlig enkätundersökning av allmänhetens kunskap om dödsolyckor under en tio-årsperiod. Vid mätningen i oktober 2013 trodde 69 procent av de tillfrågade att vägtrafikolyckor (färre än 300 omkomna per år) var den olyckstyp som leder till flest dödsfall, medan endast 14 procent trodde att det var fallolyckor (över 1200 omkomna per år). Det senare är dock den högsta siffra som uppmätts sedan 2003 då undersökningen genomfördes för första gången - då endast 3 procent av de tillfrågade trodde att fallolyckor var vanligast. Den olyckstyp som leder till näst flest dödsfall är förgiftningar, där antalet dödsfall mer än fördubblats det senaste decenniet.

Utöver de som förolyckas i olyckor, tillkommer minst 1 200 människor som varje år tar sitt eget liv och en ökande trend av framförallt yngre personer som skadar sig själva. Självskador utgör ett stort och delvis dolt samhällsproblem. Det är exempelvis mer än tio gånger fler kvinnor i åldern 15-29 år som läggs in för sjukhusvård på grund av självskador än på grund av övergrepp (våld och misshandel) av annan person. Även för män i motsvarande ålder är det sedan några år fler som läggs in på sjukhus på grund av självskador än för övergrepp av annan person. Om jämförelserna istället görs i form av antal vård dagar blir skillnaderna ännu större.

Ett utvecklingsarbete har slutförts under året med ett webbaserat system för insamling av fördjupad information om bostadsbränder. En sådan insamling bedöms vara nödvändig för att dataförsörja den nationella strategin för att stärka den enskildes brandskydd liksom de forskningsprojekt avseende bostadsbränder som kommer att startas under 2014. Detta förutsätter att ett stort antal kommunala räddningstjänster bidrar till insamlingen.

Antalet omkomna i bränder under 2013 ligger på samma nivå som de senaste tre åren. Enligt ännu preliminära uppgifter omkom 104 personer i 94 bränder. Någon effekt av de s.k. självslocknade cigaretter som infördes inom EU för drygt två år sedan kan inte spåras i statistiken och rökning är fortfarande en dominerande brandorsak bland de fall där det varit möjligt att fastställa orsaken. Av de som dog i bränder var 40 procent 65 år eller äldre. Flertalet av dessa personer hade nedsatt rörlighet genom handikapp, sjukdom eller alkoholberusning. I de flesta av dödsbränderna var personerna ensamma när de omkom. Dubbelt så många män som kvinnor omkom till följd av brand. Över 80 procent av bränderna har inträffat i bostäder, ungefär lika många i villor som i flerfamiljshus.

Analys och rapporter

Under året har MSB i egen regi eller tillsammans med samverkande aktörer gett ut nio

rapporter på temat samlade bilder och lärande av olyckor och kriser, t.ex:

Samhällets kostnader för att förebygga brister i dricksvattenförsörjningen. Den innehåller beräkningar av den samhällsekonomiska kostnaden för att förebygga brister i dricksvattenförsörjningen. Rapporten ingår i en serie av rapporter där samhällets kostnader för säkerhetsarbete inom olika områden beräknas. Studierna fyller två syften, dels skapas en nulägesbild av vilka åtgärder som genomförs inom det aktuella området och dels görs en beräkning av hur stora resurser samhället investerar i det förebyggande arbetet.

Räddningstjänst i siffror 2012, en årsrapport med beskrivande statistik om den svenska räddningstjänstens utformning och insatser. Utöver kommunal räddningstjänst redovisas också statlig räddningstjänst.

Opinioner 2012. I rapporten redovisas resultat från en enkätundersökning om hur människor ser på samhällsskydd, beredskap, säkerhetspolitik och försvar. Resultaten visar bl.a. att åtta av tio svenskar tycker att Sverige bör ha ett militärt försvar. Utvecklingen i Mellanöstern slog igenom starkt i 2012 års mätning. Andelen som är mycket eller ganska oroad över utvecklingen har ökat med över tio procentenheter och är nu 65 procent.

Skadade cyklister – en studie av skadeutvecklingen över tid. Cyklister, mopedister, motorcyklister och fotgängare är alla exempel på oskyddade trafikanter. För de här trafikantgrupperna har skadeutvecklingen inte varit lika positiv som för andra grupper. Skadeutvecklingen för cyklister under en 30-årsperiod har analyserats och resultatet pekar på en helt annan utveckling än vad den officiella, polisrapporterade, statistiken ger uttryck för. I rapporten visas också på att den vanligaste cykelolyckan är en singelolycka, att cykelhjälm har effekt och att äldre människor löper högst risk att omkomma i cykelolyckor. Härutöver ges ett antal exempel på förebyggande åtgärder. Rapporten fick ett mycket stort utrymme i media.

Myndigheten har medverkat i SKL:s *Öppna jämförelser - Trygghet och säkerhet 2013*, som är en årlig redovisning av läget avseende trygghet och säkerhet i kommunerna. Redovisningen är den sjätte i ordningen och har i årets utgåva temat *Samverkan vid hot om suicid*.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	8 546	9 689	9 582

Tabell: Samlad bedömning av olycksutvecklingen (belopp i tkr).

Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser

Myndigheten ska enligt sin instruktion se till att erfarenheter från inträffade olyckor och kriser tas till vara. Det görs genom insamling och analys av olycksundersökningar, observatörsinsatser, information om inträffade naturolyckor samt rapporter inom området. Erfarenheter som kan ligga till grund för exempelvis olycks- och skadeförebyggande åtgärder tas också fram genom epidemiologiska analyser av registerdata.

Insamling och analys av olycksundersökningar

Under året har ca 300 olycksundersökningar samlats in, analyserats och delgivits berörda myndigheter. Ett 50-tal artiklar med erfarenheter har publicerats i tidningarna *Tjugofyra*⁷ och *Räddningsledaren*. Därutöver har tio nya faktablad tagits fram och äldre faktablad uppdaterats med nya data.

Information om inträffade naturolyckor finns samlade i den naturolycksdatabas som MSB tillhandahåller. Den innehåller fördjupad information om ett flertal naturolyckor som inträffat i Sverige sedan 1950.

Under året har systemet med det nätverk av 14 regionala samordnare, som inrättats för att stödja kommunerna i arbetet med olycksundersökningar, utvärderats. Utvärderingen visar att projektet fungerar bra och har fått viss önskad effekt men också att det finns förbättringsåtgärder såsom vägledning för utredning av specifika händelsetyper, bättre lagring och sökbarhet av gjorda utredningar samt fler övergripande nationella analyser.

Rapporter

Några av de rapporter som utgivits inom området är:

Olyckan på Tranarpsbron. Seriekrocken på Tranarpsbron är en av Sveriges största trafikolyckor någonsin. Flera myndigheter har utrett olyckan ur olika perspektiv. Erfarenheter från insatsen visar att ledning och samverkan mellan räddningstjänst, polis och ambulans kan utvecklas och göras bättre genom regelbundna ledningsmöten, en gemensam ledningsplats och en tydlig och väl uttalad skadepplatsorganisation.

Vägledning för utredning av översvämningar. Vägledningen har som syfte att underlätta insamling av data utifrån kommunala och statliga ansvarsområden. Utredning av översvämningar kräver en bred samverkan mellan olika myndigheter och organisationer för att bli heltäckande och till nytta för många. Vägledningen ska utgöra stöd för räddningstjänstens olycksutredare och klargöra vilket underlag som länsstyrelserna behöver ta fram.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	13 384	14 282	13 983

Tabell: Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser (belopp i tkr).

Observatörsinsats

Under året genomförde tre samverkansområden en gemensam studieresa till USA för att lära av erfarenheterna från hanteringen av stormen Sandy. Utifrån de samlade erfarenheter och lärdomar som kan dras efter studieresan är dessa värda att lyftas: behovet av möjlighet till prioritering av exempelvis bränsle i en kris, betydelsen av frivilliga organisationers roll i krisberedskapsarbetet, vikten av sociala medier under en kris och betydelsen av att kunna använda sociala medier i tvåvägskommunikation. Vidare bör även betonas den enskildes ansvar samt värdet i att arbeta med planering för den egna personalen.

Forskning och studier

Myndigheten ska enligt sin instruktion beställa, kvalitetssäkra och förmedla forskning för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. För att tydliggöra vad MSB ska satsa på och för att få en bas för utveckling av forskningsverksamheten har MSB tagit fram en forskningsstrategi för forskning finansierad av MSB för åren 2014-2018. Strategin kommer att fungera som en vägledning för MSB:s forskningsinsatser de närmaste åren, men ska även vara till hjälp för att bedöma inkomna projektansökningar. Med strategin önskar MSB skapa en bred förståelse för myndighetens roll och inriktning inom forskning kring samhällsskydd och beredskap. Det är också viktigt att resultaten från den forskning som MSB beställer och finansierar sprids till aktörer som har nytta av den.

Forskningsprojekt

Under 2013 finansierade MSB forskning och studier till ett totalt värde av ca 136,5 mnkr varav studier för 27 mnkr (belopp exkl OH).

Under året avslutades en satsning om *Effekter av samhällets säkerhetsarbete*. I satsningen ingick två forskningsprojekt förlagda till universiteten i Umeå och Örebro. I de ingående projekten har säkerhetsåtgärder i relation till lagen (2003:778) om skydd mot olyckor studerats. För att nå lagstiftningens mål krävs kunskap om genomförda åtgärders effekter på säkerheten i samhället. Kunskap om effekten i relation till samhällets kostnader för olika åtgärder har också undersökts. Vilka åtgärder ger mest måluppfyllelse för de pengar som spenderas? Och mer övergripande - vilket genomslag har lagstiftningen fått i myndigheters och kommuners säkerhetsarbete?

Ett annat projekt som avslutades var *Intern kriskommunikation* vid Lunds universitet. I projektet studerades vilken roll som medarbetarna i en organisation spelar när det gäller att uppfatta tidiga signaler om potentiella kriser. Resultaten visar att medarbetarna ofta är en bortglömd grupp i detta sammanhang. Det är av stort värde att ta fasta på interna signaler för att så tidigt som möjligt kunna hantera en

kris. Resultat från projektets arbete kommer att publiceras i en handbok.

Ett tredje exempel på forskningssatsningar som avslutades under året är det femåriga forskningsprogrammet Anlagd Brand där MSB var en av flera finansiärer. Programmet initierades av Brandforsk med Sveriges tekniska forskningsinstitut (SP) som koordinator. En viktig del av resultaten gällde anlagda skolbränder, som kostar samhället ca 300 mnkr årligen. Forskningsprojektet tog fram ny kunskap om orsakerna till skolbränder och metoder för hur de kan förebyggas. Kunskapen kan vara till stor nytta för kommuner och skolor i arbetet med att minska antalet anlagda bränder.

Nya projekt och samarbeten

Myndigheten finansierar forskning vid lärosäten och forskningsinstitut. Under året inleddes ett antal nya forskningssamarbeten. Ett femårigt samarbete kring samhällssäkerhet startades inom ramen för Nordforsk. MSB anslöt sig också till ett innovationssamarbete kring havsmiljö mellan EU-kommissionen och EU:s Östersjöländer inom ramen för BONUS (Joint Baltic Sea Research Programme of the Baltic Sea Countries). Under året förlängdes och justerades också ett tidigare samarbete med Brandforsk kring forskning för stärkt brandskydd. Samarbetet involverar samverkan med aktörer inom försäkring och branschföretag inom ramen för Styrelsen för Brandskyddsföreningen Sverige och omfattar ett femårigt stöd. Som ett resultat av en tidigare genomförd forskningsutlysning startade två projekt inom området ledning och samverkan. Projekten som sträcker sig över fem år genomförs av Försvarshögskolan. Efter en utlysning i samarbete med Kungliga vetenskapsakademien beviljades också medel för postdoktorala studier.

Utllysningar

Under 2013 genomfördes tre utlysningar av forskningsmedel. De gällde Bränder i bostadsmiljö, Individens säkerhet i hem- och fritidsmiljöer samt EU och krishantering.

Utllysningar	Antal sökande	Antal beviljade projekt	Belopp
Hem och fritidssäkerhet	10	Under beredning	18
EU-utlysning	16	2	18
Brand i bostadsmiljö	8	3	22

Tabell: Utllysningar, antal sökande, beviljade projekt och projektbudget kostnaderna anges exklusive OH (belopp mnkr).

Spridningsaktiviteter

Myndigheten använder sig av olika kanaler för att sprida information från de resultat som forskningen gett. Några exempel på aktiviteter som genomförts under året är:

- En workshop inom området Community Resilience genomfördes under våren i Stockholm tillsammans med Department of Homeland Security (DHS) och Lunds universitet. Syftet med workshopen var att lyfta fram genomförd forskning och skapa nya kontakter mellan USA och Sverige gällande framtida forskning på området.
- Under konferensen Mötesplats Samhällssäkerhet genomfördes flera aktiviteter med koppling till forskning finansierad av MSB.
- Forskningsresultat har under året gjorts mer synliga och lättillgängliga på MSB:s webbplats. De har sorterats in under tydliga ämnesområden som gör det lättare för olika målgrupper att hitta relevant kunskap.

Utvärderingar

I syfte att lära av och bättre ta tillvara myndighetens erfarenheter som forskningsfinansiär har två större utvärderingar gjorts. En utvärdering gällde forskningsprojektet "Creating EU Crisis Management Capacity for a Secure European Community" som drevs av Försvarshögskolan, Utrikespolitiska institutet och Utrecht universitet. Sammantalet visar utvärderingen att projektet tydligt bidragit till ökad kunskap och insikter. Resultaten har implementerats i kurser för studenter inom området samt uppmärksammats hos beslutsfattare på policynivå inom EU.

Den andra utvärderingen avsåg genomfört forskningsprogram inom området Informationssäkerhet. Resultatet av utvärderingen stärker MSB i uppfattningen att det är viktigt att noga tänka igenom mål och fokus för planerade forsknings-satsningar. Resultatet bekräftar också betydelsen av en närvarande beställare och vikten av att man under projektarbetet beaktar ett användarperspektiv.

DHS

Som ett av tolv länder har Sverige ett samarbetsavtal med USA om FoU inom området civilt säkerhetsarbete. Avtalet har som övergripande mål att inleda och främja varaktiga samarbetsprocesser mellan MSB och DHS, mellan svenska myndigheter och deras motsvarigheter inom DHS-sfären samt mellan svenska offentliga och privata forskningsutförare och amerikanska motparter. I MSB:s uppdrag ingår att samordna det nationella arbetet inom ramen för avtalet. Inom ramen för samarbetet med USA/DHS tecknades ett nytt projektavtal inom radiologisk och nukleär forensik och detektion. Ett informationsutbytesavtal undertecknades inom området detektion av explosivämnen. Under året avslutades ett projekt som syftade till att utveckla komponenter och metodik för att kunna söka av stora grupper av människor i realtid med fokus på sprängämnen och farliga föremål. I de tre forensiska forskningsprojekten som avslutats har SKL, Livsmedelsverket och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) samarbetat för att förstärka Sveriges förmåga att hantera brottsutredningar som involverar giftiga ämnen som kemiska stridsmedel, ricin och andra biotoxiner.

	2013		2012		2011	
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp
Pågående forsknings-satsningar	73	109,5	76	111,1	82	109,1
Avslutade forsknings-satsningar	22	23,7	13	19,6	25	14,3
Nya forsknings-satsningar	5	4,9	10	12	27	79,1

Tabell: Avslutade och nya projekt ingår både till antal och till belopp under pågående projekt, tabellen omfattar dock inte studier, kostnaderna anges exklusive OH (Belopp i mnkr).

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	35 127	12 463	12 872
Studier	35 097	24 238	11 527
Transfereringar	93 274	111 688	108 922

Tabell: Forskning och studier. Ökningen är hänförlig till köpta tjänster (verksamhetskostnad och studier) (belopp i tkr).

Tillsyn och tillsynsvägledning

Med avsikten att följsamheten till lagstiftningen ska öka bedriver MSB operativ tillsyn och marknadskontroll samt ger tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser i de fall de ansvarar för den operativa tillsynen. De tillsynsområden som omfattas är lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE), lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG), lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen), förordningen om utvinningsavfall, marknadskontrollförordningen samt alarmeringsavtalet mellan staten och SOS Alarm.

Myndigheten sammanfattar och delger aktörerna inklusive Regeringskansliet en samlad bild av verksamheten årligen i form av en rapport.

Under året har programteorier tagits fram för områdena tillsynsvägledning enligt LSO, Sevesolagen och LBE samt för tillsyn enligt LFG. Dessa ligger till grund för utvecklad uppföljning och utvärdering inom respektive område. Under 2014 fortsätter arbetet med att utveckla indikatorer för att mäta effekter av den tillsyn och tillsynsvägledning som sker samt att tydligare kunna beskriva den nationella bilden över tillämpningen.

Antal genomförda tillsynsbesök fördelar sig per tillsynsområde enligt följande:

	2013	2012	2011
OPERATIV TILLSYN (antal tillsynsbesök per lagområde)			
LSO (Länsstyrelser)	6	7	6
LBE			
- Explosivvaruindustrin	9	13	6
- Försvarsmakten	13	18	14
- Naturgasdistributörer			2
LFG (verksamheter)	25	28	6
TILLSYNSVÄGLEDNING (antal tillsynsbesök per lagområde)			
LSO (Länsstyrelser)	6	7	6
Seveso (Länsstyrelser)	6	8	6

Tabell: Antal tillsynsbesök.

Tillsyn

Tillsyn enligt LSO har omfattat länsstyrelsens ansvar vid utsläpp av radioaktiva ämnen och sanering efter sådana utsläpp samt övertagandet av ansvaret för räddningstjänsten vid omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst. Tillsynsbesöken har i de flesta fall samordnats med tillsynsvägledning enligt LSO och Sevesolagen. Bedömningen är att det finns vissa områden som är särskilt angelägna att utveckla. Exempel på detta är att länsstyrelserna behöver öva räddningstjänst och sanering samt övertagande av ansvar för kommunal räddningstjänst och ha en övningsplanering för detta på längre sikt. För att ha en god beredskap behöver några länsstyrelser säkerställa krisorga-

nisationens bemanning och att informationen till allmänheten fungerar. För en av länsstyrelserna behöver MSB vidta särskilda åtgärder för uppföljning av hur verksamheten utvecklas.

Tillsyn har gjorts över att verksamhetsutövare har utsett säkerhetsrådgivare om verksamheten omfattar transport av farligt gods och över transportskyddsbestämmelserna. De besökta verksamheterna beaktar i huvudsak sina skyldigheter enligt LFG men förbättringsområden har identifierats. Områdena omfattar riskanalyser och anpassning av åtgärder vid verksamheten. Identifierade brister under året har varit att årsrapporter och skyddsplan saknas samt att funktionsanpassad 1.3-utbildning inte genomförts. Inom området har under året 28 incidenter med farligt gods rapporterats. En studie med syfte att ta fram tillsyns- och urvalsmetod har genomförts. MSB samordnar tillsynsmyndigheternas arbete med LFG genom SAMTILL gruppen. För arbetet har en handlingsplan tagits fram. Denna har lett till att gruppen genomfört gemensamma tematillsyner och diskuterat tolkningsfrågor som stöd för tillsynsmyndigheternas operativa tillsyn.

Tillsyn enligt LBE har genomförts vid nio explosivvaruindustrier och vid fyra verksamhetsställen inom Försvarsmakten. Den generella bedömningen av de anläggningar som besökts inom Försvarsmakten är att det finns stora variationer avseende kunskap och kompetens vid de olika verksamheterna. Vid besöken har brister identifierats som resulterat i fem förelägganden. Vidare gör MSB bedömningen att de explosivvaruindustrier som besökts under året i huvudsak uppfyller lagstiftningens krav. Mindre avvikelser har konstaterats och dessutom har ett av besöken resulterat i ett föreläggande om att upphöra med delar av verksamheten.

Helårsuppföljning för 2012 och halvårsuppföljning för 2013 gällande alarmeringsavtalet har genomförts och resultatet har rapporterats till regeringen. MSB bedömer att SOS Alarm har svårigheter att leva upp till alarmeringsavtalets krav gällande svarstider och att de inte kan uppvisa ett fungerande system för att säkerställa att SOS-operatören kan hantera 112-samtal av alla

kategorier på ett tillförlitligt sätt. I övrigt anser MSB att de i huvudsak lever upp till åtagandena i alarmeringsavtalet.

Tillsynsvägledning

Tillsynsvägledningsbesök har genomförts hos sex länsstyrelser för att följa upp länsstyrelsernas arbete med LSO. Bedömningen är att de länsstyrelser som besöktes under 2013 i stort uppfyller lagstiftningens krav. Det finns dock vissa områden som är särskilt angelägna att utveckla. Det gäller i huvudsak tillsynsplaneringen för att säkerställa att länsstyrelserna genomför tillsynsbesök i enlighet med MSB:s rekommendation d v s vid två tillfällen per räddningstjänstkommun och mandatperiod. Ett med fokus på de preciserade skyldigheterna respektive ett med fokus på kommunens resultat. MSB konstaterar också att länsstyrelserna behöver utveckla stödet till kommunerna, uppföljningen av kommunernas egenkontroll och arbetssättet för att bättre kunna följa upp och bedöma kommunernas lagefterlevnad.

Två möten har genomförts i centralt räddningstjänstforum för samordning mellan de statliga räddningstjänstmyndigheterna. Genom detta forum genomför MSB uppdraget att bedriva tillsyn över samordningen av den statliga räddningstjänstens olika grenar. Under året har ett första möte genomförts i arbetsgruppen för tillsynsfrågor.

Bedömningen efter genomförd tillsynsvägledning enligt Sevesolagen är att flertalet av de sex besökta länsstyrelserna inte förmå säkerställa att kommuner och verksamhetsutövare uppfyller lagstiftningens krav ifråga om planer för räddningsinsatser och information till allmänheten. I landet finns 204 verksamheter på den högre kravnivån vilka samtliga ska ha en intern plan för räddningsinsats. Den planen utgör tillsammans med säkerhetsrapporten ett underlag för att ta fram kommunens plan för räddningsinsatser för dessa verksamheter. Planerna ska uppdateras vart tredje år för att implementeringen av Sevesodirektivet ska vara genomförd på rätt sätt. Den uppföljning som MSB gjort visar att för ett mycket stort antal

av dessa planer finns behov av uppdatering under det närmaste året. Frågan har förutom vid genomförda tillsynsvägledningsbesök också diskuterats i den nationella chefsgruppen för Sevesofrågor. Information har också därefter skickats ut till samtliga länsstyrelser där dessa ombetts prioritera uppföljning inom området under 2014.

MBS:s tillsynsvägledning omfattar också olika kompetensutvecklande insatser och bl.a. har tre tillsynskonferenser genomförts som framförallt riktade sig till länsstyrelserna. Två av konferenserna genomfördes som sidoarrangemang till mötesplats samhällssäkerhet. Vidare har två utbildningsinsatser genomförts i kompetensutvecklingsprogrammet för länsstyrelsernas Sevesoinspektörer avseende riskhantering och storskalig hantering av petroleumprodukter. Fortsatt kommunikation av handboken för operativ tillsyn enligt LSO har genomförts och boken finns nu tillgänglig både i tryckt form och via MSB:s webbplats.

Under året har 14 olyckor rapporterats till myndigheten enligt 2 kap. 4 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Fyra av dessa olyckor är kombinerade händelser som även rapporterats enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. En av dessa olyckor har föranlett vidare rapportering till EU-kommissionen enligt artikel 15 i Sevesodirektivet.

Ett stort arbete har bedrivits för att utveckla uppföljningen av kommunernas arbete med lagen om brandfarliga och explosiva varor. Detta har resulterat i att en enkät kommer att skickas ut till samtliga kommuner före sommaren 2014. Vidare pågår också arbetet med att utveckla indikatorer för att mäta såväl prestationer som utfall. Arbetet förväntas leda till att den nationella bilden över tillämpningen kan beskrivas tydligare som underlag för att i det fortsatta arbetet kunna inrikta kommunernas tillsyn och MSB:s tillsynsvägledning inom området.

MSB har beslutat om ersättning till länsstyrelserna för deras arbete med Sevesolagen om 4 630 tkr. Totalt betalades ersättning ut till

samtliga länsstyrelser för tillsyn över 208 verksamheter och för prövning av 17 verksamheter.

Marknadskontroll

Marknadskontroll har bedrivits över varor som omfattas av föreskrifter under LBE samt under LFG. Genom detta bemyndigande har marknadskontroll av trettio fyrverkeriprodukter, en fotogenkamin, fyra gasapparater, två engångsbehållare för gas, en ny typ av gasbehållare och en aerosol genomförts. Marknadskontrollen av fyrverkerier ledde till att fyra produkter belades med försäljningsförbud med villkor, en produkt drogs varaktigt tillbaka från marknaden och ytterligare fyra produkter måste ändra märkning. En ansökan om att MSB skulle ompröva ett beslut fattat 2011 inkom under året. Beslutet gällde försäljningsförbud av fem namngivna lufttankar för paintballmarkörer på grund av avsaknad av pi-märkning. Importören hävdade att produkten inte omfattas av direktivet om transportabla tryckbärande anordningar. MSB prövade frågan och kom till ställningstagandet att beslutet står fast. Motparten har överklagat detta beslut.

Tillsynsområde	2013	2012	2011
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt LSO	4 309	5 116	4 869
Operativ tillsyn transport av farligt gods	1 548	1 424	1 146
TILLSYNSVÄGLEDNING ENLIGT			
Sevesolagen	2 998	2 724	2 754
Transferering	50	75	50
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor	2 264	2 826	2 307
Marknadskontroll	1 423	1 822	1 710
Operativ tillsyn enligt alarmeringsavtalet med SOS Alarm	279	205	135

Tabell: Tillsynsverksamhet (belopp i tkr).

Samordning mellan berörda aktörer i samhället

MSB ska enligt sin instruktion arbeta med samordning mellan berörda aktörer i samhället för att förebygga och hantera olyckor och kriser. Enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap ska särskilt utpekade myndigheter bedriva gemensam planering i olika samverkansområden.

MSB ska i samverkan med de andra myndigheterna utveckla formerna för arbetet. Under året har MSB lämnat stöd till samverkansområdena. Dels i form av en samordnare per samverkansområde som stödjer arbetet, och dels i form av ett tillfälligt ekonomiskt stöd för att möta ökade förväntningar samt utveckla det strategiska arbetet inom samverkansområdena. Ett resultat av detta är att samtliga samverkansområden nu har en tydligare process för verksamhetsplanering. Alla samverkansområden har också tagit fram långsiktiga inriktningar för arbetet som förankrats vid särskilda chefsmöten. Under året har 51 möten hållits i samverkansområdena. MSB har också arbetat särskilt med att öka samverkan mellan samverkansområdena och de frivilliga försvarsorganisationerna under 2013.

En utförlig beskrivning om arbetet i samverkansområdena återfinns i den årliga redogörelse som lämnas till regeringen i samband med årsredovisningen. För att öka kvaliteten i den årliga redovisningen har MSB tagit fram ett antal indikatorer för bedömning av arbetet i samverkansområdena som tillämpas för första gången i redovisningen av 2013 års arbete.

	2013	2012	2011
Antal möten	51	44	48

Tabell: Antal möten inom ramen för samverkansområdena.

	2013	2012	2011
Verksamhetskostnad	13 100	11 350	8 257

Tabell: Samordning mellan berörda aktörer (belopp i tkr).

Ökade kostnader beror på satsning inom kommunikation och stöd för att utveckla samverkansområdena.

Under 2013 har MSB genomfört en utvärdering av den modell för beräkning av organisationsstöd till de frivilliga försvarsorganisationerna som MSB och Försvarsmakten använder. Delar av arbetet redovisades till regeringen inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag den 30 april 2013. Utvärderingen beräknas vara klar i sin helhet under första kvartalet 2014.

Rymdväder

För att öka kunskapen om solstormar och konsekvenserna av denna typ av naturkatastrof har MSB under året arrangerat en internationell workshop i samarbete med EU kommissionens Joint Research Centre (JRC) och National Oceanic and Atmospheric administration (NOAA). Workshopen fokuserade på hur solstormar kan påverka elnäten och syftade till att uppmuntra utbyte av kunskap och nätverkande bland eloperatör från EU-länder och Nordamerika. Då konceptet var mycket uppskattat bland deltagarna planerar MSB och JRC att fortsätta samarbetet under nästa år och rikta sig till andra sektorer. MSB har även samarbetat med amerikanska FEMA i arrangerandet av ett NATO-seminarium om konsekvenserna av extrema solstormar.

Särskild åiterrapportering

Kompetensförsörjning

Redovisning enligt 3 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Rekrytering

Allt sedan MSB:s bildande 2009 har rekryteringsbehovet befunnit sig på en hög nivå. Under 2013 har antalet rekryteringar uppgått till 114 st (jämfört med föregående år 177 stycken). Detta är en minskning med 36 procent. En anledning till minskningen är att det under året har genomförts vissa omstruktureringar inom myndigheten vilket medfört att man avvaktat med många rekryteringar. Kompetensförsörjningen har kunnat genomföras i stort sett enligt förväntat resultat då rekryteringsläget på arbetsmarknaden är fortsatt gynnsamt.

Kompetensanalyser görs inför varje chefsrekrytering och även för vissa andra tjänster och är ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning. MSB fortsätter med ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete vad gäller kompetensförsörjning och kompetensutveckling för att möta kommande behov och förändringar. En särskild rekryteringsmetod (Kompetensbaserad rekrytering) har införts under året för att säkerställa kvaliteten på de rekryteringar som genomförs. Det är ett strukturerat arbetssätt som används i rekryteringsprocessens alla delar. Den är också ett verktyg för att vara en icke-diskriminerande arbetsgivare.

Chefsutveckling

Under året har fyra chefsdagar genomförts med inriktning mot verksamhetsplanering, verksamhetsutveckling, samverkan och ledarskap. Som stöd till cheferna inom myndigheten används vid behov externa coacher och ledarskapsprogram. Övriga interna chefsutbildningar som genomförts fokuserade på arbetsrätt och anställningsvillkor, arbetsmiljö, miljö samt

projektstyrning. Inför att chefsförordnanden löper ut genomförs fördjupade utvecklingssamtal med dessa personer. Som stöd i detta används ett så kallat 360-graders uppföljningsverktyg.

Intern kompetensutveckling

Under året genomfördes myndighetsgemensamma interna utbildningar i miljökunskap, arbetsmiljö, praktisk projektstyrning, hjärt- och lungräddning, beredskapsseminarier samt en grundläggande utbildning i MSB:s roll och uppgifter i krishanteringssystemet. Dessutom genomfördes introduktionsutbildning för nyanställd personal.

Avveckling

Under året har tre personer blivit uppsagda på grund av arbetsbrist inom myndigheten. Anledningen har varit att delar av organisationen anpassats till en förändrad verksamhet.

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Sjukfrånvaro %	2013	2012	2011
Totalt	2,26	2,33	2,06
Andel långtids-sjukskrivna (mer än 60 dgr)	49,79	49,58	49,95
Kvinnor	2,92	3,3	3,04
Män	1,69	1,45	1,21
Anställda – 29 år	2,09	1,38	1,41
30 – 49 år	1,93	2,2	1,97
50 år -	2,78	2,6	2,29

Tabell: Statistik över sjukfrånvaro 2011–2013 (Genomsnittet för statliga myndigheters sjukfrånvaro 2012 var 3 %).

Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 2013 i förhållande till möjlig närvaro uppgick till 2,26 procent vilket är något lägre än föregående år.

Av den totala sjukfrånvaron utgjorde långtids-sjukskrivna 49,79 procent vilket är en något högre procentandel än föregående år.

I likhet med föregående år så hade åldersgruppen 50 år och äldre den högsta sjukfrånvaron (2,78 procent). Likaså är sjukfrånvaron fortfarande högre bland kvinnor (2,92 procent) än bland män (1,69 procent), även om skillnaderna har utjämnats något sedan föregående år.

Sjukfrånvaron beräknas i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden inom respektive grupp.

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att minska sjukfrånvaron genom att arbeta både med förebyggande arbetsmiljöfrågor i form av friskvårdserbjudande till samtlig personal och att ha en väl fungerande rehabiliteringsprocess.

Resultatindikatorer

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska genom resultatindikatorer, kvalitativa enkäter, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning.

Andelen kostnader för kärnverksamhet

MSB:s bedömer det intressant att mäta och följa stödverksamhetens kostnader i förhållande till kärnverksamheten utifrån regeringens målsättning att bildandet av MSB skulle generera administrativa rationaliseringar och synergi-effekter i allmänhet. För att definiera begreppet stödverksamhet har MSB använt ES:s publikation "Nyckeltal för OH-kostnader".

Jämförelsevärde för 2012 har korrigerats. Med i beräkningen 2012 var dels de retroaktiva kreditfakturorna avseende pensioner från SPV, dels den avsättning som gjordes med anledning av rättsprocessen kring otillåten direktupphandling. Dessa två poster är extraordinära intäkter och kostnader och borde aldrig ha varit med i beräkningen. Efter justeringen uppgår jämförelsevärde till 82,2%. Verksamhetens totala kostnader 2013 har återigen minskat i förhållande till föregående år pga förändringar i myndighetens materiella beredskap. I förhållande till de totala kostnaderna minskar det gemensamma stödet. Kärnverksamhetens andel av de totala kostnaderna uppgår 2013 till 83,0% att jämföra med 82,2% 2012 respektive 83,9% för 2011. Målsättningen att nå 84,5% har inte uppnåtts men redan för ett par år sedan förutsågs att ökningen skulle plana ut. Arbetet med att effektivisera den administrativa verksamheten kommer att fortsätta. Som en del i detta utvärderar MSB regelbundet om det går att sänka myndighetens stödkostnader genom att använda Statens servicecenters tjänster.

	2013	2012	2011
Andel kostnader för kärnverksamheten	83,0	82,2	83,9

Tabell: Kostnadsutveckling för kärnverksamheten i förhållande till stödverksamheten (värden anges i procent).

Lokalkostnader

MSB har som ett nyckeltal på effektivitet valt att mäta lokaler i förhållande till antal anställda. Motivet till valet av detta nyckeltal är framför allt att det omfattar merparten av den verksamhet myndigheten bedriver och det är ett nyckeltal som regeringen visat allt större intresse för. Nyckeltalet omfattar endast myndighetens lokaler och verksamhet i Karlstad och Stockholm. Lokalerna för verksamheterna i Sandö och Revinge ingår inte då de är anpassade för praktisk utbildningsverksamhet.

	2013	2012	2011
Lokalyta per anställd (kvm)	22,3	22,6*	23,3
Lokalkostnad per anställd (tkr)	48,1	54,4	49,5

*) Lokalyta per anställd 2012 avser vid utgången av året då lokalerna förändrats under året.

Som nyckeltalet visar har MSB fortsatt att förtäta användningen av lokalerna under 2013, medarbetarna blir fler på samma kontorsyta. Myndighetens flytt till Fleminggatan från och med juni 2012 gjorde att lokalerna kunde utnyttjas mer effektivt än innan. Även lokalkostnaden per anställd har minskat. Den ökade kostnaden 2012 relativt 2011 förklaras främst av att MSB under 2012 hade en extra månadshyra för överlappning i samband med flytt till nya lokaler i Stockholm samt att MSB fick betala återställningskostnader för de tidigare hyrda lokalerna med 1,8 mnkr. Lokalkostnaderna för 2011 och 2012 är justerade för jämförelsestörande poster, dvs. förändring avsättning lokaler. Nyckeltalet är beräknat i enlighet med ESV:s definitioner för nyckeltalet.

Nyckeltal för den två-åriga utbildningen skydd mot olyckor (SMO)

Vid MSB bedrivs en omfattande utbildningsverksamhet. Den totalt sett mest resurskrävande utbildningen är den 2-åriga utbildningen i skydd mot olyckor (SMO). Målsättningen är att kostnadsnivån för att utbilda en SMO-

studerande ska vara oförändrad eller minska utan att kvaliteten på utbildningen försämras. MSB har valt att följa kostnadsutvecklingen genom att mäta vad en utexaminerad SMO-studerande kostar för hela studieperioden på två år. Utifrån kostnadsläge 2013 uppgick denna kostnad till 403 923 kronor, vilket är något lägre än föregående år. Nyckeltalet beräknas genom att utgå ifrån kostnadsutfallet för 2013 och sedan omvandla beräkningen till att omfatta en utbildning på två år. En avgränsning har dock gjorts genom att endast ta med de kostnader som finns vid verksamhetsställena i Revinge och Sandö.

	2013	2012	2011
Kostnad för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, två år.	403 923	405 434	373 231

Tabell: Kostnadsutveckling för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, 2 år (belopp i kr).

Avgiftsbelagd verksamhet

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet enligt 3 kap. 2§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras Uppdragsutbildning m.m.

Uppdragsutbildning m.m. omfattar avgiftsfinansierad utbildning samt konferens- och internatverksamhet och redovisar för 2013 ett underskott med omkring 2 mnkr. Detta ger ett balanserat underskott på ca 3,5 mnkr. Jämfört med föregående år är det en väsentlig resultatförsämring, vilket i sin helhet är hänförligt till konferens- och internatverksamheten. De främsta orsakerna är minskade volymer avseende både interna och externa kunder jämfört med tidigare år. Det är svårt att uppnå en ekonomi i balans eftersom volymerna och därmed intäkterna för kost och logi är alltför låga i förhållande till kostnaderna. Som exempel på minskade volymer kan nämnas tjänsteexportverksamheten som sedan 2010 har minskat med över 70 % i omfattning, vilket påverkar konferens- och internatverksamheten mycket negativt. När det gäller uppdragsutbildningarna genomförs de med en årlig omsättning på omkring 4,5 mnkr och har de senaste tre åren gett överskott med totalt ca 2 mnkr.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare

Under 2013 utbildades och godkändes drygt 12 500 personer för intyg om transport av farligt gods på väg. Detta innebär en liten minskning jämfört med föregående år. Myndigheten godkände 85 säkerhetsrådgivare efter examination. Totalt finns ca 670 godkända säkerhetsrådgivare i landet.

Drift och förvaltning av andras tekniska system

Intäkterna för verksamheten uppgick till 5,1 mnkr och genomfördes med ett underskott på knappt 1 mnkr, vilket innebär ett balanserat underskott på 167 tkr. Verksamheten Drift och förvaltning av andras tekniska system avser den nationella säkra nättjänsten Swedish Government Secure Intranet (SGSI). För närvarande är 25 myndigheter anslutna till nätet, vilket är en ökning med två myndigheter jämfört med föregående år. Dessutom har 21 länsstyrelser tillgång till SGSI genom en central koppling. Orsaken till det ekonomiska underskottet är främst att åtgärder vidtagits som innebär att fler användare till systemet ska kunna ansluta i framtiden samt att kostnaderna för den köpta SGSI supporten från FMLOG blev högre än planerat.

Tjänsteexport

Omsättningen för tjänsteexporten uppgick till 10,4 mnkr, varav 3,9 mnkr avsåg sju kurser

Uppdragsverksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Balanserat resultat
Uppdragsutbildning m.m.	24 572	26 553	-1 980	-3 465
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 532	4 497	-965	2 620
Drift och förvaltning av andras tekniska system	5 110	6 067	-957	-167
Tjänsteexport	10 384	11 854	-1 470	9 537
Internationella insatser	126 113	133 877	-7 764	-7 730
Rakel	363 956	438 949	-74 994	-10 713
Summa	533 667	621 798	-88 131	-9 919

Tabell: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (belopp i tkr).

inom EU:s civilskyddsmekanism. Övrig utbildning genomfördes främst för kunder från Holland. När det gäller tjänsteexport vid MSB är det en tydlig trend att verksamheten minskar varje år. Jämfört med 2010 har omsättningen sjunkit från 34 mnkr till drygt 10 mnkr (-71 %). Den huvudsakliga anledningen till förändringen är att efterfrågan på utbildning från de olika regionerna i Holland har minskat. Det beror på allmänt sämre ekonomi i Holland med ökade sparkrav och större krav att göra offentliga upphandlingar.

Internationella insatser

Vid MSB:s uppstart av insatsverksamhet efter stormen Hayan i Filippinerna tolkade myndigheten att Försvarmakten skulle stå för huvuddelen av transportkostnaderna till och i Filippinerna varför dessa kostnader inte togs med i budgetkalkylerna för insatsen. Försvarmakten tolkade dock diskussionerna som att MSB skulle finansiera dessa kostnader. Någon skriftlig överenskommelse upprättades inte vid tillfället. Försvarmakten fakturerade MSB för transportkostnaden vilket förklarar det stora underskottet. MSB och Försvarmakten fortsätter diskussionerna under 2014 för att nå en överenskommelse hur kostnaderna ska fördelas mellan myndigheterna och hur Försvarmaktens stöd till civil verksamhet vid framtida gemensamma insatser.

Rakel

Verksamhetens intäkter uppgick till ca 364 mnkr, vilket är ca 2 mnkr lägre än budget. Årets resultat uppgår till ett underskott på ca 75 mnkr som till del finansieras med balanserat överskott från föregående år med ca 64 mnkr. Det innebär ett balanserat underskott vid årets slut på ca -11 mnkr. Detta är en följd av de lägre intäkterna samt att kostnaderna blev ca 7 mnkr högre än budgeterat. Kostnadsökningen förklaras främst av högre driftkostnader, bl.a. till följd av indexreglering från tidigare år i inplaceringsavtal, samt tillkommande kostnader i samband av genomgång och reglering av upplupna kostnader.

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras

Under året har inleverans mot inkomsttitel gjorts med 366 tkr. Bokföringen har dock gjorts direkt i balansräkningen mot statskapital. Detta eftersom inleveransen avser korrigerings av tidigare år och inte en intäkt 2013, se vidare not till inkomsttitelredovisningen i den finansiella delen av årsredovisningen.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(Belopp anges i tkr)		2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	Not 1	1 168 888	1 305 190
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	555 195	566 041
Intäkter av bidrag	Not 3	3 453	10 828
Finansiella intäkter	Not 4	3 147	8 790
Summa verksamhetens intäkter		1 730 683	1 890 849
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	Not 5	-737 923	-702 142
Kostnader för lokaler	Not 6	-161 928	-156 802
Övriga driftkostnader	Not 7	-735 832	-758 036
Finansiella kostnader	Not 8	-13 224	-23 456
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	-234 894	-284 087
Summa verksamhetens kostnader		-1 883 801	-1 924 523
VERKSAMHETSUTFALL		-153 118	-33 674
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
	Not 10		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		-	12 847
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-	-12 847
Saldo uppbördsverksamhet		-	0
TRANSFERERINGAR			
	Not 11		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 099 241	1 194 901
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 000	6 604
Lämnade bidrag		-1 105 241	-1 180 212
Saldo transfereringar		0	21 293
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 12	-153 118	-12 381

Balansräkning

(Belopp anges i tkr)		2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 13	12 719	18 050
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 14	119 846	135 584
Summa immateriella tillgångar		132 565	153 634
MATERIELLA TILLGÅNGAR			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 15	0	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 16	18 809	24 557
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 17	1 222 866	1 318 658
Pågående nyanläggningar	Not 18	223 485	103 569
Beredskapstillgångar	Not 19	168 434	173 266
Summa materiella tillgångar		1 633 594	1 620 050
VARULAGER M.M.			
Varulager och förråd	Not 20	111 808	105 997
Summa varulager m.m.		111 808	105 997
FORDRINGAR			
Kundfordringar	Not 21	14 478	22 678
Fordringar hos andra myndigheter	Not 22	97 861	79 356
Övriga fordringar	Not 23	3 950	2 771
Summa fordringar		116 289	104 805
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader		162 709	149 323
Upplupna bidragsintäkter		1 102	5 631
Övriga upplupna intäkter		6 770	9 889
Summa periodavgränsningsposter	Not 24	170 581	164 843
AVRÄKNING MED STATSVERKET	Not 25	168 067	53 130
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 26	-	354 618
Kassa och bank		1 484	1 763
Summa kassa och bank		1 484	356 381
SUMMA TILLGÅNGAR		2 334 388	2 558 840

(Belopp anges i tkr)		2013-12-31	2012-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
MYNDIGHETSKAPITAL			
Statskapital	Not 27	556 555	635 899
Balanserad kapitalförändring	Not 28	78 212	-5 730
Kapitalförändring enligt resultaträkning		-153 118	-12 381
Summa myndighetskapital		481 649	617 788
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande	Not 29	8 828	11 125
förpliktelser			
Övriga avsättningar	Not 30	20 439	22 488
Summa avsättningar		29 267	33 613
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 31	1 217 052	1 132 160
Räntekontokredit Riksgäldskontoret	Not 32	67 119	-
Skulder till andra myndigheter	Not 33	70 259	50 879
Leverantörsskulder	Not 34	290 964	346 430
Övriga skulder	Not 35	12 695	11 924
Summa skulder m.m.		1 658 089	1 541 393
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader		68 981	249 624
Oförbrukade bidrag		4 265	1 532
Övriga förutbetalda intäkter		92 137	114 890
Summa periodavgränsningsposter	Not 36	165 383	366 046
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 334 388	2 558 840
Ansvarsförbindelser	Not 37	-	13 382

Anslagsredovisning

Anslag/post (Belopp anges i tkr)		Ing. överförings- belopp	Årets tilldelning enl RB	Omdisp anslags- belopp	Indragning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- föringsbelopp	
UTGIFTSOMRÅDE 2 - SAMHÄLLSEKONOMI OCH FINANSFÖRVALTNING									
1:3:6	Uppdrag till MSB avseende RK SBS			500		500	-328	172	
UTGIFTSOMRÅDE 6 - FÖRSVAR OCH SAMHÄLLETS KRISBEREDSKAP									
2:2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	312	24 850		-312	24 850	-24 850	0	
2:3:2	Ersättning för räddningstjänst m.m.	Not 38	7 098	26 080		33 178	-33 535	-357	
2:4	Krisberedskap	39 133	1 166 755		-10 560	1 195 328	-1 095 531	99 797	
	2:4:1 Viss internationell säkerhets- främjande och humanitär verksamhet	Not 39	10 877	10 628	-10 560	10 945	-	10 945	
	2:4:5 Krisberedskap	Not 40	28 256	1 156 127		1 184 383	-1 095 531	88 852	
2:5:3	Gemensam radiokommunikation mm	0	30 000		0	30 000	-30 000	0	
2:7:1	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Not 41	36 967	1 024 751	-5 631	1 056 087	-1 057 126	-1 039	
UTGIFTSOMRÅDE 7 - INTERNATIONELLT BISTÅND									
1:1:41	Internationell civil krishantering - del till MSB	Not 42	38 000	2 000		40 000	-38 233	1 767	
UTGIFTSOMRÅDE 20 - ALLMÄN MILJÖ- OCH NATURVÅRD									
1:10:1	Klimatanpassning - del till MSB	965	12 000		-965	12 000	-11 972	28	
AVSLUTADE ANSLAG UTGIFTSOMRÅDE 6									
2:5:4	Investering i infrastruktur		67		-67				
Summa		Not 43	84 542	2 322 436	2 500	-17 535	2 391 943	-2 291 575	100 368

Inkomsttitelredovisning (Belopp anges i tkr)		Beräknat	Inkomster
AVRÄKNAT MOT INKOMSTTITEL:			
2811 333	Övriga inkomster	Not 44	-
2552 504	Avgifter brandfarliga varor mm		-
3312 015	Övriga inkomster av försåld egendom		-

Villkor anslag utgiftsområde 6, högsta belopp, tkr			
Anslag	Avser	Villkor	Utfall
2:2:2	Uppgifter enl förordning (2009:956) om översvämningsrisker	6 500	2 873
2:4:5	Utbetalning Statens energimyndighet delfinansiering krisberedskap	7 500	7 500
2:4:5	Utbetalning Livsmedelsverkets krisberedskap dricksvattenområdet	3 500	1 965
2:4:5	Drift och förvaltning ledningsplatser	15 800	15 306
2:4:5	Utbetalning kommuner åtgärder extraordinära händelser	295 000	290 134
2:4:5	Utbetalning landsting åtgärder extraordinära händelser	10 000	10 000
2:4:5	Utbetalning uppdrag till frivillig försvarsverksamhet	32 400	31 878
2:4:5	Utbetalning SOS Alarm Sverige AB inrättande VMA	25 000	25 000
2:7:1	Abonnemangavgift Rakel	5 459	5 459
2:7:1	Ersättning till ideella organisationer	33 000	33 000
2:7:1	Drift och vidmakthållande reservfunktioner inom etermedia	20 000	19 991
2:7:1	Ersättning till kommuner grundutbildning deltidsanställd räddningstjänstpersonal	35 000	22 515
2:7:1	Beredskapsåtgärder mot kärnkraftsolyckor	26 000	25 683
2:7:1	Utbyte RDS-mottagare	Not 45	8 300
2:7:1	Beredskap och indirekta kostnader internationella insatser	115 000	111 433
2:7:1	Bidrag till frivillig försvarsverksamhet	23 000	23 000

Villkor anslag utgiftsområde 7, både lägsta och högsta belopp, tkr			
Anslag	Avser	Villkor	Utfall
1:1:41	EU:s övervakningsinsats i Georgien (EUMM Georgien), högst	6 100	3 184
	EU:s rättstödsinsats i Kosovo (EULEX Kosovo), högst	14 300	12 866
	EU:s polisinsats i Afghanistan (EUPOL Afghanistan), minst	5 500	7 302
	EU:s rättstödsinsats i Irak (EUJUST Lex Irak), högst	1 700	917
	EU:s polisinsats i Demokratiska republiken Kongo (EUPOL DRK), minst	1 100	1 220
	EU:s insats till stöd för säkerhetssektorsreform i Demokratiska republiken Kongo (EUSEC DR Kongo), minst	600	769
	EU:s civila kapacitetsbyggande insats i Niger (EUCAP SAHEL Niger), minst	600	952
	EU:s civila regionala maritima kapacitetsbyggande insats på Afrikas Horn mm (EUCAP Nestor), minst	600	2 274
	EU:s insats för luftfartsskydd i Sydsudan (EUAVSEC), minst	1 100	1 905
	EU:s gränstödsinsats i Lybien (EUBAM Libyen), högst	1 000	829
	Temporära internationella närvaron i Hebron (TIPH), högst	4 500	3 816
	Annan insatsnära verksamhet, högst	900	-
	Sekondering Bryssel och New York, högst	1 800	1 304

Bemyndiganderedovisning

(Belopp anges i tkr) Anslag/post		Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
					År 2014	År 2015	År 2016	År 2017
2:2.2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	35 000	27 800	33 049	13 604	8 125	11 320	-
2:4:5	Krisberedskap	560 000	511 126	490 056	305 415	149 838	25 257	9 546
	- Landstingens ledningsförmåga		-	6 521	6 091	430	-	-
	- Kommunala ledningsplatser		46 495	51 026	29 687	19 989	1 350	-
	- Räddningscentraler		9 398	20 192	12 851	5 411	1 930	-
	- Försvarets telenät (FTN)		180	-	-	-	-	-
	- Samverkansprojekt		1 472	2 830	2 235	595	-	-
	- Bidrag myndigheter		234 238	244 341	173 151	70 365	825	-
	- Forskning		219 343	165 146	81 400	53 048	21 152	9 546
Totalt		595 000	538 926	523 105	319 019	157 963	36 577	9 546

Finansieringsanalys

(Belopp anges i tkr)				
DRIFT		2013		2012
Kostnader	Not 46		-1 650 818	-1 617 033
Finansiering av drift				
Intäkter av anslag		1 168 888		1 305 190
Intäkter av avgifter och ersättningar	Not 47	552 430		565 819
Intäkter av bidrag		3 453		10 828
Övriga intäkter		3 147		8 790
Summa medel som tillförts för finansiering av drift			1 727 919	1 890 627
Ökning av lager			-5 811	22 996
Ökning av kortfristiga fordringar			-17 222	-15 084
Minskning av kortfristiga skulder			-127 780	112 144
Kassaflöde från drift			-73 712	393 650
INVESTERINGAR				
Investering i materiella tillgångar	Not 48	-220 758		-137 841
Investering i immateriella tillgångar		-7 190		-1 762
Summa investeringsutgifter			-227 948	-139 603
Finansiering av investeringar				
Lån från Riksgäldskontoret		178 169		235 364
-amorteringar		-93 276		-489 687
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		16 979		35 913
Försäljning av anläggningstillgångar		2 958		2 674
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar			104 829	-215 736
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder			-110 248	-143 952
Kassaflöde till investeringar			-233 367	-499 292
UPPBÖRDSVERKSAMHET				
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		.		12 847
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-		-
Inbetalningar i uppbördsverksamhet			-	12 847
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet			-	-12 847
Kassaflöde till uppbördsverksamhet			0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET				
Lämnade bidrag		-1 105 241		-1 180 212
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder				-21 293
Utbetalningar i transfereringsverksamhet			-1 105 241	-1 201 505
Finansiering av transfereringsverksamhet				
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 099 241		1 194 901
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		6 000		6 604
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet			1 105 241	1 201 505
Kassaflöde från transfereringsverksamhet			0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL				
Specifikation av förändring av likvida medel				
Likvida medel vid årets början			409 511	515 153
Minskning av kassa och bank		-279		-1 155
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		-421 737		-102 241
Ökning av avräkning med statsverket		114 937		-2 246
Summa förändring av likvida medel			-307 079	-105 642
Likvida medel vid årets slut			102 432	409 511

Noter till resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, bemyndiganderedovisning och finansieringsanalys

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet för förarintygen har bedömts vara anskaffningspris. Det lägsta värdet för publikationer har bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Värdering anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre. För materiella förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 20 tkr i enlighet med ESV:s allmänna råd till 5 kap 1 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

För internt upparbetade, egenutvecklade, immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till minst 300 tkr för att definieras som en anläggningstillgång.

Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd.

Värdering av Rakelanläggningar

För anskaffningar före 2012 aktiveras den totala beställningssumman som anskaffningsvärde. Detta medför att de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad fram till det att betalningen verkställs. Enligt överenskommen betalningsplan sker betalning vid fem betalningstillfällen där de sista utbetalningarna sker efter godkänd garantibesiktning.

För anskaffningar från och med 2012 aktiveras anskaffningsvärdet utifrån fakturerat belopp. Ej driftsatta tillgångar redovisas som pågående nyanläggning. Har faktura ej erhållits men leverans skett redovisas de ofakturerade beloppen som en upplupen kostnad. För de lånefinansierade Rakelanläggningarna sker upplåning hos Riksgäldskontoret till hela det aktiverade anskaffningsvärdet samt pågående nyanläggningar.

Immateriella anläggningstillgångar

MSB aktiverar utgifter för utveckling som immateriell anläggningstillgång när följande kriterier är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången.
- MSB:s avsikt är att färdigställa och använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB har förutsättningar att använda den immateriella anläggningstillgången.
- Den immateriella anläggningstillgången medför att framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential för MSB ökar.
- MSB har erforderliga resurser att fullfölja utvecklingen och att använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB kan beräkna de utgifter som kan hänföras till den immateriella anläggningstillgången.

De utgifter för utveckling som MSB har innan samtliga ovanstående förhållanden föreligger ingår inte i anskaffningsvärdet. Utgifter för

forskning, förstudier eller utbildning ingår inte i anskaffningsvärdet.

Avskrivningstider

MSB tillämpar följande avskrivningstider:

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	4, 5 år
Byggnader	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5, 10, 20 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3, 4, 5, 7, 8, 10, 20 år
Basstationer och övrig materiell radio-kommunikationsutrustning Rakel	15 år
Ledningsplatser	15 år
Växlar och övrig immateriell radio-kommunikationsutrustning Rakel	10 år
Sambandsutrustning	5 år
Licenser och övrig mjukvara Rakel	5 år
Mobilstationer, kommunikationscentraler m.m. Rakel	5 år
Övriga beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

MSB tillhandahåller Rakel, som är ett nationellt kommunikationssystem för samverkan och ledning och som består av både materiella och immateriella anläggningstillgångar. Inom staten består immateriella anläggningstillgångar till stor del av egenutvecklade dataprogram och förvärvade licenser för dataprogram, vilket i normalfallet har en ekonomisk livslängd på 5 år. En stor del av MSB:s immateriella anläggningstillgångar består av växlar, som ingår som en del i Rakelsystemet.

Växlarna kan inte jämföras med traditionella immateriella anläggningstillgångar inom staten. Den ekonomiska livslängden för växlarna har av MSB bedömts vara 10 år.

Avvecklingskostnader personal

Under hösten skedde en omorganisation inom verksamheten för utbildning, övning och beredskap. Som en följd av detta har avvecklingskostnader för personal i form av uppsägningslön och pensionskostnad bokats upp som en avvecklingskostnad med 3 076 tkr.

Avsättning destruktion andningsskydd

2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av andningsskydd. I bokslutet för 2009 gjordes en avsättning med 10 mnkr avseende bedömd avvecklingskostnad för destruktion av andningsskydden. Destruktionen är nu slutförd och kvarvarande avsättning har återförts i sin helhet.

Kreditfakturer SPV

MSB fick under 2012 retroaktiva kreditfakturer från SPV med anledning av deras översyn av regelverket kring pensioner. Kreditfakturorna förklarar många av avvikelserna mellan 2012 och 2013, vilket även framgår i noter till balans- och resultaträkningen.

Avsättning med anledning av pågående rättsprocess

Under 2012 slöt MSB ett avtal med SOS Alarm AB, som Förvaltningsrätten i Karlstad i en dom konstaterade utgjorde en otillåten direktupphandling. Med anledning av denna dom gjorde Konkursverket en obligatorisk ansökan hos Förvaltningsrätten i Karlstad där Konkursverket yrkar att förvaltningsrätten ska utdöma en upphandlingskadeavgift på 1 100 tkr. Vidare lämnade företaget Rapid Larmcentral AB in en stämningsansökan till Värmlands tingsrätt för den påstådda skada företaget lidit med anledning av avtalets ingående. I första hand yrkar Rapid Larmcentral på ett skadestånd om 11 688 tkr och tillkommande ränta.

Enligt god redovisningssed och med beaktande av rimlig försiktighet enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 2 kap. 7 § gjorde MSB en avsättning 2012 motsvarande det av Konkursverket yrkade beloppet i upphandlingskadeavgiftsmålet samt det av Rapid Larmcentral AB yrkade skadeståndet inklusive ränta. Vidare gjordes en avsättning enligt samma principer för de rättegångskostnader skadeståndsmålet potentiellt kan medföra.

Avsättningen avseende upphandlingskadeavgiftsmålet utgjorde 1 100 tkr och avsättning avseende skadeståndsmålet utgjorde 16 370 tkr.

Rättsprocessen har pågått under 2013 och kommer att fortsätta under 2014. Under 2013 har del av avsättningen återförts, 2 121 tkr, motsvarande fakturerade kostnader 2013.

Undantag från EA

Av MSB:s regleringsbrev 2013 framgår följande undantag från ekonomiadministrativa regelverket.

Med undantag från 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras från anslaget 2:4 Krisberedskap. Detta undantag gäller även för de anläggningstillgångar som övriga myndigheter anskaffar och som finansieras med bidrag från MSB. Socialstyrelsens investeringar i räddningsmateriel respektive beredskapslager ska dock fortsatt lånefinansieras.

MSB behöver inte finansiera anläggningstillgångar som används eller kommer att användas i samband med internationella bistånds- och räddningsinsatser med lån hos RGK enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Anläggningstillgångar som används eller som ska användas vid sådana insatser får istället finansieras med anslag 2:7. I de fall sådan anläggningstillgång vid tidpunkten för insatsens avslutande säljs får MSB med undantag från 5 kap. 4 § kapitalförsörjningsförordningen disponera intäkter motsvarande tillgångens bokförda värde vid tidpunkten för insatsens påbörjande. I de fall som tillgången vid insatsens avslutande stannar kvar i MSB:s ägo får intäkter motsvarande avskrivning under insatsperioden disponeras av myndigheten.

Överskottsmateriel som MSB tar emot från Försvarsmakten får skänkas bort i samband med internationella insatser och ska därför inte ha något bokfört värde. Övertalig räddningstjänstmateriel för höjd beredskap får skänkas bort till kommuner, ideella organisationer och myndigheter. Överlåtelsen får göras med undantag från krav på affärsmässighet i 7 § förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

MSB medges för utbyggnaden av infrastrukturen för Rakel med undantag från 9 § förordning (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning teckna arrende och hyresavtal som omfattar en period om högst 20 år. MSB får vidare köpa reservkraft kopplat till Rakel som en förskottsbelagd tjänst. Förskottsbetalningen får omfatta en tid om högst 15 år per installationsplats och den periodiserade kostnaden ska finansieras med avgiftsintäkter för Rakel. Vidare får uppförande och förvaltning av master med tillhörande teknisk utrustning inom Rakelverksamheten enligt 16 § förordningen (2008:1002) med instruktion för MSB genomföras utan hinder av förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm.

Internationella insatser enligt 8 eller 9 §§ förordning (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som inbegriper att på uppdrag av annan uppföra och överlåta fast egendom får genomföras utan hinder av förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter m.m. eller förordning (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom mm.

MSB får i likhet med fastighetsförvaltande myndigheter enligt förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter m.m. bedriva fastighetsförvaltningen inom utbildningsverksamheten i Revinge avseende byggnaderna Osby (lektionssal och omklädningsrum), Kallgarage 1, Kallgarage 2, Carport, Lastbils- och bussgarage, Lektionssal 11 samt Högby (kontorslokal).

Not 1

Intäkter av anslag	2013	2012
	1 168 888	1 305 190

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen bl.a. beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transferingsavsnittet. Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen uppgår till 2 291 575 tkr. Resultaträkningens poster Intäkter av anslag

respektive Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag uppgår till 1 168 888 tkr resp 1 099 241 tkr. Skillnaden är 23 445 tkr och beror på poster som avräknats konto för avräkning anslag i balansräkningen utan att motsvarande avräkning skett i resultaträkningen. MSB har bl.a. anslagsfinansierade anläggningstillgångar, där avräkning sker mot statskapital, motsvarande 17 345 tkr. 2013 har MSB dessutom bokfört del i semesterlöneskuld avseende uttag av semesterdagar intjänade t o m 2008 direkt i balansräkningen på konto för avräkning anslag med motsvarande 6 100 tkr. Nämnade poster förklarar skillnaden på 23 445 tkr.

Skillnaden mellan åren kan bl.a. härledas till Rakelverksamheten. Medfinansieringen från anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation m.m. var högre 2012 än 2013.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2013	2012
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	17 976	16 144
Intäkter enl 6 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen	-	173
Övriga intäkter i verksamheten	4 075	39 738
<i>Intäkter per avgiftsfinansierad verksamhet</i>		
Uppdragsutbildning mm	24 536	28 346
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 532	3 275
Drift och förvaltning av andras tekniska system	5 110	4 511
Tjänsteexport	10 276	16 893
Internationella insatser	126 074	154 365
Rakel	363 616	302 596
<i>Summa intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet</i>	<i>533 144</i>	<i>509 986</i>
Summa	555 195	566 041

Kreditfakturor från SPV avseende retroaktiva pensioner bokfördes som övrig intäkt 2012 med motsvarande 38 256 tkr, vilket förklarar skill-

naden mellan åren vad gäller posten Övriga intäkter i verksamheten (se vidare inledning till den finansiella delen).

Ökningen i den avgiftsfinansierade verksamheten kan härledas till Rakel, som under 2013 fortsatt att öka omsättningen i verksamheten. Omsättningen för tjänsteexporten har minskat jämfört med föregående år. Den huvudsakliga anledningen till förändringen är att efterfrågan på utbildning från de olika regionerna i Holland har minskat. Det beror bl.a. på allmänt sämre ekonomi i Holland med ökade sparkrav och större krav på att göra offentliga upphandlingar.

Nedgången i den avgiftsfinansierade verksamheten internationella insatser förklaras av att insatser inom civil konflikthantering, EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP-insatser) från och med 2013 finansieras från anslag 1:1:41 Internationell civil krishantering. Tidigare år var dessa insatser avgiftsfinansierade.

Not 3

Intäkter av bidrag	2013	2012
Arbetsförmedlingen	1 247	1 352
Lantmäteriet	-	2 215
Svenska institutet	316	-
Övriga statliga myndigheter	100	28
Bidrag från EU	1 790	7 233
Summa	3 453	10 828

Omfattningen av EU-projekt är mindre 2013 än 2012, vilket förklarar skillnaden mellan åren.

Not 4

Finansiella intäkter	2013	2012
Ränta på räntekonto hos RGK	1 285	5 398
Valutakursdifferens	1 729	1 533
Övriga finansiella intäkter	133	1 859
Summa	3 147	8 790

Kreditfakturorna från SPV 2012 avseende retroaktiva pensioner inkluderade även ränteintäkter

på 2 317 tkr, vilket förklarar skillnaden mellan åren vad gäller övriga finansiella intäkter. Skillnaden mellan åren vad gäller ränteintäkten på räntekontot kan bl.a. härledas till Rakelverksamheten, se vidare not 36.

Not 5

Kostnader för personal	2013	2012
Löner och arvoden	-475 069	-450 738
Förändring av semesterlöneskuld	-1 937	-1 585
Övriga ersättningar	-10 639	-13 190
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-234 368	-221 534
Övriga personalkostnader	-15 910	-15 095
Summa	-737 923	-702 142

Uppskattad löneredovisningskostnad 2013 har bokförts som en upplupen kostnad, totalt 3 035 tkr inklusive sociala avgifter.

Ökningen mellan åren kan bl.a. hänföras till ökat antal anställda. Under 2011 bokfördes höga upplupna kostnader avseende uppskattad löneredovisningskostnad samt avvecklingskostnader för uppsägningslöner och pensionsersättningar avseende Sandö och Rakelverksamheten. Dessa upplupna kostnader återfördes till större delen 2012, vilken även det förklarar skillnaden mellan åren.

Enligt ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska uplysning lämnas i not om lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal (summan av utfallet på S-koderna 4111-4119). MSB:s lönekostnader avseende detta uppgår till 479 643 tkr.

Not 6

Kostnader för lokaler	2013	2012
	-161 928	-156 802

2011 bokade MSB upp en avsättning på 8 850 tkr avseende återställandekostnader för hyrda lokaler med anledning av flytt till nya lokaler.

Återställandekostnaderna blev väsentligt lägre än beräknat och avsättningen återfördes 2012, vilket förklarar skillnaden mellan åren.

Not 7

Övriga driftkostnader	2013	2012
	-735 832	-758 036

De höga driftkostnaderna 2012 förklaras bl.a. av reaförluster för destruerade andningsskydd men också av översynen av nationella förstärkningsresurser som gjordes under 2012. Översynen innebar bl.a. att tidigare lagertillgångar omklassificerades till förbrukningsinventarier. Under 2012 bokfördes dessutom en avsättning med anledning av pågående rättsprocess kring otillåten direktupphandling, vilket även det förklarar skillnaden mellan åren.

Not 8

Finansiella kostnader	2013	2012
Räntekostnader räntekonto hos RGK	-20	-
Räntekostnader lån hos RGK	-12 161	-19 237
Övriga räntekostnader	-237	-447
Valutakursdifferens	-805	-2 068
Övriga finansiella kostnader	-1	-1 704
Summa	-13 224	-23 456

Skillnaden mellan åren är hänförlig till räntekostnader på lån hos RGK avseende anläggningstillgångar. Den lägre räntekostnaden 2013 beror bl.a. på lägre räntesats. Även om den utgående låneskulden är högre 2013 än 2012 så har låneupptagningen under längre perioder varit lägre 2013 än 2012, vilken även det medfört lägre räntekostnad.

Större delen av valutakursdifferensen 2012 avsåg tjänsteexportverksamheten och de EU-kurser som genomfördes där. Vad gäller övriga finansiella kostnader 2012 beror det höga saldot på uppbokning av avsättning med anledning av pågående rättsprocess kring otillåten direktupphandling.

Not 9

Avskrivningar	2013	2012
Immateriella tillgångar	-36 797	-56 098
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	-173 022	-163 864
Beredskapstillgångar	-25 075	-64 125
Summa	-234 894	-284 087

Skillnaden mellan åren vad gäller immateriella anläggningstillgångar beror på en extra nedskrivning av tilläggsinvesteringar för växlar 2012.

Ökningen 2013 vad gäller maskiner, inventarier m.m. är hänförlig till Rakelverksamheten. Skillnaden mellan åren vad gäller beredskapstillgångar beror på extra nedskrivningar 2012 av andningsskydd och räddningstjänstmateriel (RUHB).

Not 10

Uppbördsverksamhet	2013	2012
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	-	12 847
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-	-12 847
Summa	0	0

Av tidigare nämnda kreditfakturor från SPV 2012 disponerade MSB endast den del av kreditfakturorna som avsåg personal som har eller haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Resterande del levererades in på inkomsttitel 2012. MSB sålde anslagsfinansierad KC-utrustning 2012. Den del av försäljningsinkomsten som motsvarade det bokförda värdet levererades in på inkomsttitel i enlighet med 5 kap 4 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Under 2013 har 366 tkr redovisats mot inkomsttitel direkt i balansräkningen, se vidare not 44.

Not 11

Transfereringar	2013	2012
Medel från statens budget för fin bidrag	1 099 241	1 194 901
Medel från myndigheter för fin bidrag	6 000	6 604
Lämnade bidrag		
Anslag 2:2:2, Förebyggande åtgärder mot jordskred mm	-24 850	-39 538
Anslag 2:3:2 Ersättning för räddningstjänst mm	-33 534	-135 956
Anslag 2:4:5 Krisberedskap	-928 889	-897 700
Anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation mm	-	-14 318
Anslag 2:7:1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-117 968	-113 388
Återföring periodisering av bidrag	-	21 293
Övrigt	-	-605
Summa lämnade bidrag	-1 105 241	-1 180 212
Saldo transfereringar	0	21 293

Skillnaden mellan åren är hänförlig till anslag 2:3:2 Ersättning för räddningstjänst mm. MSB fick utökad tilldelning under 2012. Merparten av anslaget användes till att reglera ersättning till Tjörns kommun med anledning av det stora oljeutsläppet 2011.

Någon motsvarighet till villkoren i myndighetens regleringsbrev 2012 som medgav utbetalning av bidrag från anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation m.m. finns inte 2013. Skillnaden mellan åren vad avser anslag 2:4:5 Krisberedskap beror på ett nytt villkor under anslaget i myndighetens regleringsbrev 2013 vad avser utbetalning av bidrag till SOS Alarm AB.

Saldot i avsnittet 2012 avser återföring av periodiserade transfereringar (i enlighet med ESV:s allmänna råd till 4 kap 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag). Det var

inte aktuellt att göra någon motsvarande periodisering av bidrag för 2012 och därmed blev det heller ingen återföring av periodisering 2013.

Not 12

Årets kapitalförändring	2013	2012
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultaträkningen i anslagsfin. verksamhet men som inte anslagsavräknats</i>		
Reaförlust anslagsfinansierade anläggningar	-	-22 243
Avskrivningar	-64 987	-74 080
Periodisering av transfereringar	-	21 293
Summa	-64 987	-75 030
<i>Över-/underskott i den avgiftsfinansierade delen av verksamheten</i>		
Uppdragsutbildning mm	-1 981	1 676
Intyg förare och säkerhetsrådgivare	-965	-1 720
Drift och förvaltning andras tekniska system	-957	-1 191
Tjänsteexport	-1 470	-435
Internationella insatser	-7 764	37
Rakel	-74 994	64 282
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-88 131	62 649
Årets kapitalförändring	-153 118	-12 381

Periodisering av transfereringar som bokfördes 2011 återfördes 2012. Extra nedskrivningar och bokföring av reaförlust p g a destruktion av andningsskydd gjordes 2012, vilket förklarar skillnaden mellan åren vad avser kapitalförändring i anslagsfinansierad verksamhet. Anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation m.m. finansierar drift och förvaltning samt marknadsföring av Rakelsystemet. 2012 användes hela disponibla anslaget till att finansiera kostnader i den avgiftsfinansierade verksamheten Rakel, vilket medförde att verksamheten redovisade ett överskott 2012. Överskottet har använts till att finansiera verksamheten 2013. Årets resultat i den avgiftsfinansierade verksamheten kommenteras mer i resultatredovisningen under avsnitt Särskild åiterrapportering.

Not 13

Balanserade utgifter för utveckling	13-12-31	12-12-31
IB anskaffningsvärde	30 684	30 905
Årets anskaffning	392	1 839
Överföring	167	-
Justering tidigare år	-264	-2 060
UB anskaffningsvärde	30 979	30 684
IB ackumulerad avskrivning	-12 634	-7 205
Årets avskrivning	-5 626	-5 429
UB ackumulerade avskrivningar	-18 260	-12 634
Bokfört värde	12 719	18 050

Inga större nyanskaffningar har skett 2013, årets avskrivningar ligger på samma nivå som 2012.

Not 14

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	13-12-31	12-12-31
IB anskaffningsvärde	332 489	330 671
Årets anskaffning	7 144	1 983
Årets utrangering/försäljning	-203	-165
Överföringar	8 425	-
Justering tidigare år	-83	-
UB anskaffning	347 772	332 489
IB ackumulerade avskrivningar	-196 905	-146 350
Årets avskrivning	-31 171	-50 669
Årets utrangering/försäljning	150	114
UB ackumulerade avskrivningar	-227 926	-196 905
Bokfört värde	119 846	135 584

Investering i växlar och licenser avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar i etapp 1-3) och lån (etappobundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Övriga immateriella anläggningstillgångar finansieras med lån. Större delen av tillgångarna avser Rakel. Enligt fastställd rutin har inventering av Rakeltillgångar skett löpande under året.

Not 15

Byggnader, mark och annan fast egendom	13-12-31	12-12-31
IB Anskaffningsvärde	4 880	4 880
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>4 880</i>	<i>4 880</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-4 880	-4 880
Årets avskrivning	-	-
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-4 880</i>	<i>-4 880</i>
Bokfört värde	0	0

Enligt myndighetens regleringsbrev har MSB rätt att bedriva fastighetsförvaltning inom utbildningsverksamheten i Revinge för ett antal namngivna byggnader. Det finns inte längre något bokfört värde på berörda byggnader. Ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar uppgår till 4 880 tkr.

Not 16

Förbättringsutgifter på annans fastighet	13-12-31	12-12-31
IB Anskaffningsvärde	92 075	89 668
Årets anskaffning	2 864	4 922
Årets utrangering/försäljning	968	-1 807
Överföringar	-	-708
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>95 907</i>	<i>92 075</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-67 518	-55 189
Årets avskrivning	-8 612	-14 003
Årets utrangering/försäljning	-968	1 674
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-77 098</i>	<i>-67 518</i>
Bokfört värde	18 809	24 557

Under 2012 skedde en anpassning av avskrivningstiden för brandlaboratoriet i Revinge, som medförde en extra nedskrivning på 5 113 tkr. Detta förklarar skillnaden mellan åren vad gäller årets avskrivning.

Not 17

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13-12-31	12-12-31
IB Anskaffningsvärde	2 044 639	1 940 018
Årets anskaffning	47 739	33 868
Årets utrangering/försäljning	-39 515	-23 089
Överföringar	22 127	83 457
Justering tidigare år	-843	10 385
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>2 074 147</i>	<i>2 044 639</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-725 981	-591 969
Årets avskrivning	-164 409	-149 861
Årets utrangering/försäljning	39 109	16 576
Överföringar	-	-727
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-851 281</i>	<i>-725 981</i>
Bokfört värde	1 222 866	1 318 658

Investering i basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar etapp 1-3) och lån (etappobundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Ej driftsatta Rakeltillgångar anskaffade före 2012 redovisas löpande under året under denna balansrubrik, men omförs i samband med årsskiftet till balansrubriken pågående nyanläggningar.

Under året har en extra nedskrivning av RDS-mottagare gjorts, se vidare not 45.

Större delen av tillgångarna avser Rakel. Enligt fastställd rutin har inventering av Rakeltillgångar skett löpande under året. För övriga anläggningstillgångar kommer en inventeringsrutin att fastställas i början på 2014. Rutinen var planerad att fastställas under 2013, men arbetet har blivit försenat.

Not 18

Pågående nyanläggningar	13-12-31	12-12-31
IB anskaffningsvärde	103 569	95 786
Årets anskaffning	167 102	101 047
Överföringar	-30 719	-82 022
Justering tidigare år	-16 467	-11 242
UB anskaffningsvärde	223 485	103 569

Pågående nyanläggningar i Rakelsystemet har löpande bokförts på ordinarie anläggningskonto för att sedan i bokslut föras om till konto för pågående nyanläggningar. Från och med 2012 bokförs pågående nyanskaffningar i Rakelsystemet direkt på kontot för pågående nyanläggningar, precis som MSB:s övriga tillgångar. Bokföring på ordinarie anläggningskonto sker först vid aktivering. För anskaffningar gjorda innan 2012 gäller dock den tidigare principen.

Skillnaden mellan åren kan hänföras till Rakelverksamheten. Stora anskaffningar har gjorts under 2013 och dessa kommer att driftsättas och aktiveras först med början under 2014.

Not 19

Beredskapstillgångar	13-12-31	12-12-31
<i>Räddningstjänstmateriel</i>		
IB anskaffningsvärde	2 896	377 563
Årets utrangering/försäljning	-2 896	-374 626
Justering tidigare år	-	-41
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>-</i>	<i>2 896</i>
IB ackumulerad avskrivning	-2 896	-344 533
Årets avskrivning	2 896	-32 967
Årets utrangering/försäljning	-	374 604
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-</i>	<i>-2 896</i>
Bokfört värde	-	0
<i>Andningsskydd</i>		
IB anskaffningsvärde	44 360	334 525
Årets utrangering/försäljning	-44 360	-290 165

<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>-</i>	<i>44 360</i>
IB ackumulerad avskrivning	-44 360	-308 701
Årets avskrivning	44 360	-5 571
Årets utrangering/försäljning	-	269 912
<i>UB ack avskrivningar</i>	<i>-</i>	<i>-44 360</i>
Bokfört värde	-	0
<i>Varningsmateriel</i>		
IB anskaffningsvärde	269 385	268 963
Årets anskaffning	2 577	2 351
Årets utrangering/försäljning	-3 777	-1 929
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>268 185</i>	<i>269 385</i>
IB ackumulerad avskrivning	-145 584	-135 564
Årets avskrivning	-11 604	-11 765
Årets utrangering/försäljning	3 658	1 745
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-153 530</i>	<i>-145 584</i>
Bokfört värde	114 655	123 801
<i>Sambandsutrustning</i>		
IB anskaffningsvärde	3 066	3 066
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>3 066</i>	<i>3 066</i>
IB ackumulerad avskrivning	-3 049	-2 840
Årets avskrivning	-17	-209
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-3 066</i>	<i>-3 049</i>
Bokfört värde	0	17
<i>Ledningsplatser</i>		
IB anskaffningsvärde	219 001	212 167
Årets anskaffning	3 345	6 834
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>222 346</i>	<i>219 001</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-177 207	-165 053
Årets avskrivning	-11 984	-12 154
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-189 191</i>	<i>-177 207</i>
Bokfört värde	33 155	41 794
<i>Sanering och indikering</i>		
Anskaffningsvärde	85 869	85 771
Årets anskaffning	487	102
Årets utrangering/försäljning	-	-4
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>86 356</i>	<i>85 869</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-78 215	-76 757
Årets avskrivning	-1 469	-1 459
Årets utrangering/försäljning	-	1

<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	-79 684	-78 215
Bokfört värde	6 672	7 654
<i>Pågående beredskapstillgångar</i>		
Anskaffningsvärde	-	-
Årets anskaffning	13 952	-
Bokfört värde	13 952	-
<i>Summa bokfört värde</i>	<i>168 434</i>	<i>173 266</i>

Under året slutfördes destruktionen av andningskydd. Avvecklingen av räddningstjänstmateriel under höjd beredskap (RUHB) slutfördes i samband med årsskiftet 2012/2013.

För ledningsplatser och varningsmateriel har en löpande inventering skett 2013.

Not 20

Varulager och förråd	13-12-31	12-12-31
Drivmedel m.m.	116	228
Publikationer	3 011	2 672
Kiosk och Restaurang	227	204
Kontorsmateriel	185	230
Förbrukningsmateriel	2 500	2 904
Internationellt lager	105 769	99 759
Summa	111 808	105 997

Ökningen av det internationella lagret är hänförligt till anskaffning av containrar för boende och kontor.

Under hösten 2012 driftsattes materielredovisningssystemet AX. Under 2013 noterades att principen kring värdering av lager, FIFO, inte hanterades korrekt vid en viss typ av transaktioner. Felsökning har gjorts och den felaktiga bokföringen har rättats upp i ekonomisystemet Agresso. Under 2014 kommer ett arbete att påbörjas för att rätta upp den felaktiga hanteringen i systemet AX.

Not 21

Kundfordringar	13-12-31	12-12-31
<i>Inhemskas kunder</i>		
Kramfors kommun	370	-
Medhelp	370	-
SOS Alarm	1 033	6 950
Övriga	4 657	5 261
<i>Utländska kunder</i>		
Regio Twente	1 347	-
UNHCR Representations Iraq	2 911	-
WFP	942	-
Övriga	2 848	10 467
Summa	14 478	22 678

Minskning av kundfordringar beror till större delen på faktura utställd 2012 till SOS Alarm AB gällande systemlösning till Rakels växelplatser.

Not 22

Fordringar hos andra myndigheter	13-12-31	12-12-31
Skatteverket, mervärdesskatt samt skattekonto	94 173	73 680
Kriminalvården	377	-
Regeringskansliet	499	-
Övriga	2 812	5 676
Summa	97 861	79 356

Ökningen av mervärdesskatt beror på ökade inköp från SAAB, Teracom samt inköp av containrar från Procamp.

Not 23

Övriga fordringar	13-12-31	12-12-31
Fordringar hos leverantör	372	287
Reseförskott	732	390
Fordran/återbetalning lön	152	112
Avräkningskonto resor	1 679	1 731
Övriga fordringar utländska	203	145
Övriga	812	106
Summa	3 950	2 771

Merparten av saldot avser avräkningskonto för resor som beställs via resesystemet Tur och Retur. Samlingsfakturor från reseföretaget bokförs i debet på avräkningskontot. Månadsvis bokförs filer i kredit från Tur och Retur. Filerna innehåller resor, där resenären skapat en rese-räkning och kopplat följesedelsrader. Löpande finns alltid ett saldo på avräkningskontot beroende på förskotts fakturering från reseföretaget och att resenären inte gjort reseräkning för genomförda resor.

Not 24

Periodavgränsningsposter	13-12-31	12-12-31
Förutbetalda lokalhyror	11 806	15 950
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	129 209	122 720
Övriga förutbetalda kostnader	21 694	10 653
Upplupna intäkter internationella insatser	1 650	5 171
Upplupna EU-bidrag	1 102	5 631
Övriga upplupna intäkter	5 120	4 718
Summa	170 581	164 843

Skillnaden mellan åren vad gäller lokalhyror förklaras av att faktura avseende hyra för kontorslokalen i Stockholm inte ankom innan bokföringen avslutades för 2013.

Skillnaden mellan åren vad gäller övriga förutbetalda kostnader förklaras av en periodiserad faktura för inlösen av kapitalskuld i hyreskontrakt avseende kostnadsregleringar för anpassningsåtgärder i hyrda lokaler. Det nya hyresavtalet gäller från och med 1 januari 2014, se vidare not 37.

Not 25

Avräkning med statsverket	13-12-31	12-12-31
<i>Uppbörd</i>		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomstitel	-366	-12 847

Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	-	10 888
Medel från räntekonto som tillförts inkomstitel	366	1 959
Fordringar/ Skulder avseende Uppbörd	0	0
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	84 105	186 161
Redovisat mot anslag	1 192 148	1 278 074
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-1 109 883	-1 380 130
Fordringar	166 370	84 105
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	-37 932	-141 439
Redovisat mot anslag	1 099 427	1 261 487
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 067 251	-1 159 528
Återbetalning av anslagsmedel	6 596	1 548
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	840	-37 932
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	6 956	10 653
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-6 100	-3 697
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	856	6 956
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>		
Ingående balans	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	60 223	196 361
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 169 740	-1 574 532
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	1 109 517	1 378 171
Saldo	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	0
Summa avräkning statsverket	168 067	53 130

Avräkning statsverket stäms löpande av varje månad och som en följd av det görs likvidmässiga regleringar mellan räntebelagt flöde och SCR-flöde. Regleringen för 2013 avseende november månad gjordes i december 2013. Avstämningen och regleringen mellan flödena för december månad har gjorts dels i januari dels i februari 2014. Regleringen i januari var på 103 422 tkr och innebar en överföring från SCR-flödet till räntekontot. Orsaken till det höga beloppet var att ekonomisystemets triggerar avseende bidragsutbetalningar inte fungerade under en dag i december när några få, men till beloppet höga, bidrag skulle betalas ut. Utbetalningarna skedde felaktigt från räntekontot. Flödena stäms av månadsvis efter varje periodavslut och tidigare har denna typen av problem inte funnits.

Felaktigheterna upptäcktes innan ordinarie periodavslut för december och regleringen gjordes i början på januari. Ytterligare en reglering avseende 2013 på 16 353 tkr gjordes i februari efter det att årsavstämningen av avräkning med statsverket var klar. Totalt har 119 775 tkr korrigerats 2014 avseende 2013, genom att omföring gjorts från SCR-flöde till räntekonto.

Uttag 2013 av semesterdagar intjänade t om 2008 har bokförts med ett belopp motsvarande 6 100 tkr.

Not 26

Behållning räntekonto	13-12-31	12-12-31
	-	354 618

Vid utgången av 2013 finns ingen behållning på räntekontot utan istället har räntekontokrediterna nyttjas med 67 119 tkr, se vidare not 32.

Not 27

Statskapital	13-12-31	12-12-31
Ingående balans	635 899	721 221
Återföring föregående års avskrivning	-96 323	-121 235
Årets avräkning anslag	17 345	35 913
Avräkning inkomsttitel	-366	-
Summa statskapital	556 555	635 899

Statskapital har justerats med 366 tkr och beloppet har levererats in på inkomsttitel, se vidare not 44.

Not 28

Balanserad kapitalförändring	13-12-31	12-12-31
<i>Balanserat resultat för avgiftsfinansierad verksamhet</i>		
Uppdragsutbildning mm	-1 484	-3 161
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare mm	3 585	5 304
Drift och förvaltning av andras tekniska system	789	1 981
Tjänsteexport	11 007	11 442
Internationella insatser	33	-3
Rakel	64 282	-
<i>Invärderat kapital</i>		
Invärderade anläggningstillgångar	0	0
<i>Övrig kapitalförändring</i>		
Periodisering transfereringar	-	-21 293
Utgående balans	78 212	-5 730

Rakelverksamheten finansieras dels med avgifter dels med anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet. Under 2012 användes hela det disponibla anslaget till att finansiera kostnader i den avgiftsfinansierade verksamheten, vilket bidrog till överskott i verksamheten, 64 282 tkr. Detta förklarar skillnaden mellan åren.

Någon periodisering av transfereringar var inte aktuellt 2012 och därmed heller ingen återföring av periodiseringar 2013.

Not 29

Avsättningar för pensioner	13-12-31	12-12-31
Ingående avsättning	11 125	12 429
Årets pensionskostnad	2 185	2 318
Årets pensionsutbetalningar	-4 482	-3 622
Utgående avsättning	8 828	11 125

Not 30

Övriga avsättningar	13-12-31	12-12-31
<i>Avsättning destruktion andningsskydd</i>		
Ingående avsättning	1 042	4 746
Årets förändring	-1 042	-3 704
Utgående avsättning	0	1 042
<i>Avsättning skadestånd</i>		
Ingående avsättning	17 470	-
Årets förändring	-2 121	17 470
Utgående avsättning	15 349	17 470
<i>Avsättning lokalkostnader</i>		
Ingående avsättning	-	8 850
Årets förändring	-	-8 850
Utgående avsättning	-	0
<i>Övriga avsättningar</i>		
Ingående avsättning	3 976	3 075
Årets förändring	1 114	901
Utgående avsättning	5 090	3 976
Summa utgående avsättning	20 439	22 488

Ökningen mellan åren beror på den uppbokning av avsättning som gjordes 2012 med anledning av pågående rättsprocess kring otillåten direktupphandling. Under året har avsättningen återförts med 2 121 tkr motsvarande fakturerade kostnader 2013, se vidare inledningen till den finansiella delen. Hur stor del av avsättningen som kommer att regleras och när det kommer att ske är ännu oklart, eftersom rättsprocessen pågår fortfarande.

2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av andningsskydd. I bokslutet för 2009

gjordes en avsättning med 10 mnkr avseende bedömd avvecklingskostnad för destruktion av andningsskydden. Destruktionen är nu slutförd och kvarvarande avsättning återfördes i sin helhet i samband med delårsbokslutet 2013. Övriga avsättningar avser myndighetens kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder (sk trygppengar).

Not 31

Lån i Riksgäldskontoret	13-12-31	12-12-31
<i>Lån för tillgångar i räntebelagt flöde</i>		
Ingående balans	1 132 160	1 157 163
Årets nyupptagna lån	178 168	233 864
Årets amorteringar	-93 276	-258 867
Utgående balans	1 217 052	1 132 160

Beviljad låneram för förvaltningstillgångar är 1 500 000 tkr och 300 000 tkr för beredskapstillgångar.

Från och med 2012 finansieras varningsmateriel via myndighetens förvaltningsanslag och det räntebelagda flödet. Varningsmateriel är fortfarande klassad som beredskapstillgång. Det bokförda värdet på materiel är 114 655 tkr vid utgången av 2013. Investeringar gjorda i december lånefinansieras under 2014.

<i>Lån för tillgångar i SCR-flöde:</i>		
Ingående balans	0	229 320
Årets lånereglering	-	1 499
Årets amorteringar	-	-230 819
Utgående balans	0	0

Myndighetens lån i SCR-flöde avslutades i sin helhet 2012. Detta beror på avvecklingen av RUHB-materiel och att varningsmateriel från och med 2012 finansieras via förvaltningsanslaget och det räntebelagda flödet. Övriga anläggningstillgångar i SCR-flöde (anslag 2:4 Krisberedskap) finansieras med statskapital.

Summa skuld RGK	1 217 052	1 132 160
------------------------	------------------	------------------

Not 32

Räntekontokredit Riksgäldskontoret	13-12-31	12-12-31
	67 119	-

Beviljad räntekontokredit är 300 000 tkr. Räntekontokrediten har nyttjats med 67 119 tkr vid utgången av 2013. Anledningen till detta är bl.a. att ekonomisystemets triggjar avseende bidragsutbetalningar inte fungerade under en dag i december när några få, men till beloppet höga, bidrag skulle betalas ut, se vidare not 25.

Bortsett från flödesregleringarna så uppvisar räntekontot ett lägre saldo generellt sett jämfört med tidigare år. En förklaring till detta är det stora antalet fakturor från SAAB AB avseende Rakelverksamheten som inkommit både 2012 och 2013. Tidigare var stor del av dessa redovisade som upplupna kostnader, se vidare not 36. Större delen av dessa fakturor har nu betalats, vilket förklarar del av skillnaden mellan åren vad gäller räntekontot.

En annan förklaring är tidigare nämnda kreditfakturor från SPV som uppgick till ca 38 mnkr och som redovisades som en intäkt på räntekontot 2012. Ytterligare en förklaring är att MSB tidigare år haft stora anslagssparanden bl.a. i Rakelverksamheten.

Not 33

Skulder till andra myndigheter	13-12-31	12-12-31
Skatteverket	12 855	12 027
Skatteverket, mervärdesskatt	2 660	2 924
Statens pensionsverk	5 233	-3 668
Försvarets Materielverk	8 140	3 396
Försvårshögskolan	8 693	-
Totalförsvarets forskningsinstitut	17 762	19 748
Övriga	14 916	16 452
Summa	70 259	50 879

Skillnaden mellan åren kan hänföras till fjol-årets kreditfakturor från SPV samt faktura från Försvarmakten gällande insats på Filippinerna.

Not 34

Leverantörsskulder	13-12-31	12-12-31
<i>Inhemsk leverantörer</i>		
SAAB AB	124 456	149 243
Specialfastigheter	28 127	-
Teliasonera Networks Sale	24 210	32 452
Övriga	107 339	158 947
<i>Utländska leverantörer</i>		
Duexport	200	-
Gexcon	241	-
Hörmann GmbH	5 869	2 246
Övriga	522	3 542
Summa	290 964	346 430

Skillnaden mellan åren kan hänföras till SAAB AB som är huvudleverantör till Rakel. Under 2012 inkom ett stort antal fakturor från SAAB AB. Fakturorna avsåg tidigare gjorda periodiseringar av driftsatta Rakeltillgångar där faktura ej erhållits.

Not 35

Övriga skulder	13-12-31	12-12-31
Personalens källskatt	12 541	11 720
Övriga skulder	154	204
Summa	12 695	11 924

Not 36

Periodavgränsningsposter	13-12-31	12-12-31
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m.m.	50 152	47 304
Upplupna löner inkl sociala avgifter m.m.	10 273	8 571
Upplupen ränta	250	540
Övriga upplupna kostnader	8 306	193 209
Övriga oförbrukade bidrag, statliga	221	630
Övriga oförbrukade bidrag, utomstatliga	4 043	902
Förutbetalda intäkter	92 138	114 890
Summa	165 383	366 046

Minskningen av övriga upplupna kostnader, kan hänföras till periodisering av driftsatta men ej fakturerade Rakeltillgångar (de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad). Under 2012 och 2013 har många fakturor avseende detta erhållits från huvudleverantören SAAB AB, vilket innebär att upplupna kostnader har återförts. Detta är också förklaringen till det låga saldoto på räntekontot och därmed också lägre ränteintäkt på räntekontot.

Skillnaden mellan åren vad gäller oförbrukade utomstatliga bidrag beror på förskott på ett EU-projekt erhållet 2013.

Minskningen av förutbetalda intäkter beror till största delen på periodisering av rambidrag från SIDA. En delåterbetalning av ej utnyttjade medel avseende rambidrag 2012 gjordes med 25 000 tkr i september 2013.

Övriga oförbrukade bidrag, statliga myndigheter består av tre bidrag som beräknas tas i anspråk om mer än tre månader men inom ett år.

Not 37

Ansvarsförbindelser 2013.

Redovisade ansvarsförbindelser på totalt 13 382 tkr år 2012 avsåg kapitalskuld i hyreskontrakt som uppstår i de fall kontrakten sägs upp i för-

tid. Kapitalskulden avsåg anpassningar i hyrda lokaler. MSB har löst ut denna del ur det nya hyresavtalet som gäller från 1 januari 2014 och kommer att redovisa detta istället som förbättringsutgifter från och med 2014. Med anledning av detta redovisas inga ansvarsförbindelser 2013.

Not 38

Anslag 2:3:2 Ersättning för räddningstjänst m.m. 2013

Den av kommunen återupptagna saneringen av olja 2013 på Tjörn medförde att MSB åskade och erhöll ytterligare tilldelning av anslag under året. Bedömningen av behov av ytterligare medel visade sig stämma mycket väl med slutligt åskande om bidrag vilket anslagsutfallet visar.

Not 39

Anslag 2:4:1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet 2013

MSB disponerar anslaget först efter beslut av Regeringskansliet och är avsett att finansiera vissa insatser. Inga beslut har fattats i år.

Not 40

Anslag 2:4:5 Krisberedskap 2013

Anslagssparandet beror på att rekviderade bidrag understiger beviljade bidrag vad gäller bidrag till andra myndigheter för utvecklingsprojekt inom krisberedskap. Viss del av underutnyttjandet beror också på att bidragen för ledningsplatser blev lägre än budgeterat pga förseningar i byggprocessen som utgör grund för bidragen.

I delårsrapporten för 2013 lämnade MSB en kommentar kring det ingående överföringsbeloppet på anslag 2:4:5 Krisberedskap. Vid tidpunkten för delårsrapporten var det ingående överföringsbeloppet i statsredovisningssystemet Hermes ett annat belopp än det som redovisades som utgående för 2012. Fram till delårsrapporten hade det ingående överföringsbeloppet 2013 överensstämt med det utgående överföringsbeloppet 2012. Under hösten 2013 har MSB utrett frågan med ESV.

För 2012 fick MSB ett sent regeringsbeslut avseende anslaget. ESV har nu i efterhand konstaterat att följderna av beslutet lades in i Hermes men av olika orsaker uppdaterades inte systemet med alla ändringar. Som en följd av detta var anslagsrapporten för 2012 inte fullständig. Hösten 2013 har ESV gjort en uppdatering av Hermes för 2012, varvid det utgående och ingående överföringsbeloppet nu överensstämmer. MSB har lagt in det ingående överföringsbeloppet i enlighet med detta. Att uppdateringen av systemet inte skedde på ett korrekt sätt 2012 var svårt för MSB att upptäcka, då respektive belopp inte tydligt framgår av regeringsbeslutet. Att MSB såg det korrekta ingående överföringsbeloppet i Hermes 2013 först i samband med delårsrapporten beror även det på ofullständiga uppdateringar av Hermes enligt ESV.

Ovanstående är förklaringen till att utgående överföringsbelopp i MSB:s årsredovisning 2012 inte överensstämmer med det ingående överföringsbeloppet i årsredovisningen 2013.

Not 41

Anslag 2:7:1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 2013

2013 var tilldelningen av anslaget tillfälligt lägre då viss del av anslaget överfördes till anslag 2:5:3 Gemensam radiokommunikation m.m. istället. Den stora återbetalningen från SPV som erhöles 2012 och som ledde till ingående anslagssparande innebar dock att neddragningen kunde överbryggas. Utfallet 2013 är därför i linje med den långsiktiga tilldelningen för MSB.

Av anslaget ska högst 115 mnkr användas för att finansiera beredskap och indirekta kostnader för att genomföra internationella insatser.

Not 42

Anslag 1:1:41 Internationell civil krishantering

Anslaget finansierar insatser inom civil konflikthantering, EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP-insatser). Före 2013 finansierades insatserna inom den avgiftsfinansierade verksamheten Internationella insatser. Tidiga prognoser under året visade på ett

eventuell överskridande. Under året äskade och erhöles MSB ytterligare tilldelning på 2 mnkr då det inte finns någon anslagskredit kopplat till anslaget. Senare delen av året visade på stora förändringar i insatserna, vilket även medförde ett lägre ekonomiskt utfall än tidigare prognosticerat.

Not 43

Totalt anslagsutfall 2013

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Se vidare not 1.

Not 44

Inkomsttitelredovisning 2013

Redovisningen mot inkomsttitel 2013 hänför sig till tidigare gjorda periodiseringar av driftsatta men ej fakturerade Rakeltillgångar (de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad). Till den del periodiseringen avsåg anslagsfinansierade anläggningstillgångar i etapp 1-3 skedde anslagsavräkning mot statskapital i samband med periodiseringen.

Under 2012 och 2013 har ett stort antal fakturor avseende detta inkommit, vilket medfört att de upplupna kostnaderna minskat. För några av de anslagsfinansierade anläggningstillgångarna har det konstaterats att inga ytterligare fakturor kommer att inkomma, total upplupen kostnad 366 tkr.

Anslag 2:5:4 Investering i infrastruktur som finansierade anläggningstillgångarna finns inte längre, vilket innebär att minskningen av upplupen kostnad inte kan avräknas anslag. Avräkning sker istället mot inkomsttitel. Avräkningen redovisas inte i resultaträkningen eftersom det avser en bokföring som skett tidigare år mot statskapital, dvs. det är ingen intäkt som uppstått under 2013 (avstämning har skett med Ekonomistyrningsverket).

Not 45*RDS-mottagare 2013*

Befintliga RDS-mottagare har skrivits av 2013 med anledning av passerad ekonomisk livslängd. Utbyte av samtliga mottagare planeras ske våren 2014. Beloppet som redovisas under anslagsvillkor avser den extra nedskrivning som gjorts 2013.

Not 46

	2013	2012
Kostnader enl resultaträkning	-1 883 801	-1 924 523
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen</i>		
Avskrivningar	234 894	284 087
Reaförluster	385	24 707
Avsättningar	-2 297	-1 304
Summa	-1 650 818	-1 617 033

Not 47

	2013	2012
Intäkter av avgifter och ersättningar enl resultaträkning	555 195	566 041
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen</i>		
Reavinster	-2 765	-222
Summa	552 430	565 819

Not 48

Investeringar i materiella tillgångar 2013 innefattar korrigeringar mot resultat och upplupna kostnader.

Not 49*Övrigt 2013*

2009 redovisade MSB kostnader för sanering och rivning i händelse av en eventuell flytt från övningsfälten i Sandö och Revinge som en ansvarsförbindelse. MSB har samrått med ESV i denna fråga och kostnaderna ska varken redovisas som en ansvarsförbindelse eller avsättning

eftersom sådana åtaganden inte regleras i hyresavtalet. MSB väljer att redovisa uppgifterna i not eftersom det är betydande belopp. Kostnader för att återställa övningsfälten bland annat genom nedmontering och bortforsling av övningsanordningar bedöms uppgå till 17 000 tkr och miljösanering av övningsfälten till 2 000 tkr. Kostnaderna utgår från erfarenheter av genomförd rivning och sanering år 2009 i Rosersberg och Skövde, där Räddningsverket hade skolverksamhet. (Verksamheten vid dessa två skolor fördes inte över till MSB utan enbart den verksamhet som fanns i Revinge och Sandö).

Not 50*Sjukfrånvaro 2013*

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisas under Särskild återrapportering i resultatredovisningen.

Not 51*MSB:s insynsråd 2013**Ordförande:*

Helena Lindberg, generaldirektör MSB

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Försvarshögskolan, ledamot Kustbevakningens insynsråd, styrelseledamot Rymdstyrelsen, ledamot Kungafonden, Regeringens krishanteringsråd och ledamot Kungliga Krigsvetenskapsakademien.

Insynsrådets ledamöter:

Anders Hansson, riksdagsledamot.

Åsa Lindestam, riksdagsledamot.

Else-Marie Lindgren, tidigare riksdagsledamot.

Charlotte Petri Gornitzka, generaldirektör Sida

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Vetenskapsrådet.

Lars-Erik Holm, generaldirektör Socialstyrelsen

Anders Danielsson, generaldirektör Migrationsverket.

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: ledamot i Klarspråksnämnden, ledamot insynsrådet för Länsstyrelsen i Östergötland.

Anders Lindström, verkställande direktör för Storstockholms lokaltrafik (SL) och Waxholms Ångfartygs AB.

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseordförande Trafik i Mälardalen AB, SL Infrateknik AB och Aktiebolaget SL Finans, ledamot Skälderviken 1 Parkering AB, X2 Kollektivtrafik AB samt suppleant Count on Business Service AB.

Lisbeth Schultze, länsråd Hallands län

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: ledamot i Energimyndighetens Energieffektiviseringsråd och ledamot Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt.

Ulf Svahn, verkställande direktör Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet (SPBI)

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseordförande Släckmedelscentralen SMC AB, styrelseordförande SPIMFAB och ledamot Oljekrisnämnden.

Not 52

Ersättningar och förmåner 2013

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och insynsrådets ledamöter enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag:

Ledande befattningshavare

Generaldirektör

Helena Lindberg

Löner och andra skattepliktiga förmåner
1 290 210 kronor exklusive sociala avgifter.

Generaldirektören har rätt till pension enligt förordningen 1995:1038 om statliga pensioner m.m. Inga andra avtal om pension finns.

Överdirektör

Nils Svartz

Löner och andra skattepliktiga förmåner
1 024 925 kronor exklusive sociala avgifter.

Insynsrådets ledamöter

Till insynsrådet har i arvoden och andra skattepliktiga förmåner utbetalats.

Anders Hansson	3 000 kr
Åsa Lindestam	3 000 kr
Else-Marie Lindgren	4 500 kr
Charlotte Petri Gornitzka	1 500 kr
Lars-Erik Holm	3 000 kr
Anders Danielsson	3 000 kr
Anders Lindström	4 500 kr
Lisbeth Schultze	4 500 kr
Ulf Svahn	6 000 kr
Totalt:	33 000 kr

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(Belopp anges i tusentals kronor)	2013	2012	2011	2010	2009
Låneram för investeringar					
beviljad låneram	1 800 000	1 959 000	1 625 000	1 850 000	1 880 000
utnyttjad låneram	1 217 052	1 132 160	1 386 483	1 451 408	870 838
Kontokredit på räntekonto					
beviljad kontokredit	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
maximalt utnyttjad kontokredit	124 218	-	-	59 420	-
Räntor räntekonto					
räntekostnader	20	-	-	-2	-
ränteintäkter	1 285	5 398	8 268	1 491	1 307
Avgiftsintäkter disponeras					
beräknade enligt regleringsbrev	622 900	556 650	525 660	510 730	500 606
utfall ¹⁾	533 144	509 986	525 998	468 353	415 738
ej disponeras ²⁾					
beräknade enligt regleringsbrev	-	-	1 200	17 000	17 000
utfall	-	11 893	1 176	12 456	16 873
Anslagskredit för ramanslag					
beviljad anslagskredit ³⁾	69 137	68 432	80 393	67 097	65 636
utnyttjad anslagskredit	1 396	-	26	-	1 349
Anslagssparande för ramanslag ⁴⁾	101 764	84 542	193 561	346 386	419 204
intecknade åtaganden	-	1 200	-	67 022	223 072
Tilldelade bemyndiganden	595 000	595 000	600 000	485 000	605 000
totalt gjorda åtaganden	523 105	538 926	583 050	363 232	408 666
Medeltalet anställda ⁵⁾	1027	1010	1022	999	923
Årsarbetskrafter ⁶⁾	924	906	921	890	841
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 770	1 785	1 797	1 746	1 684
Årets kapitalförändring	153 118	12 381	142 612	75 909	169 060
Balanserad kapitalförändring	78 212	-5 730	15 647	29 115	32 687

1) Tidigare år har MBS redovisat de totala intäkterna inom respektive avgiftsbelagd verksamhet, som exempelvis finansiella intäkter och bidrag från EU. Efter påpekande från Riksrevisionen anges nu endast de intäkter som redovisas i resultaträkningen under rubriken Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 2 till resultaträkningen). Jämförelsevärden för åren 2009-2012 har justerats i enlighet med detta.

2) Under 2013 har medel redovisats mot inkomstitel med motsvarande 366 tkr. Eftersom medlen inte avser intäkter 2013 utan korrigering tidigare år, har redovisningen gjorts direkt i balansräkningen mot statskapital, se vidare not 44.

3) I årsredovisningen för 2012 fanns inte anslag 1:10.1 Klimatanpassning med i beloppet för anslagskredit. Jämförelsevärden för 2012 har justerats med 450 tkr med anledning av detta.

4) Anslagssparande för ramanslag 2012 är justerat med anledning av korrigerat ingående överföringsbelopp för anslag 2:4:5 Krisberedskap, se vidare not 40.

5) Av antalet anställda 2013 avser 100 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2012 var 93 st, för 2011 95 st, för 2010 92 st och för 2009 82 st.

6) Av antalet årsarbetskrafter 2013 avser 84 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2012 var 76 st, för 2011 74 st, för 2010 59 st och för 2009 70 st.

Intern styrning och kontroll

Bedömning av den interna styrningen och kontrollen 2013

Inom MSB pågår ett ständigt förbättrings- och utvecklingsarbete för att säkerställa en betryggande styrning och kontroll i myndighetens verksamhet. MSB har en etablerad modell för arbetet med intern styrning och kontroll som i allt väsentligt följer COSO och som är en integrerad del i MSB:s styrprocess (planerings- och uppföljningsprocessen). Som kontrollmiljö används i första hand processen för verksamhetsplanering och där myndighetens styrande dokument i form av arbetsordning, policydokument och interna föreskrifter utgör grundläggande utgångspunkter.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker tre gånger per år med skriftlig redovisning från respektive avdelning. I samband med uppföljningarna sker också en uppföljning av riskanalysen enligt förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK). De brister som fångats upp i den interna styrningen och kontrollen har kunnat tas om hand varför bedömningen blir att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Riskhantering

I samband med verksamhetsplaneringen genomförs/uppdateras myndighetens riskanalys enligt FISK:en. Respektive avdelning identifierar och bedömer riskerna samt föreslår åtgärder. Risker av hög angelägenhetsgrad prioriteras särskilt i planerings- och uppföljningsprocessen och åtgärder, i form av riktade uppdrag till berörd avdelning, ingår som en del i beslutet av myndighetens verksamhetsplan.

Som en del av den interna kontrollen sker även veckoföredragningar för generaldirektören som innefattar förutom beslutsärenden också informations- och inriktningsföredragningar. Vid dessa föredragningstillfällen hanteras även risker och brister som internkontrollen identifierat i den löpande verksamheten. MSB:s interna kontroll och styrning granskas av MSB:s internrevision. Information lämnas fortlöpande om pågående och avslutade granskningar och

internrevisionens iakttagelser och rekommendationer utgör ett viktigt komplement till den interna styrningen och kontrollen.

Brister i materielhanteringssystemet

MSB hanterar olika typer av förstärkningsresurser som används i både nationella och i internationella insatser. Transaktioner av materiel hanteras i ett särskilt materielhanteringssystem. Vid kontroller har det framkommit att redovisningen av återlämnat materiel inte alltid sker till samma värde som vid utleverans på grund av ett programvarufel, som också har bekräftats av leverantören av systemet. Programvarufelen är nu rättade och arbete pågår med test och korrigerande av den felaktiga redovisningen i materielhanteringssystemet. Redovisningen i ekonomisystemet är rättad efter manuella beräkningar och redovisningen bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Internrevisionen har vid sin granskning av materialhanteringen iakttagit brister i ordning och reda. Generaldirektören har fattat beslut om åtgärder avsedda att stärka den interna styrningen och kontrollen av reviderad verksamhet.

Brister i kreditkort och kontanthantering

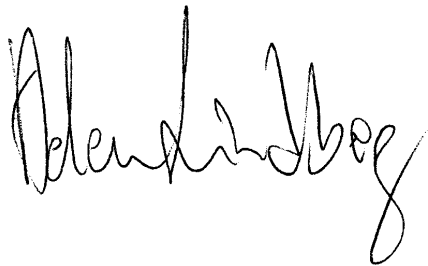
Internrevisionen har vid sin granskning iakttagit brister i rutiner och riktlinjer för hantering, redovisning och uppföljning av kreditkort där myndigheten är betalningsansvarig. Bristerna och risken för oegentligheter har uppmärksamats och ett arbete med att ta fram förbättringsåtgärder har påbörjats.

Brister i regler för examination

Internrevisionen har vid sin granskning av utbildningsverksamheten funnit brister i reglerna för examination, i första hand för studiemedelsberättigande och författningsreglerade utbildningar samt för utbildningen i Räddningsinsats. Generaldirektören har fattat beslut om att tydligare och transparanta regler ska utarbetas för examination i aktuella utbildningar och arbetet med att ta fram förbättringsåtgärder har påbörjats.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Karlstad 20 februari 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helena Lindberg', written in a cursive style.

Helena Lindberg
GENERALDIREKTÖR

Bilaga 1

I bilaga 1 redovisas uppgifter i tabellform som kompletterar den redovisning som gjorts under respektive område.

Utbetalda medel till ideella organisationer

Belopp tkr	2013	2012	2011
Brandskyddsföreningen Sverige	4 604	5 378	3 955
Föreningen Räddningskårer i samverkan FRIS	1 404	1 600	1 073
Pensionärernas riksorganisation	1 104	905	787
Riksbrandutbildarna	1 284	1 036	*
Riksnätverket Första Hjälp	400	396	*
Svenska Livräddnings-sällskapet	4 304	4 200	4 260
Svenska Lottakåren	392	1 482	*
Svenska Röda Korset	8 104	8 100	10 950
Sveriges Civilförsvärsförbund	9 104	9 500	10 449
Sveriges Frivilliga Brandkårer	500	402	*
Svenska Lottakåren/Fryshuset	1 800	*	*
Summa	33 000	33 000	31 317

Tabell: Utbetalda medel till ideella organisationer för genomförande av kursverksamhet riktad till allmänheten.

*Organisationen har inte tilldelats uppdragsersättning under året.

Utbetalda medel till kommuner för förebyggande åtgärder

Kommun	Utbetalade medel
Göteborg	596
Härryda	2 515
Mölnadal	596
Karlstad	210
Vansbro	5 910
Trollhättan	698
Uddevalla	332
Munkfors	270
Sotenäs	943
Vindeln	36
Kristianstad	213
Staffanstorps	5 277
Örnsköldsvik	1 232
Älvsbyn	122
Tyresö	266
Åre	3 234
Totalt (Belopp tkr)	22 451

Tabell: Ekonomiska bidrag till kommuner för förebyggande åtgärder.

Ersättningsärenden

MSB har till uppgift att lämna ekonomisk ersättning till kommunerna för räddningstjänstkostnader och för sanering av olja enligt 7 kap 2 och 3 §§ lagen om skydd mot olyckor. Ersättning betalas från anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Under 2013 har ersättning inklusive utbetalningar till Kustbevakningen betalats ut med totalt 33 534 tkr. Ersättningen har fördelats enligt följande:

Kommun	Ersättning
Tjörn (oljeskada sanering)	29 708
Hultsfred (översvämning)	1 929
Mönsterås (industribrand del 4)	148
Åre (översvämning)	838
Pajala (skogsbrand)	149
Kustbevakningen (miljöräddningstjänst)	762
Summa	33 534

Tabell: Under 2013 utbetald ersättning för räddningstjänsts- och saneringskostnader (Belopp i tkr).

Finansiär och intäkter för internationella insatser

Finansiärer	2013	2012	2011
EU		584	23 458
Regeringskansliet	344		29 627
Sida	118 578	125 634	145 300
FN	7 191	22 789	29 445
ICRC		6 013	6 519
Övriga (DFID, valutakurs etc)			856
Summa	126 113	155 020	235 205

Tabell: Finansiär och intäkter för internationella insatser (Belopp i tkr).

Fördelningen av intäkter per finansiärer varierar mellan åren men Sida är alltjämt den dominerande finansiären för MSB:s insatser. Intäkter från andra finansiärer har minskat under året i jämförelse med tidigare år, vilket är en följd av vilken typ av insatser som efterfrågats, vilket i sin tur är styrt av händelser i omvärlden. Av särskild betydelse är att efterfrågan på nya minhanteringsinsatser har varit låg under året. Denna typ av insatser finansieras ofta av andra än Sida. Detta förklarar t.ex. hela bortfallet av finansiering från ICRC.

Fördelning av medel från anslag 2:4 Krisberedskap

Anslagspost 5 för anslag 2:4 Krisberedskap ska användas för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga händelser och kriser samt till åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga. Nedan redovisas hur anslaget fördelar sig per kategori och av efterföljande tabeller finns en mer detaljerad beskrivning av fördelningen inom respektive kategori.

Belopp i tkr	
Centrala myndigheter exkl MSB	369 824
Länsstyrelser	87 392
MSB	105 995
Kommuner och landsting	363 933
Forskning	136 511
Frivilliga försvarsorganisationer	31 878
Summa	1 095 531

Bidrag till centrala myndigheter från anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp i tkr	2013	2012	2011
Elsäkerhetsverket	2 000	2 000	2 500
Finansinspektionen	7 375	4 401	1 950
FOI - Totalförsvarets forskningsinstitutet	19 344	10 303	6 035
Fortifikationsverket	2 050	650	0
Försvarets Radioanstalt	4 900	11 533	13 450
Försäkringskassan	2 356	113	70
Kustbevakningen	7 086	8 567	10 220
Lantmäteriet	8 200	6 091	2 639
Post- och Telestyrelsen	9 608	24 279	0
Rikspolisstyrelsen	6 600	7 385	12 014
Sjöfartsverket	650		
SMHI	6 510	2 559	1 174
Smittskyddsinstitutet	36 068	24 030	34 440
Socialstyrelsen	85 441	81 939	109 643
Statens energimyndighet	12 270	11 057	20 000
Statens Jordbruksverk	30 400	11 665	8 757
Statens Livsmedelsverk	39 782	30 674	41 214
Statens Veterinärmedicinska Anstalt	43 629	43 093	32 773
Strålsäkerhetsmyndigheten	12 000	12 978	23 541
Trafikverket	10 967	6 026	10 100
Transportstyrelsen	9 424	13 231	4 565
Tullverket	3 500	4 426	3 759
Summa årets bidrag	360 160		
Slutreglering föregående års bidrag	-15 336	-1 945	0
SOS Alarm AB (regleringsbrev villkor 12)	25 000		
Summa	369 824	338 844	435 618

Bidrag till länsstyrelser från anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp i tkr	2013	2012	2011
Länsstyrelsen i Blekinge län	1 720	1 655	1 040
Länsstyrelsen i Dalarnas län	4 600	2 613	2 180
Länsstyrelsen i Gotlands län	1 291	765	542
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	1 109	825	1 080
Länsstyrelsen i Hallands	2 129	765	1 086
Länsstyrelsen i Jämtlands län	3 650	2 891	1 170
Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 682	1 092	1 529
Länsstyrelsen i Kalmar län	2 500	2 267	1 291
Länsstyrelsen i Kronoberg	1 690	1 928	896
Länsstyrelsen i Norrbotten	3 430	1 808	2 447
Länsstyrelsen i Skåne län	7 343	4 843	3 992
Länsstyrelsen i Stockholms län	9 500	9 601	6 095
Länsstyrelsen i Södermanlands län	1 765	2 719	1 649
Länsstyrelsen i Uppsala	4 850	1 830	1 478
Länsstyrelsen i Värmland	1 107	1 052	676
Länsstyrelsen i Västerbottens län	3 665	1 719	1 700
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	1 026	721	1 141
Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 909	1 454	1 210
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	7 763	6 541	3 051
Länsstyrelsen i Örebro	1 105	1 048	1 058
Länsstyrelsen i Östergötlands län	2 063	1 228	1 358
Summa årets bidrag	66 896	49 365	36 669
Slutreglering föregående års bidrag	-4 374		
LÄNSSTYRELSEARNAS LEDNINGSPLATSER			
Drift	15 306	15 647	15 036
Utveckling	9 564	7 931	11 414
Summa ledningsplatser	24 869	23 578	26 450

MSB:s andel av anslag 2:4 Krisberedskap

	2013	2012	2011
Förstärkningsmateriel	34 356	93 919	88 684
Skyddsrum	14 279	14 406	10 996
Övning	2 091	8 113	27 284
Avgift för Plis		575	1 528
Utvecklingsprojekt inom krisberedskap	47 028	45 515	19 932
Övrig utvecklingsverksamhet	8 241	-	-
Drift och förvaltning varningssystem*	-	-	30 488
Summa	105 995	178 911	141 800

*Finansieras fr o m 2012 via anslag 2:7 (Belopp i tkr).

Bidrag till kommuner och landsting

Belopp i tkr	2013	2012	2011
Ersättning kommuner och landsting enligt LEH	300 134	298 518	292 096
BIDRAG TILL KOMMUNER FÖR LEDNING			
Aneby	23		
Alvesta		12	
Arboga	13		
Arvidsjaur	19		
Askersund			70
Bjurholm	516	950	
BJUVS	100		
Bodens	28		
Bollebygd		2 321	
Bollnäs S:a Hälsingland RF	209	600	
Borgholm	48		
Borlänge		415	1 300
Borås SÄRF		1 001	1 000
Botkyrka	905	2 000	
Bräcke		763	1 514

Bidrag till kommuner för ledning (Belopp i tkr)	2013	2012	2011
Burlöv	18		
Båstad		400	
Degerfors			732
Dorotea		669	926
Eksjö		900	22
Emmaboda Torsås	28	23	
Falkenberg	18	426	
Falun	1 500		
Filipstad		147	
Finspång			97
Forshaga	1 073		
Gotland	217		1 602
Grums	959		
Gävle Gästrikre Räddningstjänst	490		
Habo	4	35	
Hallstahammar	27		107
Haninge			966
Haparanda	23		
Helsingborg Nordvästra Skåne RC		1 448	
Herrljunga			77
Hudiksvall Norrhälsinge rtj		101	
Hultsfred		25	
Hylte		13	
Håbo	311	463	1 261
Hällefors	546	963	
Hässleholm			87
Höganäs		310	
Hörby	276	1 900	
Jönköping	30	342	
Karlsborg		18	
Karlshamn	1 685		
Karlskoga Bergslagens rtf	3 271	2 000	4 153

Bidrag till kommuner för ledning (Belopp i tkr)	2013	2012	2011
Karlstadregionens rtj	23		255
Kil	565	1 119	
Knivsta	2 025	1 000	
Kommunförbundet i Skåne	420		
Kramfors	511		
Kristinehamn		690	
Kungsbacka		351	534
Kungsör	15		
Köping Västra Mälardalens förbund	1 061		
Laholm		1 743	2 000
Landskrona		240	
Lessebo		18	
Lidingö	859	2 800	
Lilla edet	15		
Linköping			1 738
Ljungby			66
Lomma	500		
Lund	2 500	309	805
Lycksele		19	
Malmö		643	
Mellerud	935		
Malung/Sälen			1 575
Malå		1 136	564
Markaryd		21	18
Mora		600	1 734
Motala		1 375	5 880
Mullsjö	28	35	
Mörbylånga	24		1 958
Norrköping	435	367	4 552
Norsjö		637	929
Nybro	1 614		800
Nyköping			2 530

Bidrag till kommuner för ledning (Belopp i tkr)	2013	2012	2011
Nynäshamn			600
Oskarshamn	49		1 646
Partille		182	
Räddntj syd Malmö			1 000
Rättvik		500	
Salem	1 220		
Sigtuna			750
Skara	74	2 035	
Skellefteå, Räddningstjänsten	1 000		
Skinnskattebergs	76		
Skövde Östra Skaraborg	500		
Sollefteå			312
Sotenäs		810	
Stenungsund	16		
Storuman	751	1 100	926
Strömstad	1 139	200	
Strömsund	909		
Sundsvall-Timrå Medelpads rtj	176	1 054	873
Sundsvall			261
Sunne	1 305	545	
Svalöv		260	
Säffle			191
Säter	359	2 500	
Sävsjö		39	
Söderhamn			74
Södertälje		2 870	
Tanum		389	
Tibro	13		
Tingsryd		12	
Tjörn	24		
Tomelilla	600		
Torsås		17	

Bidrag till kommuner för ledning (Belopp i tkr)	2013	2012	2011
Trollhättan		289	2 210
Trollhättan NÄRF		400	
Vadstena		184	114
Vaggeryd		21	
Vallentuna			297
Vansbro	1 977	1 634	
Vilhelmina	1 438		
Vimmerby	1 989		
Vänersborg	1 700		
Vännäs	1 422		
Värnamo		113	
Västervik	614	1 200	100
Växjö			15
Åmåls	710		
Årjäng	1 793	1 400	4 664
Åsele	879		
Åstorp	205		
Älmhult	1 165	1 500	3 363
Örnsköldsvik	411	3 664	4 600
Östersund		1 224	
Övertorneå		614	522
Överkalix	59		
Övriga utbetalningar avseende konsultinsatser vid flera olika kommuner	8 661	11 177	11 355
Summa	55 099	67 286	73 725

Belopp i tkr	2013	2012	2011
BIDRAG TILL LANDSTING/FÖRBUND			
Kronobergs landsting		248	4 264
Landstinget Halland Halmstad länsjukhuset			810
Landsting Jämtlands län		900	
Landstinget Kalmar län Kalmar			3 900

Belopp i tkr	2013	2012	2011
Landstinget Norrbottens län		159	
Landstinget Sörmland Nyköping			116
Landstinget Uppsala län		183	2 100
Landstinget i Värmlands län	327		
Landstinget Västernorrlands län		130	
Landsnget Västmanland	480		
Landstinget Östergötland Linköping	5 537	1 873	4 000
Norrbottens läns landsting	37		
Region Skåne			572
Stockholms landsting Stockholm		2 950	872
Västra Götalandsregionen		169	7 857
Övriga utbetalningar avseende konsultinsatser vid olika landsting	2 320	2 284	2 716
Summa	8 700	8 896	27 207
varav SSIK	0	1 889	25 961
Summa bidrag till kommuner och landsting	63 799	76 182	128 139
Summa bidrag totalt till kommuner och landsting	363 933	374 700	420 235

Utbetalning av forskningsmedel 2013

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	Infosäk utlysning	3 562
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	Internationella Sub mm Stand of Imager (ISSI)	2 000
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	ChemBio point of Contact	450
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	Explosiv ämnen	150
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	Chem Forensics 3	750
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	ISSI 3	500
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	RN Forensics	1 000
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	Planeringsmedel	27
FOI/Totalförsvarets Forskningsinstitut	ChemBio Countermeasure	4 500
Försvarshögskolan	Chrisis Management Europe	7 000
Försvarshögskolan	What makes some organizations better than others at handling crisis	448
Försvarshögskolan	Strukturstöd CATS	4 500
Försvarshögskolan	Krav, förväntn o myter i samspel m krishanteringens aktörer o samhälle	1 541
Försvarshögskolan	EU as Crisis, Examining European Risks	180
Försvarshögskolan	Crisis Sense-Making in the EU	4 000
Försvarshögskolan	Situationsanpassad ledning och samverkan utifrån ett designlogiskt helhetsperspektiv	2 000
Försvarshögskolan	Glocal disaster risk management	357
Försvarshögskolan	Governing for societal resilience	1 000
Försvarshögskolan	Summit 2	1 900
Göteborgs Universitet	Single-strain improved oral vaccine	1 050
Göteborgs Universitet	Nederbörd och översvämningar	1 804
Göteborgs Universitet	Kriskommunikation 2.0	2 795
Göteborgs Universitet	Snabba metoder för individanpassad kvantifiering	1 110
Högskolan Väst	Samverkansövning-från parallell till synkron	2 190
Högskolan Väst	Referensgruppmöten	4
Institutet för rymdfysik	Solstormar och rymdväder	795
Karlstads Universitet	Den genuskodade räddningstjänsten: En studie	1 200
Karlstads Universitet	Genus och räddningstjänsten	1 200
Karlstads Universitet	Centrum för klimat och säkerhet vid KaU	375

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
Karolinska Institutet	Healthcare associated infections in Ethiopia	700
Karolinska Institutet	Rapid diagnosis of active tuberculosis	920
Karolinska Institutet	Improvement of health in HIV	830
Karolinska Institutet	Injuries among the elderly	721
Karolinska Institutet	Integrated syndromic surveillance in India o SA	840
Karolinska Institutet	Highly mobile peer educators/supervisors	700
Karolinska Institutet	Study of memory B-cells to investigate	665
Kungliga Tekniska Högskolan	Jämställdhetsfrågor angående risker i ett föränderligt samhälle	416
Kungliga Tekniska Högskolan	Strengthening International Humanitarian Pos	1 038
Lindholmen Science Park AB		4 827
Linköpings Universitet	Carer	2 500
Linköpings Universitet	Dynamisk planering av responssystemet	945
Linköpings Universitet	Framtidens säkra elektroniska identifiering	1 300
Linköpings Universitet	Alignment between information infrastructure	1 456
Linköpings Universitet	Referensgruppmöten	3
Linnéuniversitetet	Safety Culture Across Organisational Borders	314
Linnéuniversitetet	Safety Culture Across Organisational Borders	314
Lunds Universitet	Privat	4 503
Lunds Universitet	Transboundary Crisis Communication	800
Lunds Universitet	Design av responssystem med fokus på ledning	403
Lunds Universitet	Intern kriskommunikation	717
Lunds Universitet	Safe multbygg	1 025
Lunds Universitet	Stigande havsnivåer	1 350
Lunds Universitet	Samhällelig Resiliens	571
Länsstyrelsen i Stockholms län	Forskningsmedel	- 26
Malmö Högskola	Praktikers lärande om krishantering	159
Malmö Högskola	Sociala risker, civilsamhällets omvandling	1 452
Malmö Högskola	Referensgruppmöten	25
Mittuniversitetet	Den enskildes drivkraft att förebygga olyckor	324
Mittuniversitetet	Multiorganisatorisk samverkan vid ordinära kriser	1 988
NordForsk	NordForsk	2 000

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
Polismyndigheten i Kriminaltekniska Laboratorium	Hedman forensisk forskning	117
Rikspolisstyrelsen	Chem Forensics (3AT)	2 731
S&T RDP ICPO	Cyber Security	4 000
Sekretariatet för kompetensutv Uppsala universitet	Att förutsäga och förebygga naturolyckor	1 890
Sida	Smittsamma sjukdomar	- 6 000
Skånes Universitetssjukhus	Tuberculosis (TB) in HIV-infected	770
SLU	Zoonosis in humans and domestic animals	1 050
SLU	Klimatpåverkan på skogsbrandrisk i Sverige	1 416
SMHI	Högupplösta nederbördsprognoser	906
Statens Geotekniska institut	Portrycksrespons i den övre markprofilen vid kraftig nederbörd	1 362
Statens Veterinärmedicinska Anstalt	Universiell dekektion av biologiska högriskorg.	1 378
Statens Veterinärmedicinska Anstalt	En stärkt vetenskaplig bas för veterinär	1 487
Stockholm Environment Institute	WASH & Rescue	2 714
Stockholms Universitet	Svensk demokrati under kris	1 056
Stockholms Universitet	Referensgruppmöten	2
Svensk brandforskning	Brandforsk	1 740
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Taktik och metodik vid brand i undermarknanläggningar	2 241
Umeå Universitet	Säkerhetsarbetets relevans och effekter	2 215
Umeå Universitet	Hoten, myndigheterna och lagen	1 019
Umeå Universitet	Referensgruppmöten	42
Utrikespolitiska Institutet	Glocal disaster risk management	357
Verket för innovationssystem	Bonus	2 000
VIA Travel Umeå	Referensgruppmöten	5
Örebro Universitet	Effektsamband	2 000
FOI, FHS mfl.	Studier	27 007
Summa		136 511

Bidrag frivilliga

Organisation	Utbetalt organisationsstöd (anslag 2:7)			Utbetalda uppdragsmedel (anslag 2:4)		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Frivilliga Automobilkärernas Riksförbund (FAK)	2 067	2 303	2 356	2 506	3 621	1 800
Frivilliga Flygkåren (FFK)	5 247	5 246	5 366	8 290	7 063	6 317
Frivilliga Radioorganisationen (FRO)	3 183	1 368	1 018	1 100	1 534	1 381
Försvarsutbildarna				1 246	1 413	317
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund		1 367	1 017	34	1 450	428
Svenska Brukshundklubben (SBK)		1 368	1 357	1 989	1 537	1 077
Svenska Blå Stjärnan	3 710	3 982	3 751	5 254	5 764	4 958
Sveriges Civilförsvarsförbund	4 741	4 629	5 084		6 069	8 201
Sveriges Kvinnliga Bilkärers riksförbund (SKBR)			1 018	1 142	2 274	1 545
Riksförbundet Sveriges Lottakår (SLK)				674	519	626
Svenska Röda Korset (SRK)	4 052	1 368	1 357	451	480	1 155
Sjövärnskårens Riksförbund (SVK)		1 368	676	691	391	250
Flygvapenfrivilligas Riksförbund				46	209	
Summa	23 000	22 999	22 999	31 878	32 323	28 054

Tabell: Utbetalda medel till frivilliga försvarsorganisationer 2011-2013 (belopp i tkr).

